

Γ. Γ. ΣΕΛΕΣΚΕΡΙΔΙΣ

Ι ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΕ Ι ΟΡΓΑΝΟΣΙ

ΤΙ ΦΙΤΕΜΑΤΙ ΤΙ ΚΑΠΝΥ

ΣΑ ΚΟΛΧΟΖΙΑ

ΚΕ ΕΜΠΟΡΕΒΜΑΤΙΚΑ

ΦΕΡΜΑΣ

1 9 3 2

ΕΚΔΟΣΙ ΤΙ

„ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“

ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ

Г. Г. СЕЛЕСКЕРИДИ
(Агроном)

**ТЕХНИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ
ПОСАДКИ ТАБАКА
В КОЛХОЗАХ И ТОВАРНЫХ ФЕРМАХ**

Перевод Ф. ГРИГОРИАДИ

Ответ. ред. Х. КАЧАЛОВ

Издательство „Коммунистис„
Ростов-Дон
1932

Γ. Γ. ΣΕΛΕΣΚΕΡΙΔΗΣ
(αγρονόμος)

Ι ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΕ Ι ΟΡΓΑΝΟΣΙ
ΤΙ ΦΙΤΕΜΑΤΙ ΤΙ ΚΑΠΝΥ
ΣΑ ΚΟΛΧΟΖΙΑ
ΚΕ ΕΜΠΟΡΕΒΜΑΤΙΚΑ ΦΕΡΜΑΣ

Μετάφρασι: Θ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ
1933/4088a

Πέριφουρος συντάχτις Χ. ΚΑΤΣΑΛΟΥ

1

ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ

9

3

2

„ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ“

ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ

ΑΥΤΟΡΑΦΙΑ

© ΝΕΜΕΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το εργατικόν ἰ τάξι αφκα ειν καθοδίγισιν τι κόματος κε τι καθο
θεγίτι τι πανκόζμιω τι προλεταριατι τι ε. Στάλιν με το απαρέκλιτον
τιν εφαρμογιν τι Λενιστικυ πολιτικισ εκατόρθωσεν τρανα επιτυχίας εόλεα
το λαικον νικοκίριονεμυν.

Ολια ατα τα επιτυχίας το έφεραν εο αποτελίωμαν τι τεμελι τι
εοσιαλιστικισ ικονομικισ εο 1931 εκατορθόθωαν ειν βάσιν τι αλίπιτι αγόνα
ενάντια εο δεκσιον το οκλον, το εν το βασικον ο κίνδινον αδα εο εταπ,
ενάντια εα „αριστερα“ τα ζαγίπια, αφυ πρώτα εκατατσακόθεν τι αν.ε
επαναστατικον ο τροτσκιζμος το εγέντον ατόρα το εμπρολάτκον το οτριατ
τι, πανκόζμιω πυρζζωαζίας.

Σιν εάσιν τι ανάπτυκισ τι μεγάλυ τι βιομηχανίας εμис εκατόρθωσαμε
τρανα επιτυχίας εο μεταχτίσιμον τι αγροτικυ νικοκίρι. Σο τέλος τι 1931
τι χρονίας εα κολχόζια εεέβαν 620/ο εφτοχομεεείκα μικρα κε μικρότσια
νικοκίρια. Εναν ειβαν ραγιόνια, όπλαστια, δημοκρατίας κε κράγια ετελίωσαν
τιν ειμπαγι κολεχτιβιζάτσιαν κε ειν βάσιν τατινεθις ατυ εα ραγιόνια
ελικθιδάρτσαν τον κυλακον όσαν τάκσιν. Κε όσαν αποτελέζωμαν έλιεαμε το
ζίτιμαν το εεέθεν ασον Λένιν ακόμαν εα 1922 τι χρονίας „πίος-τίαν“
ειν πολιτίαν αετς κε εο χορίον τελιωτικα κε αγίριετα ενάντια εον καπι-
ταλιζμον προς όφελος τι εοσιαλιζμου. Τεμέτερον το μεμλεκετ, εγέντον
μεμλεκετ εεόλεν τρανω αγροτικυ νικοκίρι.

Τρανον ειασιάν έχνε για το εοσιαλιστικον το νικοκίριον κε τα
αγροτικα τα τεχνικα τα κυλτώρας τα οπία ειν βάσιν τι κολεχτιβιζάτσιας
αναπτύωνταν με τζιπ τρανα τέμπα (όπος το πομπακ, το κεντιρ κ. α.)
κε εν μέρι κε ι κυλτώρα τι καπνω με το οπίον ειν βάσιν ιν απασχολι-
μένα τα εργαζόμενα το ρομέικα τα μάζας τι Σοβετικυ Σινδέζμου. Κε
πρεπ να ειμιόνομε προς το προτζέντον τι κολεχτιβιζάτσιας ει καπνω τιν
κυλτώραν κεεε το τελεφετέον τον τόπον. Σο ρομέικον το ραγιον ι κολε-
κτιβιζάτσια επέρασεν τα 550/ο. Σέναν ειβαν καπνοπαραγωγικα ραγιόνια
τι Κριμέας, όπος ει Γιάλτας το ραγιον κε ει Αλύεετας εα κολχόζια
εεέβαν περιεον εα 800/ο εφτοχομεεείκα νικοκίρια. Ολια ατα λέγνεμας
πος απο χρόνον εε χρόνον ει καπνω τιν κυλτώραν πα έχομε τρανα
επιτυχίας.

Το κόμαν ατα τα επιτιχίας σιν κυλτύραν τι καπνυ εκατόρθωσενατα γενικα, κε απες σα εργαζόμενα τα ρομέικα τα μάζας ιδιέτερα με το κοστον τιν εθνικιν πολιτικιν ενάντια ζον μεγαλορύσεικον τον εσοβινιζμον σο πρόιον τιν σιραν, κε ενάντια σο επιτέπιον τον εθνικιζμον.

Αμαν ατυκεκα μόνον κι κρατυν τα επιτιχιάσεμυν σι καπνυ τιν παραγογιν. Πρεπ να σιμιόνομε πως εκίνα τα κυλάκικα τα γνομς το έλεξαν πως, ι μιχανιζάτσια, ι τέχνη αν επορι κε εμπεν σόλια τα αγροτικα τα κλάδους τι παραγογισ, κεί κεπορυν να εμπένε σιν παραγογιν τι καπνυ αίκα γνομς εντόχταν δινατα. Εμς ελέπομε πως τελεφτέα ολίγον ολίγον κε σταθερα όπος ι μιχανοπίσι αετς κε το νέον ι τέχνη εμπεν σιν καπνο-παραγογιν κε με τιν βοίθιαν τι οπίον ανιπσον ι παραγογικότητα τι κόπυ.

Αμαν μείατα τα επιτιχίας εμς κεπορόμε κε κι πρεπ να περιορί-εκυμες. Αδα σα χρόνια σο αγροτικον το νικοκίριον, σα τεχνικα τα κυλ-τύρας κε σι καπνυ τιν κυλτύραν με το οπίον ιν απασχολιμένα τα εργα-ζόμενα τα ρομέικα τα μάζας εμς τα επιτιχιάσεμυν ίχαματα σιν βάσειν τι περισέβματος τι έκτασις τι σπορας τι γις. Ελαμεν σο ζίτιμαν τι εσοδίας κίχαμε τρανα επιτιχίας κε το απετόμενον τιν διαφοραν αν θα παραβά-λομε τι κολχοζι τιν εσοδίαν με τι ατομικυ νικοκίρι τιν εσοδίαν. Κε ατο ι διαφορα εν περισον σόλια τα τεχνικα τα κυλτύρας κε ίλιαμ-ίλιαμ σιν κυλτύραν τι καπνυ.

Τα ρομέικα τα εργαζόμενα τα μάζας πρεπ να εκσέρνε πως το βασικον το ζίτιμαν όπυ πρεπ να δίγομε όλεν τιν προσοχίνεμυν εν εκίνο-ντο απεφάσιζεν το κόμαν σο 1932 α) το οργανονικο-νικοκίριακον δινά-μομαν τι κολχοζίον β) ανίπσομαν τι εσοδίας γ) το καλιτέρεμαν τι πιό-τιτας τι δουλίας.

Για να εμπορόμε κε εχτελόμε ατα τα βασικα τα ζιτίματα πρεπ πρώτα να εφαρμόζομε σιν ζοιν όλια τα θ υσλόβιας τι σιντρόφω Στάλιν. Χορις κανέναν λόγον πρεπ να εφαρμόζομε σιν ζοιν τα αγροτεχνικα μεροπριάτιας το αγρομάκσιμυ. Εναν ασα βασικα ζιτίματα το θα επορι να εκασφαλιζ ατα τα πλάνους εν ι πριγάτα τι καπνυ σιν υτζάστχαν πυ εκτος το παραγογικον τον πλάνον πρεπ να εσσ κε αγρο-πλανα ναριάτια. Εκτος ατα το ίπαμε κιαλαπαν κάθε κολχόζνικος πρεπ να εκσερ πως έναν ασα βασικα υσλόβιας για το ανίπσομαν τι εσοδίας κε το καλιτέρε-μαν τι πιότιτας εν κε εκίνο πως με τον κερν να γίνταν όλια τα δου-λίαις τι καπνυ.

Για να εφαρμόσκυνταν όλια ατα τα μεροπριάτιας πρεπ να επιστρα-τέφκυν γίρο ασο κόμαν τα κολχοζικα τα μάζας, να εκσαπλύτε απέσατυν-το σοσιαλιστικον ι σορεβνοβάνια κε το υτάρνιτσεστβον, τα νέα φόρμας τε

κομμουνιστικό κόμμα με εντάμναν μεταπο να γίνετε αγόνας ενάντια ει προ-
γύλλεσκους με ει ρβάτους για να κατορθύτε οστε σο 1932 τι χρονίας να
έχομε κιάλο τρανα επιτυχίας το κίθενατά καμιάν το καπιταλιστικον ι κι-
νονία, με μεταπο τον αγόναν να αναθρέφτομε τα ρομέικα τα εργαζόμενα
τα μάζας με να ετιμάζομε τιν ενέργιανάτων, τιν θέλειςινάτων με τιν δύνά-
μινατων για τιν εφαρμογιν τι δέφτερο πιατιλέτκας τι οπίω το βασικον ο
σκοπος εν να λικβιταρίον τα τάκεις με να χτίετε το σοσιαλιστικον ι κινονία.

Μυτεσιδεις.

„Λειν άποπειν τι χτισιματι εις υζε
ασόλεν το κηριότερον επίκαμε: επέμνε-
μας όχι πολλα, να μαθάνομε τιν τεχνι-
κιν, να καταχτόμε τιν επιστίμιν.

ΣΤΑΛΙΝ

1650 εχτάρια καπνος, σα κομματιαζμένα μικρα υτζάστκας που το
περισον εβρίουςαν σα εσέρια τι κυλάκιου τι βερχόσκας τι χορι, τι στανί-
τσας, ταυλι, χορις κανέναν τεχνικον πάζαν, με ακόμην σα κάπια μέρια
έλειπαν όλος διόλου απλα πριςπασαπλένιας, όπος σταντάρτικα κσεραντέρια
καπνου με φωτίας, καπνου σαράγια, ράμκας παρνικι με άλα — αχα ι κλι-
ρονομία ντο επέμνεμας ασον τσαριζιον.

42350 εχτάρια καπνον· 450 ιδικεθμένα εμπορεματικα καπνου φέρ-
μας υς 30% ασόλεν τιν έχτασιν εκασφαλίεν με θερμα παρνικι ράμ-
κας· παραπαν ασα 60% όλεν τι έχτασις εκασφαλίεν με σταντάρτικα
τεχνικα σαρουζζένια: (όπος κσεραντέρια φωτίας με καπνου σαράγια με
τατα) ερχίνεζεν ι μηχανοπίσι με ι ρατσιοναλιζάτσια σα θυλίαι τι χοραφι
για καπνον με το ότι κυλανέφκουνταν κυλιτιβάτορια σο τσακέλιζμαν, τρι-
πιτικο-αρδεφτικον μηχανιν, εφέβρεσις τι ε. Πρικολότιν σο φίτεμαν· έναν
εριν πριπασαπλένιας ει φωτίας το κσερίεμαν με άλα — αχα τα αποτε-
λέζματα τι πολιτικις τι κόματοσεμιν με τι Σοβετικου τεκσευσίας.

Αλόμος σατα μόνον κι περιορίζκουνταν τα επιτυχίασεμιν σαγροτικον
το νικοκίριον με ιδιέτερα εις καπνοφιτιάν.

Τζιπ τα πλατέα τα κολχόζικα τα μάζας πέρνε ενεργον μέρος, με
ετία ατο, ι καπνοφιτία εκσαπλύτε σε έναν εριν νέα ραγιόνια με οπλα-
στια τι Κράιεμιν, που εμπροστα κεκαταγίνουσαν με τατο τιν κουλτόραν.

Γιαν-γιανα με το λικβιτάριζμαν τι γενικου ταγραματοσίνιας, το κολ-
χόζικον ι μάζα αρχινα να οπλίσεκετε με το τεχνικον τιν γραματοσίνιαν,
το οπίον εφκολιν τον αγόναν για τρανον εσοδιάν με για καλιτέρεμαν τι
πίότσιας τι προτύκσιας.

Αλόμος ταποτελέσματα τι περσιζου τι χρόνου έδικσαν προς. σα ποσοτικά κε σα πιστικά ποκαζάτελια (εσοδία ασ έναν εχταρ) στον καπνον, ακόμαν κέφτασαμε ος το προεπαναστατικον τιν περιόδον. Κιατο κατατάετε κίριος επιδι χαλαρα έμπεσεν ι αγροτεχνικι σιν καπνοφιτιάν.

Σα περισα τα ραγιόνια όχι μόνον κεχτέλεσαν το αγρομίνιμουμ (για να μι αναφέρομε το αγρομάξιμουμ) σο σίνολοναθε, αλα ύτε κε εφαρμωσαν τζιπ τα απλα τα υσλόβιας κε τα μέθοδου σο φίτεμαν, σιν υπόρκαν, σο φίλαγμαν, σιν επεξεργασίαν κε σο ποράδομαν τι καπνου.

Τορέον το φίτεμαν, τάσσεκεμον το τσακέλιζμαν, το όχι σοστον το κσερίεμαν, τάσσεκεμον ι επεξεργασία τι ραματίον κε τι τεχνίον, κίριος σα κολχόζια, σχεδον εγένταν ετία να χάνομε όλια τα επιτιχίας ντο ίχαμε σο περίεμαν τι έχτασις. Τζίνκι ενο πυ τα έχτασια τι καπνου σο 1931 τι χρονίας επερίσεψαν σχεδον δύο φορές απαν σο 1914, ι εσοδία ντο επέρομε πολα ολίγον εν κιάλο περισον ασιν εσοδιάν τι 1914.

Ντο ανέφεραμε τα εκσυλδύκια βασικον ετίαν έχνε τα εκκι: κεγέντον όσον έπρεπεν μαζικον δουλία, κιοργανόθεν ταχτικά ι δουλία κε το τεχνικον ι γραματοσίγια ακόμαν χαλαρον εν σα κολχόζια.

Ι καπνοφιτία εκσιπιρετίετε απο ολόεν στρατον αγρονομς, αγροτεχνικις, σταντάρτικις κ.τ.λ. Αλόμος απο ολίγον εν. Εμπροστάμουμ στεκ τζιπ σπουδέον πρόβλιμαν: να σπλιζομε με τα αγρονομικα γνώσια κε με τιν αγροτεχνικιν τον καθαίναν κολχόζνικον — κολχόζνιτσαν. Κε σατο τον σκοπον πρεπ να βοιθα το εκλαικεθμένον ι λιτερατούρα για τα ζιπματα τι τεχνικις τι καπνου κε τι οργάνοσις τι κόπυ σα καπνοφιτεφτικα τα κολχόζια κε τα φέρμας.

Το εκδοτικον „Κομμουνιστις“ εβγάλ οφέτος διο προσδύρας: έναν για το ρασάτνι νικοχίριον τι ς. Κρυγλιακοβ Ι (αγρονομ τι Σογιωζταπακ) κε έναν αύτο τι ς. Σελεςκερίδι (αγρονομ τι Κραιταπακκολχοζσογιωζι) για το φίτεμαν τι καπνου. Ατα τα προσδύρας εβγένε ίσα-ίσα στον κερόνατυν κε θα βοιθα τα κολχόζια κε τα καπνοφιτεφτικα φέρμας να περυν τιν καμπάνιαν τι φιτεματι σο φετιζνον τον χρόνον.

Ο πρόεδρον τι πραβλένιας τι Β.Κ. Κραιταπακσογιωζι Α. Περκόφσκα.

ΜΕΡΟΣ 1,

ΙΣΑΓΟΓΗ

1. Η ΠΡΟΕΤΙΜΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΟ ΦΙΤΕΜΑΝ ΤΙ ΚΑΠΝΥ ΕΣΣ ΤΡΑΝΟΝ ΣΙΜΑΣΙΑΝ.

Με τον κερων η προετιμασία για το φίτεμαν τι καπνυ εσς για το καθαέναν σοβχοζ κε κολχοζ αποφασιστικον σιμασίαν για τεχτέλεμαν τι παραγογικυ τι ζατάνιας.

Η πέρα έδικσεν, προς εκίνα τα σοβχόζια κε τα κολχόζια, τα οπία απο μοθοπορέας κεφρόντισαν για το φίτεμαν τι καπνυ, κετίμαζαν όλεν το χριαζόμενον το ινθενταρ, τα παραγογικα ματεριάλια, τιν αναφαγαν, τα οπία κελάλεσαν ζιαπ, κεκσασφάλτσαν το γρίζεμαν, το καθαρίζμαν τι χοματίον ντο θα φιτέφκυνταν καπνον, ατα τα κολχόζια κε σοβχόζια άσσκεμα καταφέρνε τα δουλίασατυν σο φίτεμαν τι καπνυ, άσσκεμα εχτελυν τα διάφορα δουλίασ, ασα οπία το παραπαν εκσαρτίετε η εσοδία κε η πιότιτα τι καπνυ.

Κε όλια ατα, σο τέλος-τέλος ολιγοστέβνε το έσοδον τι κολχοζι κε τι καθαινος κολχόζνικυ κε γίνταν ετία να μι εχτελίονταν σινεντέλιαν τα προβλίματα, ντο ανέθεσεν το κόμαν κε η κιβέρνισι σα μεγάλα τα σοσιαλιστικα τα νικοχιράμυν, τα οπία πρεπ να εκσασφαλίζνε με πρότα ιλικα τιν καπνοβιομηχανίανεμυν κε το εκσπορτ

Το καθαέναν κολχοζ, για να εχτελα επιτιχιμένα το παραγογικον τι ζατάνιαν τι φιτεματι πρεπ να εχτελα τα ακόλυθα βασικα προετιμαστικα δουλίασ σο μοθοπορνυ-σσιμονκονεζνον τιν περιόδον:

α) να λαλι το ζιαπ σόλια τα χόματα (εκσον τα παίρια σα ρασσίακιαν, όπου όνταν εν ο σσιμονκον ιγρον το χόμαν επορι να διαθενκα — Σοτζα).

β) να εφτάι το γρίζεμαν κε το καθαρίζμαν σορμανλία τυτζάστας — οσαν νέα υτζάστας για καπνον

γ) Να εφτάι κυία, πασέινια, να καθαριζ τα φυσικα τα νερα για να εκσασφαλίετε με νερον σον κερων τι φιτεματι.

δ) να εφτάι όλια τα δουλίασ για το προετίμαζμαν τι παρνικίον, ια το τέρεμαν κε το πεσλέεμαν τι ρεσάτας τι καπνυ.

1. Το λάλεμαν τι ζιαπι κε το μοθοπορνον το γρίζεμαν θα δίγνε το μινκιν: πρότα-πρότα να μι εν ατόσον πολα παρατεντομένον ι δουλία με τα εργατικά τα εσέρια σα ραγιόνια τι καπνυ ονταν θαρχινα το φίτεμαν εκδεφτέρυ θα επορι να αρχινα έρχιαντιάν το φίτεμαν κε ετία ατο, με τον κερων θα γίνετε το τσακέλιζμαν, ι υπόρχα το κσερίεμαν κε το παράδομαν τι εσοδιάς. Κιατότε το κολχοζ κι θα ες καθόλυ χασίματα κε ι εσοδιά τι καπνυ σο ολίγον κερων απες θα δυναμον νικοκριακα τα κολχόζια.

2. Ονταν γίνταν κυία κε άλα, τοπλάεφκετε ι ιγρασία κε φιλάγνυταν τα εσιμονκονεζνα τα κατακαθίζματα (ασίτκας) υς τον κερασινον— χορτοθερ κι αετς το κολχοζ, ονταν έρτε ι ακμι τι φιτεματι, κι θα ες ανάνκιν να σιιλ κε περ το νερον απο 5-10 κιλόμετρα μακρα, αλα να χρισιμοπια το νερον ντο ετοπλάεπσεν κε εφίλακσεν συμα σι καπνυ τα μασίβια.

3. Ονταν γίνταν με τον κερων όλια τα δουlias σο ρασάτνι το νικοκρίον εκσασφαλίετε το φίτεμαν με έρχιαντιαν ρασάταν, με όριμον με καλις πιότιτας ρασάτας.

Με άλα λόγια ονταν γίνταν όλια ατα τα προετιμαστικα τα δουlias δόχκετε στίμυλ σο ανίβαζμαν τι εσοδιάς κε το κιριότερον για τα κολχόζια, κι θα έχνε ατόσον πολα παρατέντομαν με τεργατικον τιν δίναμιν. όπος σιχνα γίνετε σιν περίοδον τι φιτεματι.

2. ΤΑ ΧΟΜΑΤΑ ΚΕ ΤΑ ΣΟΡΤΙΑ ΤΙ ΚΑΠΝΥ. ΠΙΑ ΧΟΜΑΤΑ ΙΝ ΚΑΤΑΛΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΠΝΟΝ.

Ο καπνον φιτρον σόλια τα χόματα. Αμα ι εσοδιάθε σε πιότιταν κε ποσότιταν εν διαφορετικον σο έναν γιάχοτ σάλο το χόμαν. Αλόμος αδακα πρεπ να εμιόνομε το εκσις: ι πιότιτα κε ι ποσότιτα τι εσοδιάς τι καπνυ εκσαρτίετε, εκσον ασο χόμαν κε τον κερων, ασο ορθον το τέρεμαναθε ζον κερων κε ασο ένκερον τιν υπόρχαν. Το ανότερον ι εσοδιά κε το καλον ι πιότιτα τι καπνυ επορυν να κτιβένε σο τιαμιαλ αν κι θα γίνετε με τον κερων το τσάκομαν, αν κι θα γίνετε ορθα το κσερίεμαν κτλ. Αλόμος, παρόλα ατα τα πρετποσίλκας (κερος, χόμαν) πρεπ να έχομε ιπόπσιν προς το χόμαν σιν βάσιν αποφασιζ (βέθεα αν παρακάτο θα καλιεργίετε ορθα ο καπνον) εμ τιν εσοδιάν εμ τιν πιότιταν τι καπνυ.

Ασόλον καλιόν χόματα για τον καπνον ιν τορμανοχόμια (τορμανοχόμια τι Κυπανι) κεπεκι έρχυνταν τα λαφρα τι ρασσι τα χόματα.

Όταν πρᾶξιλον εμπούμε να προζδιορίζομε πως σα λαφρα τα χόματα ντο ἔχνε αρκετον σαπόχομαν κε κρατυν τιν θέρμιαν κε περάζνε αέραν, πέρκυνταν καλα καπνα: καλον πιότιτα, καλον αροματ, όχι πολα ζέρτικα κ.τ.λ. με ἄλα λόγια καπνον ντο εν καλον εν ποτιν. Σατα τα χόματα πέρκετε εσοδιά κατα μέσον ὄρον 8 — 11 τσέντνερια. Απεναντίας τα θαρέα τα χόματα, τα πλῶσια με σαπόχομαν χόματα τι γιαζι (ραβνίνα) κε τα μαδροχόματα δίγνε τρανα εσοδιάς (κίονον καλίον κε προσεχτικα γίνετε το δόλεμαν ατόσον τρανον εν ι εσοδιά) ἄλα χιρότερυ πιότιτας. Κι πάγνε για τον καπνον τα νιζμένι χόματα τα σαλανκιάκια κε τα χόμια. Εχσον το εοσταβ τι χοματι, για τον καπνον τρανον εμασιάν ες ι τοποθεσία.

Όταν θα χορίονταν τα υτζάζεσκας τι χοματι για το φίτεμαν τι καπνου πρεπ να πέρκετε ιπόπσιν σα πίων διέφθινσιν φισυν ταέρας, να πέρκυνταν ιπόπσιν τα παίρια κε ι χυλιασία τι ἴλιονος. Πάρα πολα εσυδέον εν να εν ιπερασπιζμένα τι καπνου τα μαζίβια ασα βόρια κε ασα βοριο-ανατολικά ταέρας. Τα τίκια τα παίρια πρεπ να αποφέβοματα, για να μι χάτε ο καπνον σα καλοκερνα τα δυνατά τα θρεσσία. Τα καπνα ντο εν φιτεμένα σα νότια, σα διτικά κε ανατολικά τα παίρια θερμένονταν καλίον ασον ἴλεν κε εφτάνε κιάλο αγλίγορα. Όσον ντο εν μινκιν πρεπ ναποφέβομε κε να φιτέβομε καπνον σα τίκια τα θόρια τα παίρια. Όταν κι θερμεν καλα ο ἴλεν ο καπνον κι τρανιν αγλίγορα κε αργιζ το ἔφταζμαναθε κε ατο γίνετε ετία ναργιζ ι υπόρκα, διλαδι το τζάχομαν κε το κσερίεμαν ρύζνε σε ακατάλιλον περίοδον· κιατο γίνετε ετία να χαν ο καπνον εν εν εσοδιάν εν εν πιότιταν.

Ι πέρα ντο ἔχνε τα επιστιμονικα υτζρεζζτένιας κε το πολίχρονον ι πραχτικι βεθεόνε ότι ασόλον καλίον χόματα εν τα νέα τα χόματα, τα γριζέας, ιστερια ἔρχυν τα τζαίρια, κεπεκι τα χόματα ντο ἔσαν επαρμένα χορταρ αναφαγας, κιασόλον ιστερια τα χόματα ντο ἔσαν επαρμένα κοκιν.

Πολα ἄεσκεμα επιτιχεν ο καπνον κε δι ἄεσκεμον εσοδιάν σα μαλακα τα χόματα, σα χόματα ντο εδυλέφταν πολα κε εχάσαν τιν εστрукτόρανατυν. Γιατατο ο καπνον κι πρεπ να φιτέφκετε ἴστερα ασα τεχνικα τα φιτίας.

3. ΤΑ ΣΟΡΤΙΑ ΤΙ ΚΑΠΝΥ (εσπόρα, εσία).

Εχσον τα γενικα τα τρέποβανιας ντο ες το φιτον τι καπνου εο χόμαν, εο κλίμαν κε εο τέρεμαν, τα κσεχορικτα τα εόρτιαθε πα ἔχνε τα ιδιέτερα χαρακτηριστικατυν κε δίγνε ιποφερτον πιότιταν κε εσοδιάν σα χόματα κε σα ραγίονια ντο απαντυν σα τρέποβανιασατυν.

Τα ζόρτια τι καπνυ ντο εν ασόλον πολα ταυτεμένα σεμας σο ΣΣΣΔ, κατατάουνταν ασα τυρκικα εσπόρα τι Μικρας Ασίας κε τι Μακεδονίας. Ατα τα ζόρτια τι καπνυ τεριατέφκουνταν σεμας σα νότια τα ραγιόνιαμυν κε έχνε πολα τιλικάτκα (νέζζνι) φίλα. Ιστερια ασο κσερίεμαν δίγνε το παραπαν κίτρινον χρώμαν κε γιατατο ονομάγουνταν κίτρινα καπνα για να χορίουνταν αsein μαχόρκαν ντο εες αλιότικον χρώμαν κε τράνος φιλι.

Το Σελεκσιόνι το τρίμαν τι Γιτ (κρατικον ινστιτυτ τι καπνοφιτίας, με βάσιν τιν μελέτιν τι φικικυ ταυτεματι τι ζορτίον σα ραγιόνια κε με βάσιν τιν πέραν τι δοκιμισ τι ζορτίον, εφτάι ραγιονίροβανιαν τι Βοριο — Καφκασιανυ Κράι σα δύο μεγάλα ραγιόνια: 1) Το γιαλάκρεν τι Μάβρις θάλασας με τα δύο ιποραγιόνια — μεγάλον κε μικρον γιαλάκρεν. 2) Το ραγιον τεμπριζνον τοκρυγιον Κυπαν κε Μαικοπ.

Για το γιαλάκρεν ειστένε δύο ζόρτια εσπόρα: Σαρσον κε τραπεζοντ. Ι πατριδα τι προτυ εν το τυρκικον ι επαρχία Σαρσόντα κε τι δέφτερυ — Τραπεζόντα. Το Σαρσον δι ορτάποιλιν φιτον, σο κηριότερον το κυστέλναθε 35-40 φίλα κατάλιλα για μάζεμαν. Τα φίλα μικρα, με κοντσειν κε το εχίμανατον ομιαζ καρδίαν. Το Σαρσον επιτιχεν καλα σε εσεπνεβάτι χόματα ντο εν ανακατομένα με τζυύλια, δι καλυ πιότιτας προιον, με καλον άρομαν κε υσιαν. Τα καλιον ια Σαρσόνια τεριατέφκουνταν σεμας εν Απχάζιαν κε σο γιαλακρεν ντο εν σεμα σετο σο ραγιον Πιλενκοβο-Βεσιόλος. Σαλα τα ραγιόνια — Γοριάτζι Κλιωτζ, Σέβερ-εκαγια κε άλα μέρια τι Κυπανι — το Σαρσον κσεε διομιχανικον σεμασιαν επιδι τα ιδιέτερα χαραχτιριστικα τι χοματι κε τι κλιματι αλάζνε το τχαν, το τράνος τι φιλι κε το κηριότερον, τα εσοτερικα πιότιτας — τιν υσιαν, το άρομαν ντο ίνε χαραχτιριστικα για το Σαρσον — πολα άσεκεμα φανερύνταν. Ασόλον το καλιον τα σελεκσιόνι εσπόρα ντο τεριατεβ το Γιτ για το μεγάλο το γιαλάκρεν εν τα Σαρσόνια № 57.

Το δέφτεριν ζορτ ντο καλιεργίστε σο γιαλάκρεν τι Μαβρις θάλασας εν το Τραπεζοντ. Ατο το σερτ εφταν αγλίγορα κε δι καλον εσοδιαν, εν πολα ταυτεμένον ζόλια τα καπνοφιτεφτικα τα ραγιόνια. Τα καπνόφιτα τι „Τραπεζοντ“ εν κιάλο ιπειλα (παραπαν ασένα, μέτρον), δίνα εμπορικα φίλα ος 20. Σο τράνος κεριαν τα φίλα τι „Τραπεζοντ“ ίνε ασόλον τα τρανα (υς 40 σαντίμετρα μακρέσ) με πασσιν ταμαρ κε μακριν κοντσειν. Το εχίμαναθε ομιαζ οβον στενιμένον εν άκραν. Οπος κε κάθε άλο ζορτ, το Τραπεζοντ κι τεριατέφκετε με το ίδιον τιν επιτιχίαν παντο κε σε κάθε έναν τζεεσιτ χόμαν. Τα χόματα ντο εν πλύσια με σαπόχομαν, τα κυμαάρισ κε τάλα τα λαφρα τα χόματα εν τα καλιον τα χόματα ντο δίγνε καλον πιότιταν προιον (μεεσον τράνος τι φιλι, όχι

χοιτρον ταμαρ). Το Κρατικον ινστιτούτ τι καπνοφιτίας (Γιτ) ειστεν για το γιαλάχρεν τι Μάβρις θάλασας Τραπεζόντια Νο 1227 κε 1273. Ατα ιν διαλεγμένα ασα επιτόπια τα ζόρτια κε εκαλιτερέφταν με παρακάτο σελεκσιόνι δουλίας. Ατα τα ζορτια ιν το τζεσσιτ τι Τραπεζον τι ραγιονι Πλάτανα κε γιατατο σο καθ.μερνον τιν ομιλίαν ονομάζνατα Τραπεζοντ-Πλάτανα, γιαχου απλα Πλάτανα, για να διακρίνατο ασι Κυπανι το ζορτ ντο ονομάζεκετε απλα Τραπεζοντ.

Τα ζόρτια ντο ταυτέφκυνταν ειν περιτόριαν τεμπριζνον τοκρουγιον Κυπαν κε Μαικοπ χορίυνταν σε τρανοφίλκα κε μικροφίλκα. Ασα τρανοφίλκα θα σταματόμε ει Κυπανι το Τραπεζοντ Νο 93. Ατο το φιτον δι κιάλο ιπειλον πói ασο Τραπεζοντ τι γιαλάχρι (130-135 σαντίμετρα) εσσ παραπαν φίλα (20-25.) Το φίλον εν ολιγότερον μακρυλον (25-30 σαντ.) το σχίμαναθε οβυ άμα πλατιν, κε συμον σο σχίμαν τι καρδίας. Το κυντσειν τι φιλι εν έπει κιάλο μακριν ασο κυντσειν τι Τραπεζοντ-Πλάτανα κε κεν τσάτσαλον. Ι επιφάνια ανάμεσα σα ταμάρια εν ολίγον φυσκομένον, ενο σο Τραπεζοντ τι γιαλάχρι ι επιφάνια τι φιλι εν ίσον. Καλα επιτιχεν σα ζυψάρια, σα λαφρα τα τσαλιμοτα τα χόματα κε σταχτερα τα ορμανοχόμια. Ιστερα ασο κσερίεμαν ο φίλον φερ χρόμαν έμορφον ανιχτον, με μετακσι αποχρόσις (ατένκας) κε εν το βασικον το πρότον ιλικον τι παπιροζιον. Σο Κυπαν κε σο Μαικοπ ολίγον πα ταυτέφκετε ασα τρανοφίλκα ια καπνα έναν άλο ζορτ — άλο τζεσσιτ τι Τραπεζοντι ντο ονομάζνε Πλάτανα-Αρχάδια Νο 108. Κατα κε τα βοτανικα γνωρίζματα ατο το ζορτ εσσ μεγάλον μέρος κε συμον παραπαν σο Πλάτανα. Δι ολιγότερα φίλα ασο Πλάτανα, άμα τα φίλαθε ιν κιάλο τρανα ασα φίλα ντο δι το Τραπεζοντ τι Κυπανι. Σιν κσεραζέαν ταγιανιζ κιάλο πολα, ονταν ιν όμος πολα κατακαθίζματα (βρεσσία,ζσον) δι τρανα φίλα με χοιτρον ταμαρ.

Τα φίλα ντο δι ιν ατόσα, όσα κε τι Τραπεζοντ Νο 93.

Ασα μικροφίλκα κε τα πολιφίλκα τα ζόρτια ντο ταυτέφκυνταν το παραπαν σο Κυπαν, θα σταματόμε σο Τιχ-Κυλακ Νο 91 κε 92 (Αρχάδια Τιχ-Κυλακ) Δίςκολον εν να λέομε απόπυ εφέρθεν σα καπνοφιτεφτικα ραγιόνιαμυν το Τιχ-Κυλακ. Οπος φένετε ατο το ζορτ πα εφέρθεν σεμας ασιν Τυρκίαν ένακσαι κιάλο αργος κε σα υσλόβιας τι Κυπανι κε με κατοπινον διαλογιν τι πλαντατορίον επέρην εκίνον τιν πικιλομορφίαν (ραζνοσπράζιε) ντο τιχένομε ατόρα. Σα κάπια περίεστασια ομιαζ το Τραπεζοντ κε ζάλα το Σαμσον. Αναλόγος πία γνωρίζματα περιεέβνε, ζατο κεριαν ι καπνοφιτεφτε δίγνε ενομασίαν ζατο το ζορτ: Τιχ-Κυλακ Τραπεζοντ, Τιχ-Κυλακ Σαμσον. Αν ιν ποραπαν τα γνωρίζματα τι Τρα-

πεζοντι γιάχοτ τι Σαρσονι ατότε το σορτ ονομάζνατο Τραπεζοντ-Τικ-Κυλακ, γιάχοτ Σαρσον-Τικ-Κυλακ.

Τι Κυπανι το Τικ Κυλακ εσσ ατόσον πύ όπος κε ο Τραπεζοντ № 93, άμα το κοστέλναθε εν κιάλο λεγνον με 35-45 φίλα. Το φίλον τι Τικ-Κυλακι εν ίσον το σχίμαναθε οβυ.

Ταπαν το φίλον εν ίσον. Τι Κυπανι το Τικ-Κυλακ ριστένε να φιτέφκετε σε κιάλο βερκιλία χόματα, σε γιάζια σεμα σε ποτάμια, σε γιάνια τι ρασι, σε γριζέας κε σε μαβροχόματα ντο κιν πολα πλύσια. Κι πρεπ να φιτέφκετε το Τικ-Κυλακ σε εφτοχα τα κυμλία τα χήματα επιδι σετα τα περίστασια τα φίλα γίνταν μικρα κε ι εσοδία χαμελον.

Ονταν καλιεργον ορθα το Τικ-Κυλακ, κε ίλιαμ-ίλιαμ ονταν κσερένατο με τιν φοτιάν δι πρότον, πολα πολίτιμον για τιν βιομηχανίαν ιλικον, επιδι το χρώμανεθε εν ανιχτον, εσσ τιλικάτκον λαφρον υσίαν σιν ποτιν κε κόφκετε καλα.

Τα σπόρα Τικ-Κυλακ N-ο 91 κε 92 (Αρχάδια Τικ-Κυλακ) ντο ταυτεθ το Γιτ εν σχεδον όμια. Το μόνον ι διαφοράτων εν ότι σε τελεφτέον το σορτ ταπαν τα φίλα εν κιάλο πολα αναπτιγμένα, ταγιανίζνε σιν κσερασεάν κε ο καπνον ντο δίγνε εν κιάλο σπιχτον.

Ατα τα σόρτια ντο επεριγράφσαμε κιαλαπαν εν εχίνα τα σπόρα ντο ταυτέφκονταν κε ντο πρεπ να ταυτέφκονταν σε ραγιόνια κε σε κολχόζια τι Βοριοκαφκασιανυ κράι. Στο Γιτ ανέθεσαν να τεριατεθ κε να εφοδιαζ τα σοβχόζια κε τα κολχόζια με σπόρα. Το Γιτ εσσ σε διάφορα τεριτόριας σεμένικα (όπου τεριατέθνε σπόρα) κε ατυ με τιν σελέκσιαν κε το διάλεγμαν καλιτερεθ ολοέναν κε παραπαν τιν πιότιταν τι σπορίον ντο ταυτέφκονταν. Τα καθαρα σόρτια τι σπορι ντο τεριατεθ το Γιτ εγένταν πραβέρκαν κε έχνε παραπαν πλεονεχτίματα σε επιτόπια τα σπόρα, ντο κικσερ κανις απο πυ κατατάουνταν. Τα σπόρα ντο εν καθαρον σορτ περικέθνε τιν εσοδίαν το ελάχιστον 8-10 τα εκατον.

Γιατατο τα κολχόζια πρεπ να μεταχιρίζκονταν μόνον κε μόνον σπόρα Γιτ, τα οπία δόχκονταν σόλιχ τα κολχόζια κε τι μονονικοκιρτς σίφονα με τα σιφονιτικα τι κοντρακτάτσιας.

Πρεπ ολοσδιόλυ να εθγεν ασιν μέσεν το σορτ Ασορ (ασο σοι τι τρανοφίλκον τι καπνον) ντο εταυτέφταν οπερτς σε μερικα ραγιόνια (Σέβερσκι κε αρμένκον ραγιόνια).

Ατο το σορτ, αν κε δι καπνον με έμορφον χρώμαν, άμαν ι υσία κε ι μιροδιάθε σιν ποτιν κσαι καλα κίνε (ι μιροδιάθε όμιαζ το κομένον το φτερον) κε ι βιομηχανία κι ριστεν το ταύτεμναθε.

Κε τελεφτέα για να καλιεργίτε ορθα ο καπνον κε να πέρχετε πισοτικον προιον έναν ζόι, πρεπ να μι ανακατόνταν τα εσόρα σο χοραφ.

Τα εσόρτια κε τα εσόρα τι καπνω πρεπ να καλιεργίονταν σα διάφορα μέρια κατα κε τα τρέπουθανιας τι καθαινος κσεχοριστου σορτι σο χόμαν. Κε ατο εν πρότις εφκολιν τα παρακάτο τα δυλίας εν υπόρχαν σο παράδομαν τι καπνω κε εκσον ατο ανιθαζ τιν εσοδιάν κε δυναμον οργανοτικο-νικοχιριακα το κολχοζ.

4 ΤΟ ΔΥΛΕΜΑΝ ΠΡΙΝ ΔΣΟ ΦΙΤΕΜΑΝ ΚΕ ΤΕΝΙΑΖΜΑΝ ΤΙ ΧΟΜΑΤΙ

Σον αγόναν για το σοσιαλιστικον τιν εσοδιάν, για το οργανοτικο-νικοχιριακον δινάρομάν τι κολχοζιον, για το περίεμαν τι ποσότιτας κε για τανιθαζμαν τι πίοτιτας τι καπνω σα κολχοζικα τα χοράφια — αποφασιστικον σιμασίαν έχνε τα ζιτίματα τι δυλεματι τι καπνω τι ενιαζματι για να περιεβε το βερκιλου τι χοματι. Ονταν δυλέφκονταν με τον κερων κε ερθα τα υτζάστιας τι καπνω ι εσοδιά τι καπνω περιεβε 10-15 τα εκατον.

Γιατατο τα κολχοζια πρεπ να πέρνε υπόψιν τιν σιμασίαν τι λαλεματι κε τι τυρμουχλαεματι κε εν αρχιν τι νικοχιριακου τι χρόνω πρεπ να οργανόνε τι δυλιάν αυετς, όστε ονταν θα έρτε ο κερωσ τι φιτεματι, το χοραφ τι καπνω να εν έτιμον για το μεταφίτεμαν τι ρασάτας.

Σο προφιτεφτικον το δύλεμαν εμπένε τα ακόλυθα δυλίας: το λάλεμαν, το τυρμουχλάεμαν κε ταναφοντυρίαζμαν τι χοματι, διλαδι να φιλάετε καθαρον το χοραφ τι καπνω ασαγροχορτάρα υς τιν αρχιν τι φιτεματι.

Οσαν πράθιλαν, σα ραγιόνια ντο εν γιαζία, το λάλεμαν πρεπ να γίνετε απο μωθοπορέας, κε σε εκσερετικα περίετασια, όνταν αρχιζ πολα το ζιαπ, πρεπ το λάλεμαν ναρχινα έρχιαντιαν τιν άνιξιν. Σα ορινα (γόρνι) τα τόπια, όπυ μωθοπορι ρύζνε πολα κατακαθίζματα (βρεσσία, νιαμ) κεν καλιν να γίνετε λάλεμαν τι ζιαπι επιδι έπορι να διαβεν κα το χόμαν σα παρια (ραγιον τι Σότζας),

Κιαετς εβγει ότι τα κανονικα τα διορίας τι λαλεματι για όλια τα γιαζία κε τα προορινα (πρετγόρνι τα ραγιόνια εν απο 15 οχτ βριύ υς το πρότον δεκαπενταίμερον τι δεκεβριύ. Ελαμεν σα ορινα τα ραγιόνια κε ιδιέτερα σο γιαλάκρεν τι Μάθρις θάλασας, τα καλύτερα τα εσοδιās πέρχονταν όνταν το πρότον λάλεμαν γίνετε σεμονκονι σον ιανουάριον-

φεβρουάριον. Απο απέδικσανατο ι πέρα τεπιστιμον κον τοργάνοσιον καθος κε τα παρατίρισια τι πεπιραμένον τι κολχόζνικιον-καπνοφιτεφταδιον.

Ντό πλεονεχτίματα έχνε το λάλεμαν τι ζιαπι κε τέρκιαντιαν το λάλεμαν: α) Τα βαρέα τα χόματα όνταν κρύγατα ι έρεσι κα τα παγοσίας μι εσιμονκονι ρθυμλιούνταν κε αποχτυν τιν στρυχτύραν (ορεχο-δάτο-κομκόβι) ντο χριάσσετε ατόσον πολα για τα φια τι καπνυ. β) Ολια τα χόματα ντο λαλιούνταν ζιαπ κε εσιμονκονι, χορις σο ρθυμλιάζμανατυν αποχτυν τιν ιδιότιταν να φιλάτνε παραπαν ιγρασίαν ντο ρυζ σο μοθοποριζνο-εσιμονκονιζνον τιν περίοδον. γ) Παραπολα εφκολιν ο αγόνας εναντίον εα αγροχόρταρα (τα παραπαν τα βλαστάρια ταγρο-χορταριόν χά ταν ασα παγοσίας). δ) Παραπολα εφκολινε τανικσεζνα τα δουλιás για το νέον το λάλεμαν, για τι τυρμουχλάεμαν κ.α. ε) Εικσα-εφαλίετε το φίτεμαν τι καπνυ με τον χερον κε ειν πιότιταναθε.

Εικσον τα διορίας, επυδέον ειμασίαν ες κε το βάθος σο οπίον λαλίετε το χόμαν. Επιδι τα χόματα τι καπνυ ινέ λογισ-λογιον κεπορούμε να διγομε οριζμένα οδιγίας για το βάθος τι λαλεματι. Οσαν πράβιλαν, πρεπ σο λάλεμαν να φροντίζομε όστε να μι φέρομε εαπαν το χόμαν ντο κεν βερκιλιν (ποτπότζβα) κε να μι αφίνομε αλάλετον το βερκελιν το κατ τι χοματι.

Τα χόματα ντο εν κιάλο δυνατα επορον να λαλιούνταν κιάλο θαθέα, κε τα αδίνατα ντο εβρίυνταν σε εκίρα κιερετζλία πορότας κιάλο απνκες.

Για τα καπνοφιτεφτικα τα ραγιόνια τι Βοριο-Καφιασιανυ κράι ε-πορι να δόχκετε μάξιμουμ κε μίνιμουμ για το βάθος τι λαλεματι 15-18 εαντίμετρα.

Τα ακόλυθον τανικσεζνον ι δουλια ίστερα ασι λάλεμαν εν το τυρμουχ-λάεμαν. Οσαν πράβιλαν, πρώτα κιαρχις τυρμουχλαέφκυνταν τα χόματα ντο ελαλέθαν απο μοθοπορέας κε έρχιαντιαν εσιμονκονι αμαν αμαν ντο εκύτε το εσον ασο χοραφ. Αμα κε τελιον το τυρμουχλάεμαν τι ζιαπι πρεπ να μεταβιδούνταν σο λάλεμαν τεπίλιπυ τι χοματι ντο κελαλέθαν απο μοθοπορέας. Σε πρότον ειραν, βέβεα, πρεπ να λαλιούνταν τα κα-λιόν τα χόματα, τα γριζέας, κεκίνα τα υτζάστκας ντο εβρίυνταν εα ορινα κε εα προορινα τα ραγιόνια ντο έχνε νερον. Ύς τα 10-15 ταπριλ πρεπ να τελιον τέρκιαντιαν τανικσεζνον το λάλεμαν κε το τυρμουχλάεμαν

Τα περιεα ταζοτίστι τενιάζματα βλάφνε, επιδι εον λογαριαζμον τι πιότιτας πέρκυνταν παραπαν φιτικα όργανα (κοστελι φίλα).

Τα περιεα τα φοσφορικα τα ενιάζματα κι βλάφτνε.

Για μαζικον κυλάνεμαν τενιαζματιόν σο ειμερνον τιν ιμέραν εα

κολχόζια κε σα σοβχόζια πρεπ να γίνετε υστανόφκα σχεδον αποκλιστικα σο υπερφοσφατ κε σο σερνοχίςλι αμόνιον.

7-10 ημέρας πριν ασο φίτεμαν τα δύο ατα τενιάζματα τζαντίουνταν ισόμετρα (ραβνεμέρνο) σόλεν το λαλεμένον το χοραφ κεπεκι γίνετε ελαφρον λάλεμαν γιάχοτ τυρμουχλάεμαν (Σέναν εχταρ εκσοδέφκετε υπερφοσφατ 320-400 κιλα κε σερνοχίςλι αμόνιον 80-100 κιλα).

Το αποτέλεζμαν ντο δι το κυλάνεμαν τι μεταλικον τενιαζματίον σα εκσαντλιμένα τα χόματα εν συμπλιοματικον εσοδια απο 25-30% παραπαν ασο βασικον. Σο πρόιν τιν τεριτόριαν τι Κυπανι κε τι Μαικοπι ριστένε να κςίνε σόλια τα εκσαντλιμένα τα χόματα μόνον υπερφοσφατ, αν κεβρίουνταν αζοτίςτι ενιάζματα. Το υπερφοσφατ ατόσον πολα κι περισεβ τιν εσοδιαν, αλα ρεκεπαζ τα εκσοδα ντο εγένταν επιδι αγλιγορεβ το έφταζμαν τι καπνυ κε πολα καλιτεριβ τιν πιότιταν τι καπνυ.

5. ΤΟ ΣΕΒΟΔΙΑΡΟΤ

Οπος κάθε αλο φιτον, αετς κι ο καπνον πα κεπορι να καλιεργίετε πολα χρόνια κατα ριραν σο ίδιον το μέρος. Εκσον ντο εκσαντλίουνταν τα χόματα (ολιγοστέβνε τα θρεφτικα μεταλικα άλατα) ονταν φιτέφκετε όλον τον κερν το ίδιον ι κυλτūra καταστρέφκετε ι στρυκτūra τι χοματι με αλα λόγα το χόμαν ενο έτον ζερνίςτι γίνετε αμον τοζ, επιδι ολιγοστέβ το ραπόχομαν κε επιδι ριχνα λαλίετε. Ταίκον το χόμαν κεν κατάλιλον να καλιεργίετε παρακάτο, επιδι ι εσοδια ντο δίγνε εν χαμείλον κε ι πιότιτα άςσεκεμον.

Μετατο ριν υσίαν τελιον το δύλεμαν τι ζιαπι κε τέρχιαντιαν το λάλεμαν κε το χοραφ τι καπνυ απομεν ελέφθερον ος τον κερν τι φιτεματι. Αλόμος ι πύρι έδικςεν, ότι εμ το ζιαπ εμ έρχιαντιαν απανικςέας ντελαλέθαν τα χόματα, ατόσον πολα πολαςζέφκουνταν με αγροχόρταρα ρον κερν τι φιτεματι, όστε διςκολέφκετε πολα το φίτεμαν.

Γιατατο για τον καπνον ντο εν πολα απετιτικον (τρέποδατελνι) σο χόμαν, χριάςσεκετε πολα προσεχτικον κε καθαρον δύλεμαν τι χοραφι. Γιατατο το ρκοπον, ρι Σότζας το ραγιον ιποχρεοτικα λαλόνε εκνένυ όλια τα χόματα όχι όμος ατόσον θαθέα. Σόλια τα επίλιπα τα τόπια (Κυπαν Μαικοπ) το προφιτεφτικον το δύλεμαν γίνετε με αναφυντυρι ζμαν (ριχλένιε) τι χοματι χορς τυρμουχλάεμαν. Γιατατο το ρκοπον μεταχιρίσκουνταν τίςκοβι τυρμούχα κε μνογολεμέςςνικα απόπου έβγαλαν τα ατβάλια.

Όλεν ατο ι δουλία πρεπ να γίνετε ασα 15-20 απριλι υς 15-20 καλομνια διλαδι 2-3 εβδομάδας πριν ρσιν αρχιν κε το τέλος τι φιτε-

ματι. Ιαπέτισι, να εν διάστημαν 2-3 εβδομαδον ασο προφιτεφτικον το δύλεμαν-μετασκάψισμον υς τιν αρχιν τι φύτεματι, εν χριαζόμενον για να κατακάθετε κε να σπιχτεν το χόμαν ντο ελαλέθεν ταζέα κε ανεφυντουριάεν. Ατο εσσ μεγάλον σιμασίαν για το καπνόφιτα ντο μεταφιτέφκυνταν, πυ τα ρίζασα υν κι τσατσαλύνταν εκσε ίας ντο κι κατακόπετε το χόμαν κε αετς πα αγλίγορα δένε ρίζας κε αναπτύνταν.

Το κολχιζ ασυ λαλι εκνέν κε αναφυντουριαζ τα χόματαθε, πρεπ να ενιαζ πριν ασο φύτεμαν τα χόματα ντο εκσαντλίθικαν. Σαίκα περίστασιά σο κράινεμυν μεταχιρίσκυνταν μεταλικα ενιάζματα. Θα σιμιόνομε τα κηριότερα τα μεταλικα ενιάζματα ντο κυλανέφκυνταν για τα καπνοφιτεφτικα τα ραγιόνια. 1) φοσφορο-κίςλι ενιάζματα: συπερφοσφατ, στυδι αλεθρ, 2) αζοτίστι ενιάζματα: σελίτρα κε σερνο-κίςλι αμόνιον κε 3) καλίνι ενιάζματα; καλίναγια σολ.

Σο παλεον το προεπαναστατικον τον κερων ι καπνοφιτεφτάδες έβγε-ναν ασατο τιν κατάστασιν με το να επίναν κοτζεφτικον (κοτζεβόι) τρόπον νικοκιρεματι: εκυλάνεβαν 5-10 χρόνια έναν υτζάστκαν ντο εγριζέφτεν νέα γιάχοτ τσελίνι χόματα κεπεκι εκρέμιζανατο κε επέραναν σε άλλο υτζάστκαν.

Αίκον χισνίτσεσκι τρόπος κεπορι να κυλανέφκετε ατόρα σα υσλόβιας τι τρανον σεβετικον κε κολεχτιδίκον νικοκιρίον.

Ι ιδίκεπσι τι κολχοζίον ντο θαθιν κήθαν χρόνον, προζδιοριζ σο παραγογικον τον πλάνοναθε σιν έχτασιν πα τρανον έχτασιν για τον καπνον — υζζε ασο 1930 τι χρονιάς σιν περιτόριαν τι κολχοζίον τι Βοριο-Καφκασιανυ κράι εβρίεσαν παντοτινα μασίθια 100-200 εκτ. για τατο εβγεν σιν μέσεν το ζίτιμαν να εμπεν ο καπνον σο σεβοαπαροτ. Ετιμα σεβοαπαρότια προζδιοριζμένα ασα πιραματικα επιστιμονικα υτζρεζζτένιας κίνε, κε ζατι κι θα έσαν κε κατάλιλα για το καθαέναν καπνοφιτεφτικον κολχοζ.

Σα καθαέναν κσεχοριστον περίστασιν το καθαέναν κολχοζ επορι να καταστρον το σεβοαπαρότναθε κατα κε το τράνος τι χοραφι τι καπνυ, τα νικοκιριακα υσλόβιας τα φυσικα κε τάλα τα σαπραζζένιας ντο εβρίυνταν σο καθαέναν κολχοζ.

Γιατατο, για να εφκολίνομε τχ κολχοζία σατο τι δουλίαν θα δίκουμε τα κηριότερα ντο πρεπ να εχτελυν ονταν καταστρύτε το σεβοαπαροτ σα καπνοφιτεφτικα τα κολχοζία.

Σο ιδικεβμένον το καπνοφιτεφτικον το νικοκιρίον, το σεβοαπαροτ δι το κηριότερον τον τόπον σον καπνον.

Ο καπνός οσαν πραπάσενι κυλτόραν εν καλον προκάτοχος (πρετσέσθηνιχ) για τα κοχία, τα οπία εν καλον να σπύρχυνταν ίστερα ασον καπνον. Τα κοχία εφτοσσίνε το χόμαν κε κατοστρέφνε τιν στρουκτύραναθε κε εφτάγιατο άμον τοζ. Μόνον τα χορτάρια εν ικανά να πλυτένε κε να φέρνε σο κατάλιλον τιν στρουκτύραν το χόμαν, συμπλιρόνε τα ζαπάσια τι σαποχοματι με ταπομινάρια τι ρίζας κε καλιτερέβνατο.

Άχα το βασικόν ντο επορι να περ ο καπνός σο άλαγμαν τι φιτίον. Πέρκυνταν τέσερα οριζμένα γρούπας νικοκίρια φιτίας: 1) πραπάσενι (καπνός, λαζυδ) 2) κοχία κιάλα φιτίας ντο κι τσακελιόνταν 3) χορτάρια (ινος χρονον), τιμοφέσφα κ.α. 4) φαυλοτα φιτο: βικ, κλέβερ, λιυτζέρναν κ.α. Άσατα τα τέσερα τα γρούπας επορι να καταστρότε ινος γιάχου αλις λογισ σεβοαπαροτ αντίστιχο με τα απέτισια κε τα νικοκίριακα τα υσλόβιας. Πρεπ ακόμαν να πέρκετε ιπόκριν πόσον εν ταυτεμένα ταρόστιας κε τα βρετίτελια. Αν το χόμαν εν πολυσεσμένον με βρετίτελια κε αρόστιας με αρόστιας παράσιτα (ζαραζίχα) πρεπ ο καπνός να μι έρνε σο πρότον το μέροςαθε ενορίτερα άσα πέντε χρόνια. Τα σινιθιζμένα σατο τον κερων το χόμαν πρεφταν να γλιτον τυλάχιστον άσα ιδιέτερα βρετίτελια κε αρόστιας τι καπνός.

Άσόλια τα γρούπας ντο ανέφεραμε κιαλαπαν, ο καπνός εν ασόλον ταπειτικον ι φιτία κε γιατατο πρεπ σον καπνός να δόχκετε ασόλεν το κατόλιλον το μέρος αετς πα καπνός επορι να φιτέφκετε ίστερα άσα χορτάρια (ζλάχοβι) επορι κε ίστερα άσα κοχία. Σα εκσαντλιμένα τα χόματα ο καπνός επορι να φιτέφκετε ίστερα άσα φαυλοτα ντο τσακελιόνταν.

Κι πρεπ να φιτέφκετε καπνός σα πραπάσενι, επιδι σα μαλακα τα χόματα ο καπνός εδγεν άσσκεμον πιότιταν. Κι ριστένε ακόμαν να φιτέφκετε καπνός κε ίστερα άσα φαυλοτα, όπος λογοχάριν ίστερα άσι λιυτζέρναν κίριος σα βερκιλία τα χόματα. καλιόν εν να σπύρχκετε κοκιν κε ίστερια ασο κοκιν καπνός.

Γιαν-γιανα με τατο κι πρεπ σα βασικα σα καπνοφιτεφτικα τα ραγιόνια να ανασπάλκυνταν τα γριζέας. Τα καφύλια κε τορμάνια ντο κέχνε πολα ακσίαν ακόμαν πιάνε έπει τόπον σα καπνοφιτεφτικα τα ραγιόνια σο ραζτελ «κατάλιλα χόματα». Το γριζεμαν κε το καθαρίζμανατυν θα διγνε κιάλο τρανον έχτασιν σα κολχόζια κε σα σοβχόζια, θα διγνατα καλα χόματα ντο πάγνε τζιπ έμορφα για τον καπνός.

Σα κολχόζια ντο εδρίονταν, σα νότια τα ορινα κε προορινα ραγιόνια (κιατυ εμπένε τι Σότζας, ταρμένχον το ραγιον, έναν μέρος τι Γοριάτζι Κλιουτζ, τι Απεσερόντσκι κε τι ρομέικυ τι ραγιονι) το σεβοαπαροτ τι καπνός κι πρεπ να εν σιτιρα, επιδι ατυ ι ακσίατυν εν ολίγον κε

εξσαντλουν τα λαφρα, τα καλίον τα χόματα τι καπνο. Σατα τα ραγιό-
νια πρεπ να προζδιορίσσετε αλιότικον τίπος ζεθοαπαροτι παρα σα για-
ζία, διλαδι να εβγένε τα σιτιρα κε ναπομένε τα χορτάρια· αδα σιστένε
να σπέρκυνταν ανατάραγα ινος χρονον κε πολον χρονον χορτάρια.

Κε τελοςπάντον, σατορίζνον τεταπ τανάπτικις τι μιχανοπίσις ζον
καπνον, τεμπορεβματικα κε τα τεχνικα τα φιτίας με κανέναν τρόπον κε
πρεπ ναπομένε σο ζεθοαπαροτ τι καπνεφιτεφτικον τι κολχοζίον, επιδι ατα
εξσανντο εξσαντλουν το χόμαν, γίνταν ετία να παρατεντότε ι δυλία μέ
τεργατικα τα ζζέρια, κιατο ες ζς άςςκεμον επιδράσιν ζον καπνον.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Ι. ΤΟ ΦΙΤΕΜΑΝ ΤΙ ΚΑΠΝΥ ΣΟ ΧΟΡΑΦ

α) ο κερον τι φιτεματι.

Το φίτεμαν εν έναν ασα κηριότερα κε ασα αποφασιστικα ζον κα-
πνον. Ι εσοδία τι καπνο επορι να περιζεβ κε ι πιότιταθε να καλύτερεβ,
αν εφαρμόσκυνταν τα αγροτεχνικα πράβιλας σο φίτεμαν. Το πρότο ν
υςλόβια, το οπίον εν πολα σπυδέον, εν — πότε ναρχινα το φίτεμαν
τι καπνο. Σα υςλόβιας τι Βοριο-Καφκασιανυ κράι το φίτεμαν πρεπ να
γίνετε ανάμεσα ζαρχας τι καλομινα κε ζιν μέζεν τι κεραινου. Αετς πα ι
ακμι τι φιτεματι τι καπνο για τόλιχ τα ραγιόνια εν το δέφτερον δεκα-
πενταίμερον τι κηλομινα. Αλόμος όνταν προζδιορίζομε αίκα διορίας, ντο
επικηρόθαν κε ζα αγρονομικα πράβιλας, κε ζιμεν προς ατα με κανέναν
τρόπον κεπορον ναλάουνταν. Ονταν ιν εβνοικα μετεορολογικα τα υςλόβιας,
το φίτεμαν τι καπνο επορι ναρχινα κιάλο έρχιαντιαν κε το εναντίον,
επορι να αρχιζ αν τχ μετεορολογικα υςλόβιας κιν εβνοικα. Το κηριότε-
ρον ι πράβιλα για τον κερον τι φιτεματι εν το εκσις: το φίτεμαν σο
χοραφ να αρχινα ατότε, όνταν κεν άλο φόβος ασα παγοσίας κε ονται
εχυλέθεν κάμποςον το χόμαν. Το τελεφτέον ι περιςτασι, το χυλίεμα
τι χοματι, εκζαρτίετε αςιν δίναμιν τι ίλιονος κε ασο ζοσταβ τι χοματι
Δογοχάριν σο γιαλάκρεν τι Μάβρις θάλαςας ο ίλεν θερμεν καλα υζζεσο
δέφτερον δεκαπενταίμερον ταπριλ. Κε εκζον ατο, το χόμαν σο γιαλάκρ
τι Μάβρις θάλαςας εν λιθαριαρ, αγγλίγορα χυλίτε κε γιατατο εν ζον πα
ρον μινκιν κε θάσι να αρχινα το φίτεμαν τι καπνο πριν αζόν καλομι
ναν, σα τέλι ταπριλ, αν ζατο τον κερον εβρίετε έτιμον εφταζμένον ρα
ζάτα. Ελαμέν ζα θόρια τα ραγιόνια ι δυλία εν άλις λογις. Αδα τα χό
ματα ιν θαρέα, τσαλιμιάρια, πολα κρία κε χυλίνταν κιάλο αργος — απα

αρχα εο δέφτερον το δεκαπενταίμερον τι καλομινα. Ειχσον ατο, τανικε-
ζνα τα παγοσίας σατα τα ραγιόνια σταματων όχι ενορίτερα ασα 5-10 κα-
λομινα, γιατατο εν επικίνδινον δυλία ναρχινα κανις κε φιτεβ καπνον σα
βόρια τα ραγιόνια πριν ασον καλομιναν. Αλόμος ναργιζ πα το φίτεμαν
κι γίνετε, επιδι πρεπ να τοπλαέφκετε ο καπνον με τον κερων κε να μι
χάτε ασα μοθοπορνα τα παγοσίας, τα οπία σα βόρια τα ραγιόνια αρχι-
νον υζζε εο τέλος τι σεπτεβρίυ. Αεόλια ντο ίπαμε φένετε, ποε το φί-
τεμαν τι καπνω κεπορι εόλια τα ραγιόνια ναρχινα εο ίδιον τον κερων,
αλα επορι κε πρεπ να τελιον εόλεν το κράι όχι αργότερα ασα 15
κεραεινω.

Θα λέγομε ολίγα λόγια για τα πλεονεχτίματα ντο δι τέρκιαντιαν
το φίτεμαν. 1/ τα εβνοικα τα κλιματολογικα τι υελόβιας εον καλομι-
ναν, το όχι ζεστον ο κερων, το ιγρον το χόμαν, τα ειχνα βρεεζια, εφ-
κολίνε το φίτεμαν κε ολιγοετέβνε πολα τεργατικον τιν δίναμιν. Ο κα-
πνον πιαν καλίον κε κιάλο έρκολα κε αετς άλο ανάνκι κεν να φιτεβ
κανις εμπλιοματικα. 2) Ι ανάπτικε τι καπνω γίνετε τζιπ εο εβνοικον
τον κερων κε το ιπειλον ι θερμοκρασία βοιθα να εχηματίουνταν καλα πιό-
τιταε εον καπνον.

3). Ι υπόρχα κε το κερειεμαν τι καπνω γίνταν εον χορτοθερ-άβγυ-
ετον όνταν τα ιμέρες εν κιάλο ζεετα, κιατο αγλογορεβ το κερειεμαν κε
βοιθα να γίνετε καλίον ι υπόρχα.

4). Αμα τοπλαέφκουνταν τα βασικα τα φίλα, επορον να καλιεργίυ-
νταν τα φιλίτζια, κε αετς επορι να πέρκετε εμπλιοματικον εεοδία, το
οπίον νέμεν εν χιρότερο πιότιταε, αλα εν κατάλιλον για τα προιόντα
τι καπνω.

5) Το έρχιανταν το φίτεμαν βοιθα να γίνετε έρχιαντιαν ι υπόρχα,
το δύλεμαν κε το παράδομαν τι καπνω. Ατο άεεναν το μέρος, εν ειφε-
ρομένον για το κράτοε, δι το μινκιν τι βιομηχανίαν αγλίγορα να παραδι
τον καπνον ειν φερμεντάτεια κιετερια αεατο να δυλέβιατο γιάχοτ να
εφτάγιατο εκεπορτ. Αεαλ το μέρος πα, τα κολχόζια όνταν τελιόνε
έρχιαντιαν τιν υπόρχαν, αμαν αρχινυν εο λάλεμαν τι ζιαπ, αρχινυν να
γριζέβνε κε να εφτάγνε τα μοθοπορνα τα δυλίαιε σα παρνίκια, το οπίον
εν πολα επουδέον για το ακόλυθον τιν καμπάνιαν τι φιτεματι. Τέρκιαν-
τιαν το φίτεμαν εντάμαν με τα πλεονεχτίματαθε, επορι να εεε αρνιτικα
(ατριεεάτελνι) ειμία πα' άμον ατο εκεαρτίετε αεαντικιμενικα τα υελόβιαε
λογοχάριν, αν ίετερια αεο φίτεμαν πολα κερων γρατων κρία κερυε, ατότε τα
πρότα τσεκόματα δίγνε χαμελον εεοδιαν εμ ποεοτικα, εμ πιοτικα κι αν
εουζ πα αναχάπαρα κεραεεία ίετερα αεο θερμον κε ιγρον κερων τα

φιλα τι καπνυ μαρένταν τι νίχταν κε τις ημέρας κσερένταν „καΐ-
φτυε“.

Πρεπ να πέρχυνταν ιπόψιν ατα τα υελόβιας — τα οπία το κρεί-
νεμυν κίνε εκζέρεσι τα τελεφετέα χρόνια — κε τα καπνοφιτεφτικα τα
κολχόζια κε εοβχόζια πρεπ να φιτέβνε έναν μέρος τι καπνούατυν κιά-
λαργος (πόζτυνογια παεάτυκον). Ονταν το καλοκερ εν βροκερον τοςτος
το φίτεμαν δι τρανον εσοδιάν, επιδι ι βρεεσι βοίθα ναναπτύυνταν ταπαν
τα κάτια τι φιλίον. Αλόμος εατο τιν περίεταειν πρεπ τα εοβχόζια κε
τα κολχόζια να εκεεεαφάλίυνταν κε τα χριαζόμενα κσερανετέρια τι φοτίεε
επιδι ι δύλια ρυζ εο μοθόπορνον κε μόνον με τα κσερανετέρια τι φοτίεε
επορυν να κσερέεεκετε όλεν ο καπνον ντο τοπλαέφκετε.

β). ΠΟΣΟΝ ΠΙΚΝΑ ΠΡΕΠ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΤΟ ΦΙΤΕΜΑΝ.

Το δέφτερδόν το πιτυτικον το πακαζάτελ τι φιτεματι εν ι πικνάδα
τι φιτεματι. Ι πικνάδα τι φιτεματι προζδιορίεεκετε αεο πυεον τι φιλίαν
ντο φιτέφκυνταν εέναν εχταρ. Ατο ι υελόβια εκεαρτυέτε εμ αεα ιδιτυτυεε
τι χοματι κε τι εορτι, εμ αεα απέτυεεα ντο δι το λαικον νικοκιριον για
τιν πιότυταν τι καθαενοε εορτι.

Ι θιομικονία παρυεαζ ιδιέτερα υελόβιαε, αντύετυχα με το έναν για-
χοε τάλο τιν ιδιότυταν κε τον προοριζμον τι καπνυ ντο φιτέφκετε το
καθίεαν ραγιον. Αν το ραγιον εν έεεεπορτυνι, κε εβγαλ καλιε πιότυταεε καπνον
ατότε ι απόεταε ανάμεεα εα φιτα εν κιάλο τρανον. Για να αναπτύυνταν καλα
τα ιδιότυταε ντο χριαεεκυνταν για το εκεπορτυ(τρένοε τι φιλι, χρομαν κ.α) χρια-
εεκετε το φοε τι ίλε κε κιάλο καλίον χυλίεμαν. Αεεεε πα εο γιαλάκερυν
τι Μάβρου θάλαεαε φιτέβνε κιάλο ολίγα φιτυ Τραπεζόντυα εέναν εχταρ
ενο εο Κυπαν κε Μαικοπ κιάλο πολα.

εα χόματα ντο ιν πλύεεα με εαπόχομαν, ει ετέπαε τα μαβροχό-
μαε, φιτέβνε κιάλο πικνα (ευχα) τον καπνον παρα εα λαφρα κε εα
κυμεάρια τα χόματα.

εα ταζέα τορμανοχόμια κε εα χριζέαε φιτέβνε κιάλο πικνα παρα
εα εκεαντυλιμένα τα χόματα κε ντο εεεελέθαν πολα κερον.

Το έναν γιαχοε τάλο ι πικνάδα τι φιτεματι έχνε τά ετιεεε κε τα
λόγιατυν. εα πλύεεα τα χόματα φιτέβνε πικνα τον καπνον για να
μειριάζνε το χοβλιν το τρένεμαναθε, να μι γύνταν πολα τρανα τα φί-
λα κε κάρτυκα. εα κσερα τα χόματα, εα χριζέαε ο καπνον, φιτρον
καλα, γιατατο χοριε να βλάφκετε ι πιότυτα τι καπνυ, εποριόμε
να φιτέβομαε κιάλο πικνα, παρα εα παλεεεε λαλεμένα τα χόματα να

Έχασαν τιν στρυκτόρανατον σα πόζια τα χόματα όπου το πικνον το φί-
τεμαν δι χαμελον εσοδιαν κε λεγνον έφκερον φίλον.

Ταχρονομικον ι επισιίμι κε το πολίχρονον το καπνοφιτεφτικον ι
πραχτικι αφυ επέραν ιπόπσειν όλια ατα, επροζδιόρτζαν πόσα φιτα πρεπ
να φιτέφκωνταν ασο έναν γιάχοτ ασάλο το σορτ ζέναν εχταρ. Το ποσον
τι καπνοφιτίον εν διαφορετικον κατα κε τα ζόρτια κε τα ραγιόνια κε
αντίστιχα με το πικνον κε ταρεον το φίτεμαν. Για τα τρανοφίλκα τα
καπνα (Τραπεζοντ, Πλάτανα-Αρχάδια) απο 45-50 χιλ υς 100-110
χιλ, για τα μικροφίλκα (Σαμσον, Τιχ — Κυλαχ) απο 60-80 χιλ, υς
120-140 χιλ. φιτα ζέναν εχταρ. Κατά κε τιν ποσότιταν ι φιτίον,
προζδιορίσσετε το θρεφτικον έδαφος για τέναν το φιτον. Ατο το έδα-
φος απομεν πάντα το ίδιον κε επορι να προζδιορίσσετε διαφορετικα κατα
κατα κε τιν απόστασιν ανάμεσα σα αβλάκια κε ανάμεσα σα φιτα. Ο
καπνον εν φιτον ντο τσακελίετε κε χριάσσετε μιζμιτζίδικον δύλεμαν κε
τέρεμαν. Χριάσσετε να τσακελετε ιστερία ασο φίτεμαν. Το τσακέλιζμαν
σαβλάκια κε σα μεσάβλακα διλαδι το καθαριζμαν ασα αγροχόρταρα κε
ταναφοντυρίαγμαν τι χοματι γίνετε τυλάχιστον δύο φορας κάποτε εν
ανάγκη να γίνετε κε τρίτον τσακέλιζμαν.

Ατα τα δουλίας όπος εγίνουσαν υς ατόρα με τα ζσέρια, εχριάσκουσαν
παρα πολα εργατικον δίναμιν. Σον κερων τι τσακελιζματι τιχένε κε άλα
τζεσσίτια αγροτικα δουλίας κε ι ζίτισι σα εργατικα ζσέρια εν μεγάλον
γιατατο ια ζεβχόζια κε τα κολχόζια πρεπ εκατον τα εκατον να μιχανο-
πιων το προτζεσ τι τσακελιζματι, για να ελεφτερόνε όσον επορουν παρα-
παν κολχόζικου πν να επορουν κε δυλέβνε ζάλα τα δουλίας.

Ατο επορι να γίνετε. Εκσον ατο, το μιχανικον ο τρόπον τι τσακε-
λιζματι (κυλιβιάτσει) εν κιάλο παραγογικον κε εχτελα τι δουλίαν κιάλο
αγλγορα κιατο εσσ τρανον ζιμασίαν για το ππρακάτο το τράνεμαν τι
καπνο κε τιν εσοδιαν κε τιν πιότιταναθε. Γιατατο πρεπ ι απόστασι ανά-
μεσα σα ριάτκας να εν ατόσον όστε ελέφθερα να επορι κε δυλέφχετε με
τιν μιχανιν, με τάλογον κε κάποτε με το τράχτορ, χορις να πιριάνουνταν
τα καπνόφιτα

Σον δεκέβριον τι 1931 τι χρονίας εμαζέφτεν πανσινδεζμικον ζινέ-
δριον τι δουλεφταδιον τινστιτυτι τι καπνοφιτίας, τι κολχόζικη τι ζιστι-
ματι κε τι βιομιχανίας· ατο σιν κονφερέντζιαν εσιζιτέθεν κιατο το ζιτι-
μαν κε επροζδιορίσταν ζταντάρτι κανονιζμους για τιν πικνάδαν τι φιτε-
ματι κε αντίστιχα με τατο επροζδιορίστέν πόσον πρεπ να ιν μακρα
τα ριάτκας τέναν ασάλο κε πόσον τα καπνόφιτα να ιν μακρα τέναν
ασάλο. Ατο το αγρονομικον ι πράβιλα εσέβεν σο αγρονομικον το νόμον

κε όλια τα καπνοφιτεφτικα τα σοβχόζια κε τα κολχόζια εν υποχρεομένα να εχτελόνατο. Ατο ι πράβιλα βαλ ρίςτιμαν κε τάκσιν σο φίτεμαν τι καπνο, πόσα διλαδι καπνόφιτα θα φιτέφκυνταν ζέναν εχταρ' κε εκσον απο κανονίςσκετε ι απόσταςι ανάμεσα ρα ριάτκας κε γίνετε μινκινλιν τι μηχανις το δύλεμαν.

Ατο το ο νόμος δι νιχου-τριχου οδιγίας, πόσον πικνα πρεπ να φιτέφκυνταν τα καπνόφιτα κε πόσον πρεπ να εν ι απόσταςι ανάμεσα ρα ριάτκας κε απες ρα ριάτκας.

Για το Μεγάλον τιν πηραλίαν (γιαλάκρεν) επροζδιορίταν δύο τζι-ςσίτια: έναν γιρ τα Τραπεζόντια — απόστα,ι ανάμεσα ρα ριάτκας 70 ραντίμετρα, κε ρα ριατκας απες ι απόσταςι τι φυτο ασο φυτον 28 ραντιμετρα. Το δέθτερον για το Σαρσον — ι απόσταςι ανάμεσα ρα ριατκας 60 ραντίμετρα κε ρα ριάτκας απες το φυτον ασο φυτον 20 ραντίμετρα. Σόλια τάλα τα καπνοφιτεφτικα ραγιόνια επροζδιορίστεν; για τα τρανοφίλκα τα καπνα (Τραπεζοντ, Πλάτανα-Αρχάδια) 60 ραντ. ανάμεσα ρα ριάτκας κε 15 ραντ. το φυτον ασο φυτον, κε για τα μικροφίλκα τα καπνα (Τικ-Κουλακ κς Αρχάδια Τικ-Κουλακ) 60 ραντ. ανάμεσα ρα ριάτκας κε 12 ραντ. ρα ριάτκας (το φυτον ασο φυτον).

γ) Το βάθος τι φιτεματι.

Γιαν-γιανα με τάλα τα πακαζάτελια, τρανον σιμασίαν εςς κε το βάθος, διλαδι πόσον βαθέα να φιτέφκετε ι ρίζα τι φιτανι σο χόμαν. Ι έμπιρος φιτέφτρια εν ρινιθιζμέντσα ρατο κε ρο φίτεμαν βαλ ρι γιν όχι μόνον το ριζόπον αλα κε εν μέρος ασο κυντσιν, αλόμος χορις να ρεκεπαζ με το χόμαν τιν „καρδιάν“. Το τρανον το μακριν ι ρο ράτα φιτέφκετε ρε βάθος 2 βερςσόκια. Γενικα κιάλο καλίον πιαν ι ρα ράτα ονταν φιτέφκετε ριν γιν εντάμαν με τιν ρίζαν έναν μέρος τι κυντσι τι φυτο, επιδι αν το παραπαν το κυντσιν απομεν ασεκς το μέρος, ετότε ασον ίλεν κι ασον αέραν επορι να χάτε όλεν το φυτον.

Ονταν τοπλαέβομε ζέναν μέρος τιν πέραν κε τα ρινίθια ντο εβρίονταν για το βάθος τι φιτεματι επορούμε να φέρομε τα ακόλυθα πράβιλας, τα οπία πρεπ να τερύνταν για να ριζον ι ρα ράτα ρο χόμαν, όνταν μεταφιτέφκετε ρο χοραφ.

1) Ι ρα ράτα ντο φιτέφκετε απανκες-απανκες κι πιαν κε επορι να χάτε, επιδι ταπαν το κατ τι χοματι κσερέςσκετε πολα ρε κσερον κερων.

2) Ι ρα ράτα ντο φιτέφκετε όχι βαθέα επορι να διαβεν κα κε να χάτε ονταν εν δινατα βροχάντας κε αέρας.

3) Η ρίζα ντο εφιτέφτεν καλά (βαθέα) με έναν μέρος τι κυντσι δι συμπληρωματικά ριζόπα ασο κυντσιν ντο εν αφκα σο χόμαν κε αετς πα περισεβ τα ρίζας. Κε εκσον ατο, αν χάτε ασα βρετίτελια το κυντσιν ντο εν απαν ιγίς, ετότε ι ρασάτα επιρι να δι νέον κυντσιν ασο κολτυκ κάτινος φιλι ντο ερύκσεν σο χόμαν εντάμαν με ταφκα το μέρος τι κυντσι σον κερν τι φιτεματι.

Η καπνοφιτεφτάδες πυ αρχινυν νέα να καταγίνταν με τιν καπνοφιτίαν πρεπ να έχνε ιπόψιν όλια αύτα ντο ίπαμε.

δ) Ο ΕΦΟΔΙΑΖΜΟΝ ΤΙ ΝΕΡΥ ΚΕ Ι ΡΑΣΜΕΤΚΑ ΤΙ ΧΟΡΑΦΙ, ΓΙΑ ΤΟ ΦΙΤΕΜΑΝ.

Κάτα κε τον τρίπον τι εφοδιαζμυ με νερον, τα πλαντάτσιας μιριάνταν σε δύο: — ντο αρδέφκυνταν κε το κιαρδέφκυνταν.

Ντο αρδέφκυνταν τα καπνα καλιεργόνταν κίριος σα ραγιόνια ντο έχνε κσερα κλίματα (Δαγοτέχι κε σιν Κριμέαν το σορτ Αμερικαν). Ατα τα πλαντάτσιας ονταν εν ανάνκι, αρδέφκυνταν απο ιδιέτερα νερυ κιάα απέπυ το νερον έρτε ασα κανάβας κε περα αποπαν ασα ριάτκας τι καπνυ κε εμπεν σο χόμαν. Σατα τα πλαντάτσιας ο καπνον φιτέφκετε κιάλο αρέα, τα φια τρανίνε χοβλία, δίγνε τρανον εσοδιάν τρανσ, λεπτα φίλα — πυ, ι πιότιτατυν εν κιάλο αφκα ασα καπνα ντο κιαρδέφκυνταν. Σον Βόιον Κάφκασον καλιεργίνταν μόνον καπνα ντο κιαρδέφκυνταν, κε ντο χριάσκυνταν νερον μόνον σον κερν τι φιτεματι. Γιατατο σεμας διαφορετικα ιν τα υσλόβιας για το εκσασφάλιζμαν τι νερυ σον κερν τι φιτεματι. Το βασικον ι υσλόβια εν να εκσασφαλίετε το ζαπας τήνερυ σόλια τα βατογιόμια (κιάα, κιάλια) κε σα φυσικα πεγάδια κε κιάα, εντάμαν μετατο πρεπ να γίνταν όλια ατα ρεμοντ κε να καθαρίυνταν.

Τα μασιβια τι καπνυ ντο ιν πολα μακρα ασα φυσικα νερα (πεγάδια κιάα, ποτάμια) πρεπ να εφοδιάσκυνταν με νερον, να ανίγυνταν ατυ αρτισιανά κιάα κε να γίνταν αρδεφτικα έργα. Γιατατο το σκοπον επορυ να κυλανέβνε τα κρετίτια ντο δι το κράτος.

Το δέφτερον ι υσλόβια εν να φροντίζνε τα κολχόζια κε σοβχόζια να φιτέβνε τον καπνον όσον επορυν συμα σα ποτάμια· έφκολα να εκσασφαλίζνε το φίτεμαν με νερον.

Το χοραφ ντο εδυλέφτεν, ντο ανεφυντυριάεν κε ισιάεν, πριν ατα φίτεμαν χωρίετε σε κομάτια. Το καθαέναν αίκον κοματ θα εν καλον λα ες 39 μέτρα πλάτος.

Ανάμεσα σα δύο αίκα κομάτια αφίνε πλατιν όρόμον για να διαβένε τα βαρέλια με το νερον κε ταπατάδες με τον καπνον σον κερν τι

υπόρκας. Το χόριζμαν τι χοραφι ει καπνο ζαίκα κομάτια „ταχτάδες“ (τασκα) εφτάγματο με το κοταν. Για να φοτιζ καλίον κιάλιον ο ήλιον τον καπνον πρεπ ι διέφθινει τι „τασκας“ να εν ασιν ανατολιν εις δειν, ατότε τα ράτκας θα έχνε διέφθινειν ασον Βοραν ζον Νότον. Σα παίρια τα τασκάδες, πρεπ να ιν απιμάλια κε τα ριάτκας απιμάκια τι πιρι για να μι τα δινατα τα βρεσία δεβάζνε κα τα καπνα. Ιστερα αφυ χορίετε τό χοραφ ζα τασκάδες, χορίζνε ταριάτκας, όπου θα φιτέφκετε ο καπνον. Ι μαρκιρόφκα το παραπαν γίνετε τον κερν τι φιτεματι. Για τιν μαρκιρόφκαν κυλανέβνε κάμποσα τρόπος. Αζόλεν το παλεον ο τρόπος εν νανίγνε αβλάκια για το φίτεμαν τι καπνο. Ατο πα, εφτάγματο με μακέλια. Ατο ο τρόπος κυλανέφκετε ζα τίκια τα παίρια με λιθαριάρια χόματα, όπου εν δίσκολον να κυλανέφκετε άλλο τρόπο.

Το δέφτερον ο τρόπος εν με τα μάρκερα. Τι ζερε το μαρκερ εν δοκ όπου δυναμόνε τρία κσιλένια πλάνκας (δόντια). Πλάτος 7 σαντίμετρα κε μάκρος 20 σαντ. το έναν ασάλο εις απόστασιν τι μάκρος τι μεζζυριατίας.

Απεμπρι εφτάγνε σγλόπλιαν όπου γοσσέφκετε ίνας κολχόζνικος κι αποπισ ρίζκων το οπίο διεφθίνατο άλλος κολχόζνικος κε κομανταριζ το μάρκερ. Τι ζερε το μαρκερ πα πρεπ να κάθετε κα για ι κι γιαρκεβ για το τρανον το σοσιαλιστικον το νικοκίριον — ι παραγογικότιτα τατινεθι τι μαρκερι πολα ολίγον εν. Σα τρανα τα νικοκίρια πρεπ τι ζερε ι μαρκιρόφκα να αλάετε με ταλογυ κε κιάλο καλίον εν να ενύτε ι μαρκιρόφκα με άλλα προτζέσια, λογοχάριν με το άρδεμαν κε με το άνιγμαν τι κούον, ντο γίνετε με έναν μηχανιν. Γιατατο θα λέγομε σο κεφάλεον για τιν μηχανοπίσιν τι φιτεματι.

3) Τα τζεζεζία τι φιτεματι.

Εβρίωνταν κάμποσα τρόπος φιτεματι τι καπνο σο χοραφ.

Αζόλεν το παλεον ο τρόπον τι φιτεματι, ντο εν ταυτεμένον ζόλια σχεδον τα καπνοφιτεφτικα τα ραγιόνια, εν το φίτεμαν με το τζιβιν. Αν ι δουλία γίνετε με τον πιτίλτζικον το φίτεμαν γίνετε ος εκεις. Απαν ζαβλάκια ντο επίκεν το μάρκερ πάι ο πιτίλτζικον κε σο χριαζόμενον τιν απόστασιν ανι κούα μετο τζιβιν 5 σαντ. πλάτους, κε σο ίδιον τον κερν κειν ζα κούα νερον με το πολιβάλνικον. Το νερον κυβαλόνατο σο χοραφ ιδιέτερι νεροκοβαλιτάδες. Αποπισ ζον πιτίλτζικον πάι ι ρακιτάλτζειτσα με τιν ραζάταν. Ατε αφιν σο κάθε έναν κοιν κεκα φιτον. Τελεφτέα έρχονταν ι φιτέφτριες (σατίλνιτσι) πυ φιτέβνε τον καπνον ζα κούα με άλλο τζιβιν (φιτεματι) κείνε κε κερνον χόμαν απιν σο ιγρον το χόμαν για να μι κσερέζκετε αλίγορα κε να μι σχιμι τιζ κερετς. Σα χόματα ντο

ιν καλά δουλεμένα χωρίς πιτίλζκον πα γίνταν. Σατο τιν περίστασιν πέ-
ραν-περυ κσίνε νερον σα ριάτκας κε ι ιδία ι φιτέφτρα περ το ταυτεμέ-
νον τιν ρασάταν κε με „τοματ φιτεθ με τι βοίθιαν τι τζιβι τα καπνόφита
σο χριαζόμενον τιν απόστασιν τέναν ασάλο.

Ο τρόπον τι φιτεματι με το τζιβιν εσσ πολα εκσυκλόκια κε πρεπ
απολίγον ολίγον να εφτάματο ινκιαρ. Τα κριότερα τα εκσυκλόκια ιν
τα εκσις:

1) Σα χόματα ντο ιν κιάλο σπιχτα (κι αίκα ιν το παραπαν όλια
τι καπνο τα χόματα) ονταν φιτέβνε με το τζιβιν, τα κούα γίνταν σα
σπιχτα γιάνια κε ι ρασάτα ντο φιτέφκετε σπίχκετε, λες κε ανάμεσα σι
κάντζας, σα κσερεμένα τα κύσσια τι χοματι. Κιαετς κρύ οπισ το τρά-
νεμαν τι καπνο.

2) Το φίτεμαν με το τζιβιν χριάσσετε μιζμιτζίδικον κε εγρικίς-
μένον δουλιαν. Το ριζόπον πρεπ εσσα να εμπεν σο χόμαν, για να μι
κωράετε αποκάθενκιαν το κριότερον ι ρίζα. Ασο ανεγρίκιστον κε ασο
απετζάρεφτον το φίτεμαν ιστερότερα κατατάγουνταν αρόστιας τι ρίζας κε
ατα γίνταν ατία να χάτε ο καπνον.

3). Το φίτεμαν με το τζιβιν χριάσσετε πολυς ιδικεβμεντς εργατς
(σατίλξετςετς) πυ ολιγ ιν σα κολχόζια κε δίσκολον εν να αντικαταστένιατς
κανις ιλιαμ-ιλιαμ σιν ακριν τι φιτεματι.

Καλίον αποτελέζματα δι ταπλυστεβμένον ο τρόπον τι φιτεματι —
το φίτεμαν κατεφθίαν με τα εσέρια, χωρίς το τζιβιν. Ατο ο τρόπος
εν κιάλο παραγογικον, ι δουλια γίνετε κιάλο αγλίγορα κε τα φита ντο
φιτέφκουνταν σχεδον όλια πιάνε. Ταίκον το φίτεμαν εφαρμόσσετε σα
χόματα ντο εδουλέφταν καλά. Ο τρόπον τι φιτεματι εν ος εκσις: ανίγνε
αθλάκια με το κοταν γάχοτ με ιδιέτερον μάρκερ με δύο τρία εσςσνικα
(γινία), το χόμαν τεβιρέφκετε αετς όστε το έναν το γιαν να εν καθαρον
κε σχεδον τικ. Κσίνε νερον σαθλάκια κε ι φιτέφτρες με το δάχτιλον
τι δεκσσ τι εσερίατιν σπίνκνε το ριζόπον τι καπνοφиту σο ιγρον το
χόμαν σο γιαν ταβλακι αετς, όστε να κρατίετε ολόρθα: αποπισ πυ έρ-
χυνταν τελιόνε το φίτεμαν κε κρεμίζνε σιν ρασάταν το χριαζόμενον τιν
ποσότιταν ιγρον χόμαν κε αποπαν κσίνε κσερον χόμαν.

Αυτό ο τρόπον τι φιτεματι όσον πάι αποχτα αφτοριτετ ανάμεσα
σι κολχόζνικυς κε πρεπ να έχομε ομότια ποσ θα ταυτέφκετε πλατέα.

Ατόρα εν μεγάλον ανάνκι για φιτεφτικα μηχανας τα οπία να ετι-
μάζνε, να εφτάγνε τα ριάτκας, να κσίνε νερον σα ριάτκας, κε να
εφτάγνε το φίτεμαν. Σατο απαν γίνταν δουλιαν κε εβρίουν σον παρον
κάπια προόδυς.

2. Ι ΜΙΧΑΝΟΠΗΣΙ ΤΙ ΦΙΤΕΜΑΤΙ.

Υς το 1931 τι χρονίας το φίτεμαν τι καπνυ εγίνυτον με το εσερ. Πολα δοκιμας εγένταν για να μιχανοπιούνταν οριζμένα προτζέσια εν καλιέργιαν τι καπνυ.

Πολι κολχόζνικι κε άλα πρόςοπα, πυ δουλέβνε εν καπνοφιτιαν, εκαπαγίνυσαν κε ατόρα πα καταγίνταν να εβρίκνε αίκον μιχανιν, το οπίον να ετιμαζ το χοραφ, να αρδεβ τα ριάτκας, να ταυτεβ τι ραζάταν κε να εφτάι το προτζες τι φιτεματι.

Ατο ιδυλία εγίνυτον εα διο διέφθινεις

Σο καπνοσογιυζ Κυρτζίπκι (Μαγιακόπεσκι ραγιον) οπερτε, αφκα εν καθοδίγισιν τι επετσιαλιστίον κε αγρονόμον τι καπνοφιτεφταδίον τι Κρατικυ Ινστιτυτ τι Καπνοφιτίας εδοκιμάυσαν τα φιτεφτικα μιχανας τι ειστιματι Πριύερ εμετέρα τα υσλόβιας. Ι δοκιμι τατινεθι τι μιχανις έδixεεν, ότι επορι ενεντέλιαν ναντικαταστίετε τι εσερι ι δουλία εο φίτεμαν με μιχανιν. Ελαμεν τα πρότα δοκιμας έβγαλαν εν μέεεν τα ακόλυθα εκσυκλόγια: ι παραγογικότιταθε χαμελον εν κε ατο ι μιχανι Πριύερ κενόσον πρεπ γιτορεμένον με τα υσλόβιας τι χοματίεμμον,τι δουλεματίαθε.

Γιατατο, εκαταπιάεταν επιτόπω εο εοβχοζ να διορθόνε τιν μιχανιν τι Πριύερ με αίκον λογαριαζμον, όστε να περιεεβ ι παραγογικότιταθε κε να γιτορέφκετε για τεμέτερα τα υσλόβιας, όστε να δουλεβ χοριε ετάεμμον. Τα δουλιας για το διορθομαν τι μιχανις ετελίεσαν.

Σα παραπαν τα εοβχόζια υζε εο 1932 λογαριάζνε να εφτάγνε το φίτεμαν με τιν μιχανιν Πριύερ ντο εδιορθόθεν ασι εοβετικυς ενζεινερτε-μιχανικυς κε αγρονομς. Ι παραγογικότιτα τι νέυ τι μιχανις θα εν τρία-τέεερα φοραε παραπαν αντι.ιμπσον εχταρ θα φιτεβ διο με 4—5 ανθρωπε πυ εκειπιρετυν τιν μιχανιν. Κι θα αναφέρομε νιχυ-τριχυ όλεν τι δουλιαν τι νέυ τι μιχανις. Επορούμε όμοε με βεβεότιταν να λέγομε ότι το φίτεμαν τι καπνυ ντο εχον πολα δουλιαν εν βάειν ελιεν. Σα εομα έναν διο-χρονια εόλια τα τρανα τα καπνοφιτεφτικα τα νικοκιρικ (εοβχόζια, κολχόζια) το φίτεμαν θα γίνετε με τιν μιχανιν. Κιαετε αντι 35 εργατοιμέραε ντο εκεοδέφκυνταν για το φίτεμαν ινοε εχταρι θα εκεοδέφκυνταν 2 — 3 εργατοιμέραε.

Ανεκάρτιτα ασα δουλιαε ντο εγίνυσαν εο εοβχοζ Κυρτζίνεκι, εάλα τρανα καπνοφιτεφτικα κολχόζια πα (Απίνεκι, Σέβερεκι κε άλα ραγιόνια) εγένταν δοκιμαε να μιχανοπιων, αν όχι όλια τα δουλιαε τι φιτεματι, τιετερνον κάπια αεατα. Αετε πα οπερτε εο κολχοζ τι Νοβοτιμίτριεβκι (Σέβερεκι ραγιον) το ποραπαν το φίτεμαν επίκανατο με μιχανιν, ντι έχτεαν ι ίδι εο τεμριτζίδικονατυν. Ατο ι μιχανι ονομάετε τριπιτικο-

αρδεφτικον κε εφτάι τιν μαρκιρόφκαν, τριπεν τα κυία κε κερν νερν σα ριάτκας' αςτε πα με το κερ απομεν να γίνετε το φίτεμαν τι ρασάτας.

Ασα μιχνας ντο σταυτέφταν κίριος σο Κυπαν, θα σταματόμε εν εφέδρεσιν τι σ. Πρικολότιν. Ι μιχανι ντο έδρεν ο σ. Πρικολότιν εν απλον αμάκειν με βαρελ για νερν. Απέμπρι εν χτιζμένα 4-6 εόςενικα για να ανίγνε ριάτκας, κε ασοπισ το μέρος κέναν του άκσοναν εν γιτυρεμένα 4 — 6 τριπιτικα τεχίρια, τα οπία ανίγνε κυία, όπου κερύετε το νερν ασο βαρελ. Ταίκα τα τριπιτικα φιτεφτικα μιχνας κεί πολίπλοκα κίνε κε επορυν να χτιύνταν σο καθαέναν κολχοζ. Σε μεσέον δύλεμαν τι χοματι, ι παραγογιχότιτα τατινεθι τι μιχανις ανιθεν κέναν ιμεραν υς 8 — 10 εχτάρια, ενταν δυλέβνε 3 άλογα κε 2 ανθρωπ.

Ατο ι μιχανι εφτάι τι δουλιάν τι μαρκιρόβτζικιον, τι πιτιλτζικιον κεικονν πυ κερύνε το νερν. Με άλα λόγια ατο ι μιχανι ελεφθερον σα καθαέναν εχταρ 10 — 12 ανθρωπε, θα ιπι δι ικονομίαν σο εργατικον τιν δίναμιν 12 εργατε εν παραγογιχότιταν τι δουλιās 30%. Εύκον τιν ικονομίαν, ι μιχανι οργανον ορθον ραστανόφκαν τεργατικυ τι δίναμια σο φίτεμαν' αντι τανακάτοσια κε τα κυντέματα ντο εγίνουσαν εμπροστα σο φίτεμαν, ατόρα επορυν να τακσινομούνταν σε γρύπας ι χριαζόμενι ι φιτέφτρης κε ι ρασκιτάλτζιτεςες κε να δόχκετιατε οριζμένον υτζάστκαν. Αςτε θα επορι να φένετε ι πιότιτα τι δουλιās τι καθαινος γρύπας να λογαριάζεκετε ορθα τεχτέλεμαν τι νόρμας κε θα επορι να εκσαπλύτε το σοσιαλιστικον ι σορεβνοβάνια ανάμεσα σα γρύπας τι φιτέφτρας.

Ι μιχανι τι Πρικολότιν, αςυ ετερέθεν λεπτομεριακα σο Κράι, εδόχταν σε έναν γρύπαν ενζζινερτε — κονστρόκτορυσ τι Σελμαςσι για να τελιοπιύνατο. Ατο ι δουλία ειελιόσεν κε ατόρα εδόχτην παρανκελία έναν ασα ζαβότια τι Ροστοβι (ντεβγάλνε αγροτικα μιχνας) να χτιζ σα νέα σα σχεδιογραφίματα απαν δύο κομάτια για δοκιμιν. Ιστερα αςιν δοκιμιν θα δόχκυνταν μαζικα παρανκελίας για να εφοδιάσκυνταν τα κολχόζια με φιτεφτικο-τριπιτικα μιχνας.

Αςτε πα το τρεχόμενον πρόβλιμαν ολονον τεφεβρετίον (ιζοπρετάτελ) πυ δυλέβνε σον καπνον, εν να γιτυρέβνε τιν μιχανιν τι σ. Πρικολότιν όστε εντάμαν με τι μαρκιρόφκαν κε τάρδεμαν να εφτάι κε το φίτεμαν τι ρασάτας.

3. ΤΟ ΣΗΡΣΙΜΟΝ ΤΙ ΚΑΠΝΥ ΚΑΤΕΦΘΙΑΝ ΣΟ ΧΟΡΑΦ („ΣΕΓΙΑΝΚΑ“)

Όλεν τον κερν ντο φιτέφκατε καπνος εμ σεμας εμ σάλα τα μεμ-λακέτια, κινιθίζνε να επίρνε τα καπνόσπορα όχι κατεφθίαν σο χοραφ, αλα

πρώτα κιαρχίς σα παρνίκια γιάχουτ σα γριάτκας. Κε απανω μεταφιτέβνε τα νέικα τα φιλάνια (ρασάτα) σο χοραφ σε οριζμένον απόστασιν τέναν ασάλο. Πολι καπνοφιτεφτε για να γλιτόνε ασο πεσλέεμαν τι ρασάτας ντο εσεσ πολα ενυτύρας κε κοστίζ πολα εδοκίμασαν να σπέρνε τα καπνόσπορα κατεφθίαν σο χοραφ. Αλόμος υς οσίμερον ατα τα δοκίμας κεπέτιχαν κε το πεσλέεμαν τι ρασάτας τι καπνω απομεν όπος κε πριν το μόνον κε μοναχον ο τρόπον τι καλιεργίας τι καπνω.

Ατόρα πυ ι καπνοφιτία ασα μικρα τα κοματιαζμένα τα νικοιρία επέρασεν σα κολχόζια κε σα σοβχόζια, το πρόβλιμαν, τι σπυρσιματι κατεφθίαν σο χοραφ αποχια ιδιέτερον σιμασιάν, επιδι μετατο εν ενιδεμένον το εφτένεμαν τι παραγογίς. Κε για να λιάτε ατο το πρόβλιμαν, χριάσσεχτε να γίνταν πλατέα πιράματα εμ σα κολχόζια εμ σα επισ ιμονι-κο-πιραματικα υτζρεζζτένιας.

Το Κρατικόν Ινστιτουτ τι καπνοφιτίας δύο χρόνια κιαν εφτάι πιράματα για το σπέρσιμον τι καπνω σα ραγιόνια τι Σόιζας τι Απίνσκαγιας κε τι Μαικοπι. Επίσις επίκεν παρόμια πιράματα κε το πιραματικον ο σταθμον τι μαχορκοφιτίας σα Στοροζζέφσκι ραγιον τι Κεντρ. Τζερνοζέμνι Οπλάστ (μ.χ.ο.). Κε ατα τα πιράματα έδικσαν πως όνταν βάλχετε ι δουλία ορθα κε γίετε με τον κερων, το σπέρσιμον τι καπνω κατεφθίαν σο χοραφ επορι να δι καλα αποτελέζματα.

Γιατατο πρεπ τα καπνοφιτεφτικα σοβχόζια να πέρνε αφο τιν πύραν κε γιαν-γιανα με το φίτεμαν να εφαρμόζνε, κε τον τρόπον τι σπυρσιματι κατεφθίαν σο χοραφ. Για να επιτιχεν ατο ι δουλία πρεπ να εφαρμόσκυνταν κάμποσα υσλόβιας. Θα αναφέρουμε αδακα ατα τα υσλόβιας κε σο ίδιον τον κερων θα περιγράφομε πως πρεπ να δουλέφχετε το χόμαν πριν ασο σπέρσιμον.

α) Διαλέγμαν τι υτζάστκας. Το σπέρσιμον κατεφθίαν σο χοραφ επιτιχεν σα λαφρα τα χόματα. Το χοραφ πρεπ να εν ίσον, γιάχουτ με ολίγον κατέφορον. Ι υτζάστκα πρεπ υποχρεωτικα να λαλίετε ζιάπ κε να φιλάετε καθαρον ασαγροχόρταρα ος τον κερων τι σπυρσιματι.

β) Διορίας τι σπυρσιματι. Τα διορίας τι σπυρσιματι εν διαφορετικα για τα διάφορα ραγιόνια. Το βασικον ι απέτισι τι καπνω ντο προζδιοριζ τιν διοριάν τι σπυρσιματι εν το εκσις: χριάσσεχτε το σπέρσιμον να γίνετε έρχιαντιαν κε σε εφιαζμένον χόμαν. Με άλλα λόγια, άμα κε λιάτε το εσον κε εν μινκιν να δουλέφχετε το χόμαν, πρεπ αμαν ασατο κιστεριχ να γίνετε το σπέρσιμον. Σα υσλόβιας τι Βοριυ Καρκάου στο γίνετε τέλι μαρτι κε αρχας απριλι υς τα 15. Κατα κε τα μετεορολογικα υσλόβιας το σπέρσιμον κρατι 7-10 ιμέρας.

γ) *Επιμογμαν τι σπορίον.* Με τον κερον πρεπ να επιμάουνταν τα σπόρα 2-3 κιλα σέναν εχτορ. Τα σπόρα πρεπ να επιμάουνταν ος εκσις. Τιμπσα τα σπόρα πρεπ να γίνταν πραράσιδανιαν όσπυ να φένετε έναν άσπρον βλοστορ κιασατο κιστερια κσερένατα όστε να γίνταν άμον γυμ κε πριν οσο επίσειμον ταράζνατα με τα επίλιπα τιμπσα τα σπόρα ντο κε γένταν πραράσιδανιαν.

δ) *Τα εργαλία τι σπορας.* Σα τρανα τα νικοκιρία το επίσειμον πρεπ να γίνε ε με σέγιαλχαν. Γιατατο τιν δυλίαν ασόλεν το καλιον κε το τέλιον εν τι καπνυ ι σέγιαλχα κιστιματι Ετικιν. Αν σα κολχόζια κέχνε σέγιαλχαν Ετικιν επορυν να γιρυ έβνε γιατατο τον εκσκοπον το κισιθιζμένον τι κοκι τιν σέγιαλχαν, αφυ προσαρμόζνε ατυ κατόκια πλάτος 10-12 σαντίμετρα. Τα κατόκια πρεπ να εν ατόσα, όσα εν τα σόσσνικα ντο σπίννε τον καπνον. Τα κατόκια χριάσκυνταν για να κσιχτεν το χόμαν, το οπιον χριάσκετε για να γίνετε τριχοιδες (καπιλιάρνοστ) το χόμαν, το οπιον εκασφαλιζ όστε τα καπνόσπορα να έλαστύνε καλιον. Ταπορατ ντο σπιρ πρεπ να μεταβιδούτε αειτε όστε απικαν να δι. Τα σόσσνικα βάλκυνταν να α κε τα ραγιονια σο πλάτος τι μεσαβλακιον (μεζζτοριάτις) 60 70 σαντ. Το βάθος πυ να εμπεν το σπόρον προζδιορίζεσκετε ασόλεν το πολα 0,5 σαντ. γιατατο πρεπ τα σόσσνικα να κύνταν με αίκον λογαριαζμον, όστε το επίσειμον να εκασφαλιζετε σο βάθος ντο έδικσαμε.

Αν τα κολχόζια κέχνε πέραν σατο τιν δυλίαν κε αν κέχνε σέγιαλχα, επορυν να σπίννε με το εσερ ασο πυκαλ σα ριάτκας ντο εσιμιόθαν ενορίτερα ασο μάρκερ. Σο στόμαν τι πυκαλι βάλνε φτερον γαζι γιάχοτ γιαλένεν σελίαν (τρούπχαν). Ασο επίσειμον κιστερια πατίετε το χόμαν με κάτοκ. Ονταν γίνετε το επίσειμον με σέγιαλχαν σε 1 εχταρ κανίνταν 2 κιλα σπόρα, ονταν γίνετε το επίσειμον με το εσερ — 3 κιλα.

ε) *Τόρεμαν.* Πρεπ να στοσσέβουμε όστε το χοραν ντο εσπάρθην να μι πολασσέφκετε ασαγροχόρταρα κε να μι κερετσον. Ο αγόνας εναντιον σαγροχόρταρα γίνετε όπος τα κισιθιζμένα με το τσακέλιμαν. Ονταν κερετσον το χοροφ αφίνε μίαν θαριν τυρμουχ απιμάλια σα ριάτκας, κιατο καταστρεφ το κερετς κε δι το μινκιν να αναπτύνταν τα νέικα βλαστάρια.

Το ακόλυθον ι περιπίσι εν ι πραρίφκα (αχτάλεμαν). Ονταν τρανίν το φυτον υς το κισιόν να εσε 3-4 φιλόπα, εφτάγνε το πρότον τιν πραρίφχαν οπαν αφκα σε απόστασιν τι φυτυ ασο φυτον 50 μ.υ. Το δέφτερον κε το τελιοτικον ι πραρίφκα γίνετε όνταν τελιόνε τα παγοσίας κε το φυτον εσε 5-6 φιλόπα κε κιν απόστασιν ντο παρυσιάζνε τα υελόβιας τι ραγιονι σο βοτανικον το σορτ. Με τατο τέλιον ι περιπίσι τι καπνυ

ντο σπέρκετε κατεφθίαν σο χόμαν. Παρακάτο ι περιπίσει εν όμιον με τιν περιπίσειν ταλινεθι τι καπνυ.

4. ΠΟΣ ΠΟΔΕΜΥΝ ΤΑ ΒΡΕΤΙΤΕΛΙΑ ΚΕ ΤΑΡΟΣΤΙΑΣ ΤΙ ΚΑΠΝΥ ΠΡΙΝ ΔΣΟ ΦΙΤΕΜΑΝ

Ασον χρόνον σον χρόνον το πάρσιμον τι εσοδιάς τζετινλεσεβ μολο-
νότι περισεβ ι πέρα τι καπνοφιτερταδίον. Ατο ειν βάσι, κατατάστε ασο
ότι πλεθίνε τα βρετίτελια ει καπνυ τα πλαντάτσιας.

Το καθαέναν αγροτικον φιτον ονταν καλιεργίετε κατα σινέχιαν χοριζ να
λαζ σο ίδιον τιν υτζάστκαν απολίγον-ολίγον χαν ειν πιότιτα, κε ειν ποσότιταν
τι προταρχικυ τεσοδιάς. Ατο κατατάστε όχι μόνον ασο ότι εκσαντλίτε το
χόμαν, αλα κε ασα βρετίτελια κε ταρόστιας, ντο βλάφνε πολα τα φιτα
επιδι καταστρέφνε το κανονικον τιν ανάπτυκισινατυν κιατο σο τέλος τέλος
γίνετε ετία να ολιγοστεβ ι εσοδια κε ι πιότιτα.

Ανάμεσα σα βρετίτελια τι καπνυ εβρίουνταν εμ ζοίφια, εμ χορτά-
ρια. Τα ζεμιάς ντο φέρνε τα ζοίφια κε κίριος τα λιτζίνκασατυν ιν λογισ
τυ λογισ: μερικα ασατα τρόγνε τα νέικα κε κάποτε τα τρανα τα καπνό-
φιτα (ι οζίμαγια σόφκα, το λαχανο-ούρτιρον). αλα καταστρέφνε τα ρίζας
κε το κοστελ (τελία σκολέκια — προβολοτζινε τζέρβι). αλα τρόγνε τα
φίλα κε τι επορι τα κυτία (τζιχρίτια, πεταλύδα τι τζαιρι κε άλλα).

Θα σταματόμε σε κάπια ασατα ντο βλάφνε παραπαν κε θα δόκομε
τα προφιλαχτικα τα μέτρα ντο πρεπ να γίνταν πρίν ασο φίτεμαν. Πρεπ
να έχομε ιπόψιν πός ταγροχόρταρα ιν εκίνα ντο χρισιμέβνε οσαν τζάκια
για τανάπτιγμαν κε το πλέθιμαν σα βρετίτελια κε σαρόστιας τι καπνυ,
όπος κε σάλα τα φιτίας: εμ ι οζίμαγια σόφκα, εμ το λυγοβόι μοτιλιοκ
εμ το τριπε, το παραπαν γενομ τοβάτυν απαν σα φίλα ταγροχορταρίον
τα νέικα τα λιτζίνκας ειν αρχιν σίρχουνταν απαν σαγροχόρταρα κεπεκι
πέρυν κε σα κυλτόρνι τα φιτίας. Γιατατο σσόλεν το ριζικον κε το καλίον
ο τρόπος ταγόνα εναντίον σα βρετίτελια εν να καταστρέφκουνταν τα
βρετίτελια όχι μόνον σα πλαντάτσιας κε σα χοράφια, αλα κε σα συμα τα
γιονικα τα έριμα γιαζία.

Ατα τα μέτρα πολα εφκολίνε τα παρακάτο τα τρόπος ταγόνα
επιδι τα βρετίτελια θα ιν ολίγα. Απεναντίας, τα υτζάστκας όπου απε-
απομένε αγροχόρταρα γίνταν τζάκια βρετίτελιον. Κιατα τα βρετίτελια,
όνταν τα μετεορολογικα υσλόδιας ιν εβνοικα γιατατα, πλεθίνε ατόσον πολα
κε γομόνε τα πλανιάτσιας με λιτζίνκας κε γύ:ενιτςας σα αίκον βαθμόν,
πυ πολα δίσκολα επορι να πέρκετε τι κακυ τέμπρι κε τα μέτρα τι αγό-

να κι δίννε αποτελέσματα κε συχνά ίνε ανοφέλετα νικοκιριακα, επιδι ιν δίσκολα ακριβα κε έχνε πολα φασαριάς. Ασα έντομα, ασόλεν πολα ζεμίαν σιν καπνοφιτιάν δίννε τα πεταλύδας τι οζίμαγια σόφκας, τι λυγοβοι ματιλιοκ κε το τελιν το σκολεκ, ι λιτζίνκα τι τριπς κε άλα.

α) **Οζίμαγια σόφκα.** Κατεφθίαν θλάβιν σα καπνόφιτα φέρνε τα γύσενιτσας τι πεταλύδας ν ο λέγνε οζίμαγια σόφκα. Το ίδιον ι πεταλύδα κε θλαφτ. Σιν αρχιν τάνικσις ι πεταλύδα γενα 200 οβα απαν σα φίλα ταγροχορταρίον. Ασα 5—12 ημέρες κιστερια ασοβα εβγένε τα γύσενιτσας, τα οπία σα πρότα τα ημέρας ζυν απαν σεκίνα τα φιστα, όπου έβγεσαν ασοβα. Αμα τρανίνε τα γύσενιτσας, αφίνε ταγροχόρταρα κε περυν σα νείκα τα νιαζίκα τα φιλόπα τι κυλтурικον τι φιτίον (λαζυδ, καπνον κ.τ.λ) Ι σόφκα θλαφτ τον καπνον διπλα: κάποτε τρόγνε τα νείκα τα φίλα ασαπαν το μέρος τι χοματι κάποτε γριντζανίζνε το κυντσιν συμα σι ρίζας τι γύλαν. Τα χτιπεμένα τα φίλα μαρένταν κε σο τέλος-τέλος χάνταν. Τα γύσενιτσας τι σόφκας (κιάλο τρανα ντο ιν) το παραικαν θρέφκυνταν τι νίχταν, τις ημέρας όνταν εν ζέστια κρίφκυνταν σο χόμαν. Αμα τρανιν υς οριζμένον σιμίον, ι γύσενιτσα εφται τριπιν απες σο χόμαν κε εκι απες μετατρέπκετε σε χρισαλίδαν. Ι χρισαλίδα γίνετε πεταλύδα ίστερα ασα δύο εβδομάδας. Ι πεταλύδα δι δέφτερον γενεάν γύσενιτσας: τα γύσενιτσας μοθοπορι περυν σα σσιμονκονέσσα τα κοκία τρέφκυντα με τατα, κε το σσιμονκον χόνταν σο χόμαν. Τιν άνικσιν γίνταν χρισαλίδας κε ασα χρισαλίδας εβγένε πεταλύδας, τα οπία δίννε το πρότον τανικσες τι γενεαν τι γύσενιτσας.

Το ίδιον ι βιολογία τι πεταλύδας προβαλ τα βασικα τα μέτρα ταγόνα ενιντίον σατα. Το πρότον ι υσλόβια, το οπίον κι δι το μινκιν να ταυτέφκετε ατο το βρετίτελ εν να καταστρέφκυνταν ταγροχόρταρα συμα σι καπνω τα χοράφια κε να φιλάυναν καθαρά τα ίδια τα μασίβια τι καπνω.

Δέφτερον υσλόβιαν ντο εν επίσις, σπουδέον, εν να λαλίουντιν τα χοράφια ζιαπ. Το ζιαπ βοιθα να καταστρέφκυνταν τα γύσενιτσας ντο σσιμάζνε σο χόμαν. Εκσον ατα τα γενικα τα τρόπους, επορούμε να σις-ένομε κε τα ακόλυθα.

Να καταστρέφκυνταν τα γύσενιτσας με φαρμακομένα δολόματα. Οσαν ματεριαλ επορι να κυλανέφκετε το σέφτελον γιάχοτ τα ότρυπιαν κε οσαν φαρμακ το παρισινον ι πρασινάδα.

Το δόλομαν με τα σέφτελα ετιμάετε ος εκσις: κόφνε μικρα-μικρα το τζικουντυρ (πυρακ) με λογαριαζμον 100-110 κιλα σέναν εκταρ. Ιστερα πέρνε 800 γραμάρια παρισινον πρασινάδαν ταράζνατο σε ολίγον νερον κε τζαλχυλαέβνατο. Αμα θρέσσετε καλά ι πρασινάδα ανακατόνατο σε 12 λιτρον αναταραγον σιροπ (6 λίτρης νερον κε 6 λίτρας σιροπ) κε με τατο

τζαντίζνε τα κοματιαζμένα τα τζικοντόρια. Ατα τα κομάτια τι τζικοντιυρι ταυτέβνατα σο χοραφ πριν ασο φίτεμαν. Τα γύσενιτσας με έριξειν τρόγνε ατο το δόλομαν κε αεις πα πσοφον. Αν αντι το τζικοντιυρ πέρνε ότρουπια, κανίτε να πέρνε 16 κιλα ότρουπια, 400-600 γραμάρια παρισινον πρασινάδαν, 1 κιλον σιροπ κε 12 λίτρας νερον.

Τα δολοματα ντο επιμάζνε ακατα ταυτέβνατα αποβραδισ σο πολασσεμένον το χοραφ, κε θέβεα πριν ασο φίτεμαν, επιδι ασο φίτεμαν κιστερία ι γύσενιτσα ες πόλικον φαιν — τα νιαζικα τα καπνόφιτα, κε σο δόλομαν προσοχιν κι δι.

Εν έναν κιάλο τρόπος αγόνα εναντίον σιν οσίμαγια σόφκαν. Σο χοραφ ντο θα φιτέφκετε καπνον βάλνε σα κόμπασα μέρι σκαφίδια. Ατο σα σκαφίδια απες κσίνε σιροπ ανακατομένον σο νερον (σε 1 θέτρον σιροπ πέρνε 1 θέτρον νερον). Για να γίνετε κιάλο αγγίγορα ι ζίμοσι (προζζένιε) τaráζνε ολιγον προζιμ. Τα πεταλόδας πετυν ει μιροδιαν απαν κε ρύζνε απες σα σκαφίδια κε ψυχιούνταν.

β). Προβολιζνι σκολεκ. Ατο το θρετίτελ φερ τρανον θλαβιν. Τα λιτζίνκασαθε ζυν 3-4 χρόνια απες σιν γιν κε μόνον ασατο κιστερία γίνταν πεταλόδας κε μυμύλια. Ατα τι λιτζίνκασ, τρόγνε τα ριζας τι καπνοφιτίον, εβγένε σο κυντισιν κιαν κε τρόγνε τ απες τιν καρδιόναθε, Σα γάπια υτζάστικας ντο ιν τζιπ πολα πολασσεμένα με το προβολότζνικ, διο φορας χάτε ντο φιτέφκετε ο καπνον 100 τα εκατον.

Ακόμαν ι επιστίμι κεπορι να σιστεν τζιπ σίγυρια μέτρα αγόνα εναντίον αατο το σκολεκ. Ινε όμος μερικα μέτρα τα οπία φέρνε οριζμένον αποτελέζμαν.

Επορούμε να σιστένομε το φαρμάκομαν τι χοματι με σερουγλεροτ. Επορούμε ακόμαν να σιστένομε το ακόλυθον τον τρόπον: να αχταλέβνε κε θάλνε για δόλομαν σο χόμαν απες κομάτια καρτοφι κε να κισσανλαέβνε πυ μέρος, εβάλθαν τα καρτόφια ιστερια ασα 2-3 ιμέρας να αχταλέφκονταν τα κισσανλασεμένα να μέρια κε να τοπλαέφκονταν τα λιτζίνκασ ντο εμαζέφταν απαν σα κομάτια τι καρτοφι.

Ασόλον ρεαλιστικον μέτρον εν να σπιρκετε δόλομαν τεινε λαζυδ σο χοραφ ντο θα φιτέφκετε καπνον. Τιν άνικσιν, έναν εϋδομαδαν πριν ασο φίτεμαν τι καπνο, σπιρνε λαζυδ σο χοραφ ντο εν προοριζμένον για καπνον. Το προβολότζνικ με έρεκσιν ρυζ απαν σα νείκα τα θλαστάρια τι λαζυδι κιαετς αφιν ίσιχον τον καπνον πυ αατο το αναμετακσι ριζον καλα κε δι πόι. Ονταν τσακελιζνε τον καπνον, κατασέφνε το λαζυδ ντο επέμνεν σαγλομ ασο προβολότζνικ.

Αρ ατα όλια ιντα μέτρα ταγόνα εναντίον σο προβολότζνικ.

γ) *Τριπς τι καπνυ*. Σχεδον ζόλια τα καπνοφιτέφτικα τα ραγίονα, τα φίλα τι καπνυ φέρνε ιδιέτερα λεκέδες, γιάχουτ ασπριδοτα γραμας ζυμα ζο κριότερον κε ζάλα τα ταμάρια. Ατά τα θλαπσίματα καλα εκσέρνατα ι καπνοφιτεφτε, επιδι ατα κρύγνε κα τιν ακσίαν τι καπνυ, κε γίνταν ετία να κατιθένε τα ζόρτια τι καπνυ. Το πας φένετε παραπαν ζα κζερα τα χρόνια. Το πας κατατάετε ασένάν τζιπ μικρον λιτζίνκαν (πυ αντζάχ φένετε) εντόμυ πυ ονομάσσχετε τριπς (το τράνοσαθε εν ολγότερον ασέναν μιλίμετρον.

Τι καπνυ το τριπς παρυσιάσσχετε έρχιαντιαν τιν άνικσιν κε γενα τοβάθε ζα φίλα κάτινον κυλτόρικον φιτον (κρομιδ, καρτοφ) κε ζα φίλα ταγροχορταρίον. Αετς πα το πρότον ι γενα τι τριπς τρανιν όχι απαν ζα φίλα τι καπνυ. Ασαγροχόρταρα το τριπς περα εν ι καπνυ τι ρασάταν ζα παρνίγια, εν ζον καπνον ντο επιτέφτεν ζο χοραφ. Αετς πα ζον καπνον απαν υζζε αναπτίετε το δέφτερον ι γενα τι τριπς το τριπς δι απες ζιν άνικσιν, ζο καλοκερ κε ζο μοθόπορον θ γενεάδες. Το τριπς βιζαν το ζομιν, ζον καπνον. Ετία ατο εκσαντλίονταν τα φίλα κε φέρνε θορέαν παςλιν, ασιμο-ασπροτον ζα νέικα τα φίλα κε ζα παλεα τα φίλα παςλιν (αμον ζζανκομαν) χόμαν. Επαρτίριζαν ότι ζα κάπια ζόρτια τι καπνυ τα φίλα θλάφκυνταν ασαπαν το μέρος κε ζάλα ασάφχα το μέρος αλόμος τιχεν κε να θλάφχετε το φίλον ασα δια μερόδεσαθε — μάθρον πας.

Μοθοπορι, ονταν τοπλαέφχετε ο καπνος, το τριπς απομεν ι καπνυ τα κοστέλια, κε αν τοπλαέφκυνταν κε τα κοστέλια, ατότε περα ζα αγροχόρταρα, όπυ απομεν υς το ζσιμονκον, κε το ζσιμονκον ζσιμαζ απες ζα κόπρια.

Ο αγόνας εναντίον ζο τριπς εν πάρα πολα δίςκολον. Το τριπς επορύμε κριος να πολεμόματο με προφιλαχτικα μέτρα, εν ζα ρασάτικα εν ζο χοραφ τον κερν τι φιτεματι. Για να μι πολασσέφχετε ο καπνον ασο τριπς ασα αγροχόρταρα, πρεπ το χοραφ ντο θα φιτέφχετε καπνον, πριν ασο φίτεμαν να καθαρίετε ασαγροχόρταρα, κε να φιλάετε, καθαρον ος τον κερν τι φιτεματι. Ονταν κυλανέφκυνταν μεταλικά ενιάζματα ζα χοράφια τι καπνυ, ολιγοστεθ ι βλάβι ντο δι το τριπς.

Για να μι κοβαλίετε το τριπς εντάμαν με τι ρασάταν — πρεπ για το φίτεμαν να μι πέρκυνταν φιτανόπα ντο έχνε νιςσίονια ταρόστιας (παςλεκέδες).

Αν κι πέρκυνταν τα χριαζόμενα προφιλαχτικα μέτρα, ατότε το τριπς πλεθιν πολα κε απομεν να καταφέβομα ζο τζάντιγμαν τι καπνυ ντο επιτέφτεν ζο χοραφ. Τζαντίζνε τον καπνον ζον πρότον τον κερν τεφταζματιάθε (όζπυ εφτάνε ταφχα τα φίλα) με διάφορα φαρμακερα

ιγρα. Αδακα θα δώκομε ασόλεν τα εφτενα. Πέρνε 1,5 κιλον 10% καπνυ εκστρακτ, 1,5 κιλον πράσινον σαπον σα 100 λίτρας νερον. Κε με αφτο τιν αναλογίαν ετιμάζνε τιν διάλυσιν ντο χριάσσετε για να τζαντίετε το προπόμενον ι έχτασι. Για ινος φορας τζάντιγμαν σε 1 ε-χταρ θα χριάσσετε απαν-αφκα διάλυσι 800 λίτρα (67 θέτρα). Σαπον κε εκστρακτ θα χριάσκουνταν ος 82 κιλα. Με το μίαν το τζάντιγμαν κε κατορθότε ι καταστροφι τι τριπς κε γιατατο ι αγρονομία σιστεν σα πέντε ιμέρες απαν κσαν να τζαντίζνε το χοραφ για να ιν κιάλο καλίον ασφα-λιζμεν.

Ταίχα τα μέτρα κοστίζνε πολα ακριθα· γιατατο προτυ να κυλα-νέβιατα κχις πρεπ να εβρικ πόσον εβλάφτεν ο καπνον ασο τριπς κε αν εν φόβος το τριπς να χαν τιν εσοδιάν, ετότε να καταφέβομε σο τζάν-τιγμαν.

δ) Καπνόφτιρα. Ολια τα μέτρα ντο ίπαμε κιαλαπαν ιν καλα κε ζον αγόναν εναντίον σιν καπνόφτιραν. Ι καπνόφτιρα βίζαν τα φίλα τι καπνυ, περ όλεν το ιλίχνατυν κε αετς πα κε τρανίνε κανονικα τα φίλα· εκσον ατο λερων τον καπνον με τα περιτόματαθε ντο σιμπιάνε κε ιν γλιχοτα.

Ατα τα περιτόματα γομόνταν τοζ. Εκσον ατο σατα απαν έρτε κάρθετς ιδιέτερον κυκυβαχ (γριποκ), το οπίον εσκεπαζ τα φίλα τι καπνυ αμον μάθρον μανέαν. Ολια ατα αντικαθρεφτίουνταν σε φίλα τι καπνυ ίστερα ασο κσερίομαν — χάτε το χρόμαν κε σιν ποτιν πολα αντιπαθιτικον μι-ροδιάν ες ο καπνον ντο εχτιπέθεν ασιν καπνόφτιραν.

Πρεπ αδακα να έχομε ιπόπειν έναν κιάλο περιστατικον: όνταν ιν εβνοικα σινηκας μερικα φτίρας κχινίνταν για να μαραζόνε όλεν τιν πλα-ντάτσιαν σα 1-2 μίνας απεσ. Γιατατο πρεπ σιν αρχιν τι φιτεματι πολα μιζμιτζιζιδικα να διαλέχκετε ι ρασάτα· κε εκσον ατο, άμα κε φιτέφκετε ι ρασάτα, πρεπ να στοσζέβομε το νέικον τον καπνον κε αν εβρίουνταν φιλόπα με φτίραν πρεπ να χπαούνταν κε να καταστρέφκουνταν εντάμαν με τι φτίραν.

Εκσον τα βρετίτελια — έντομα, ζον καπνον φέρνε τρανον ζεμίαν κε τα κυκυβάκια — παράσιτα. Ατο ι ζεμία γίνετε ετία να ολιγοστεβ ι εσοδιά κε ολιαμ-ιλιαμ να κρούι κα ι πίσότιτα. Τα αρόστιας ντο φέρνε τα κυκυβάκια ιν πολα κολιτικα κε σα κάπια υσλόβιας έφκολα κοβαλίουνταν ασα άροστα τα φιτα σα σαγλάμια κιαετς πα πολασζέβνε όλεν τιν πλαν-τάτσιαν. Τα περισα ασα μαράζια ντο έχνε βακτιριολογικον χαραχτίραν κοβαλίουνταν σο χοραφ εντάμαν με τι ρασάταν. Γιατατο πρεπ πριν ασο φίτεμαν να διαλέχκετε τζιπ μιζμιτζιζιδικα ι ρασάτα ντο θα φιτέφκετε.

Όλεν ι ρασάτα, ντο κεν σαγλαμ ντο εμάβρινεν κε εχάλασαν τα ριζόπαθε πρεπ να καταστρέφκετε.

Πάρα πολα σπυδέον εν να πέρκυνταν αντισιπτικα μέτρα, όπος λογοχάριν διάκλιζμαν τι ρασάτας σε αρέα διάλιζις Πορτόςκι Ζζίτκοστ (1⁰/₀) γιάχοτ συλεμα (ζέναν συλεμα 1000 νερον).

Με τατο τελίνταν σιν θάσιν τα μέτρα ντο έχνε προφίλαχτικον χαραχτίραν, κε ντο πέρκυνταν πριν ασο φίτεμαν για να ανίθεν ι εσοδιά κε ι πιότιτα τι καπνυ.

5. ΣΙΜΠΛΙΡΟΜΑΤΙΚΟΝ ΦΙΤΕΜΑΝ (ΠΑΤΣΑΤΚΑ).

Τα κολχόζια κε τα σοβχόζια άμα κε τελιόνε το φίτεμαν, κι πρεπ με τατο να ισιχάζνε.

Τα σινιθιζμένα πρεπ σα 3-4 ημέρες απαν, ασο φίτεμαν κιστερια ο διεφθιντις τι καπνοφιτεφτικυ τι φέρμας κε ι πριγατιρ να λάσκουν όλεν τιν πλαντάτσιαν κε να στοσζέβνε σα πίων κατάστασιν εβρίετε. Αν εβρίκνε ποσ εκαταστρέφτεν το φιτεμένον ι ρασάτα, πρεπ πρότα κιαρχις να αραέβνε κε εβρίκνε τιν ετίαν.

Αν ι καταστροφι τι ρασάτας κατατάετε ασα βρετίτελια, πρεπ να τοπλαέφκυνταν τα θρετίτελια (όπος τιν σόφκαν κε το σκολεκ) τα οπία έφκολα επορον να εβρίονταν συμα σα βλαμένα τα φιτανόπα έρχιανταν το προι κε αργα αποθραδισ.

Το αρέομαν τι φιτεματι επορι να γίνετε κε επιδι άσσκεμα εγέντον το φίτεμαν. Σιχνα ι κολχόζνικι κε ι κολχόζνιτσεσ πυ δουλέβνε σο φίτεμαν, κεχτελυν τα βασικα τα κανονίζμυς τι φιτεματι: εφτάγνε πλατέα μεζζτο-ριάτια, φιτέβνε τα φ τα σε μεγάλον απόστασιν τέναν ασάλο (παραπαν ασότι χριάσσκετε) κεφαρμόζνε τον κανονίζμον να φιτέβνε σο χριαζόμενον το θάθος κε κι σσκεπάζνε τι ρασάταν με κσερον χόμαν ασυ φιτέβνατο κιστερια.

Κε όλια ατα γίντιν ετία να ολιγοστέβνε αλατόσον τα καλα τα φιτα ζέναν εχταρ χόμαν, πυ αετς πα ολίγα εφιτέφταν. Γιατατο, για να γλι-τον, κανις ασατο τιν φασαρίαν — μίαν κιάλο σιμπλιροματικα να φιτεθ — πρεπ να φιτεθ ορθα σο πρότον το φίτεμαν κε να φιτεθ σαγλάμια φιτα. Ι πριγατιρ κε ι διεφθιντε τι καπνοφιτεφτικον φερμίον έχνε υπο-χρέασιν να στοσζέβνε, γιι να εχτελίτε πιοτικα ι δουλία σο φίτεμην κε πρεπ σι κολχόζνικυς να λυγαριάζνε εργατοιμέρες σιν θάσιν τι οριζμένον ι πισοτικον ταχροτεχνικον κανονίζμον να εφαρμόζνε διλαδι σιν πραχτικιν ολιγότεμαν τεργατοιμερον σσάσκειμων τιν δουλίαν κε το εναντίον να ραβέβνε για το καλον τιν δουλίαν.

Αλόμος ανεξάρτητα ασο καλά εχτελεμένον τιν δυλίαν, σιχνα κάμπω-
σα μετεωρολογικα υελόδιας κε άλα γίνταν ετία να αρεον ι έχτασι ντο
εφιτέφτεν. Αν τα φιστα ντο εχάθαν ιν παραπαν ασα 10-15⁰/₀, ατότε.
πρεπ 3-4 ιμέρες ιστερια ασο φίτεμαν να γίνετε σιμπλιοματικον φίτε-
μαν. Καλον εν το σιμπλιοματικον το φίτεμαν να γίνετε ίστερα ασα
καλα θρεσσία — ατο θα γλιτον ασο κσιςιμον τι νερο κε δι γαράντιαν
ότι αηλίγορα θα ριζόνε τα νεοφιτεμένα τα φιστα. Για το σιμπλιοματι-
κόν το φίτεμαν, κιάλο κατάλιλον εν το τρανον ι ρασάτα. Ι τεχνικι τι
σιμπλιοματικυ τι φιτεματι εν απλον. Τα σινιθιζμένα ι φιτέφτρια εντά-
μαν με ίναν εργάτεν (πυ κσιςιν νερον) γιριζ όλια τα ριάτκας κε με το
τζιβιν φιτεβ νέα φιστα σο μέρος τι φιτίαν ντεχάθαν.

Με τατο τελιον το προτσεσ τι φιτεματι τι καπνω.

6. ΤΟΡΓΑΝΟΜΑΝ ΤΙ ΔΥΛΙΑΣ ΚΕ Ι ΡΑΣΤΑΝΟΦΚΑ ΤΙ ΔΙΝΑ- ΜΙΟΝ ΣΟ ΦΙΤΕΜΑΝ ΤΙ ΚΑΠΝΥ.

Ι. ΤΟΡΓΑΝΟΜΑΝ ΤΙ ΔΥΛΙΑΣ (ΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΤΑ ΥΣΤΑΝΟΦΚΑΣ)

α) *Τοργάνομαν τι πριγατίον.* Το πριγατικον τοργάνομαν σα
δυλίας σα καπνοφιτεφτικα κολχόζια εδικέοσεν τον εαφτόναθε ταμάμια κε
σινεντέλιαν.

Ι υσία τατινεδι τι τρόπυ τοργανοματι κρατι ασο εκσις: το χόμαν,
το ελχτικον ι δίναμι κε ι κολχόζνικι μιριάουνταν σε οριζμένον τράνος
γρόπας (πριγάτας), πυ πέρνε οριζμένον παραγογικον ζατάνιαν κε ιν
ιπέφθινι απέναντι σο κολχελ για τεχτέλεμαναθε. Ι πέρα τοργανοματι
πριγατίον σα καπνοφιτεφτικα κολχόζια ίσσην σα περαζμένα έναν σιριν
εκσυκλόκια. Τα βασικα ασατα τα εκσυκλόκια ιν τα ακόλυθα:

1. Ι ρεφστότιτα (τεχύτζεστ) τι προσοπικυ τι πριγατίον. 2. Ι α-
πεζλίτζκα σο ινβενταρ, σο ελχτικον τιν δίναμιν κε σο χόμαν. 3. Το
ότι έλιπεν εφθίνι για τιν πιότιταν τι δυλίας κε για τεχτέλεμαν τι πα-
ραγογικυ ζατάνιας. 4. Το ότι τα πριγάτας έσαν τρανα κε ετία ατο κέ-
σαν εφκολογίριστα. 5. Το ότι κι οργανόθεν ι αφτενέργια κε το φανέρο-
μαν τι διμιοργικυ τι πιθαρχίας σα πλατέα τα κολχόζικα τα μάζας.

Ατα τα εκσυκλόκια έσαν σα περισα τα καπνοφιτεφτικα τα πριγά-
τας ντο εδύλεθαν οπερτε. Τα πρίντσιπια τι γυρεματι πριγατίον εφάνθεν
πος κέσαν τέλια σα κολχόζια γενικα κε σα καπνοφιτεφτικα τα κολχόζια
ιδιέτερα. Το τράνος τι πριγατίον εκαθορίσκυτον χωρις να πέρκετε ιπόπειν
το παραγογικον το πρίντσιπ. Κέτον ορθον σισχετιζμος (σαατνασζένια)
ανάμεσα σο τράνος τι παραγογικυ ζατάνιας ντο εδόχκυτον σιν πριγάταιν

κε ανάμεσα στα μέσα της παραγωγής, σε χόρμαν και σε εργατόν την δύναμιν της πριγάτας.

Στην υσίαν στα κάπια καπνοφιτεφτικα κολχόζια είχαμε πριγάτα όσπίτια (πριγάτι-τδόρκι), στα επίλιπα προσορινα πριγάτας ιδιξεβμένα για να εχτελουν μόνον ινος λογισ δουλίαν (πεσλέεμιν της ραζάτας, φίτεμαν, τσακέλιγμαν, τσακόμαν κτλ). Οπέρτι είχαμε πριγάτας τα οπία να εσχματίουσαν για να εχτελιούνταν όλια τα χρονιακα δουλίας, και τα οπία πριγάτας, κατα και την γνώμινεμιν, να ασόλεν το επιτιχιμένον και το εδ-λογον η φόρμα τοργανοματι της κολχόζνικυ της κόπυ. Αετς έτον το ζίτι-μαν με τοργάνομαν της πριγατίον σόλια τα κολχόζια της Κράι.

Το Κραικομ της ΠΚΚ(π) το Κραισπολκομ και το Κραϊκολχοζσοριυζ επέραν υπόπσιν ατο την περίστασιν και απεφάσισαν.

„Να αναδιοργανούντων σόλια τα κολχόζια τα πριγάτας ντο και οργανό-θων ορθα“

Για να εβγένε ασιν μέσεν όλια τα εκσυκλόχια, ντο ανέφεραμε κια-λαπαν, σύμφωνα με της απόφασιν τοργάνοσιον της Κράι πρεπ σιν βάσιν τορ-γανοματι της πριγατίον να εμπένε τα ακόλουθα βασικα πρίντσιπια.

1. Το κολχοζ (έχομε υπόπσιν το καπνοφιτεφτικον) πρεπ να οργα-νον έναν και κάμποσα ίδια καπνοφιτεφτικα πριγάτας και να εφτάγιατα πρικρεπλένιαν σε ιδιξεβμένον το κλαδίνατον — σε καπνοφιτεφτικον την φέρμαν σόλεν το αγροτο-νικοχιριακον το χρόνον.

2. Τα πριγάτας σχματίουνταν με παντοτινον και οριζμένον σταταδ κολχόζνικυ με το χριαζόμενον τελχτικον την δύναμιν και το ινθενταρ.

3. Στην πριγάταν γίνεται ζακρεπλένιαν υτζά:τκαν χόρμαν για όλό-κλιρον χρόνον και η πριγάτα ες σιν εντέλιαν εφθίνιν για το δδλεμαναθε.

Στην πριγάταν πρεπ να δόχουνταν παραγογικα ζατάνας για όλεν το αγροτο-νικοχιριακον τον χρόνον. Αετς η πριγάτα γίνεται το βασικον το παραγογικον η μονάδα. Ονταν σχματίουνταν τα πριγάτας, πρεπ το κολ-χοζ να περ υπόπσιν την ικανότιταν και τα παρογογικα τα σινίθια (νάβι-κια) τινος γιάχοτ ταλουυ της κολχόζνικυ καθος και η επιθιμία της κολχόζ-νικυ να δουλεδ σέναν γιάχοτ σάλο το κλαδιν. Σοστα κεφτάγνε εκίνα τα κολχόζια τα οπία λογαριάζνε, πως ο κολχόζνικον εν μάστορας για όλια τα δουλίας. Ατο πρεπ να μη γίνεται. Στην βάση η κολχόζνικη πρεπ να ιδικέφκουνταν κατα και τα κλαδία. Αετς πα σε καπνοφιτεφτικον το κολχοζ το βασικον η μάζα της κολχόζνικιον πρεπ να δουλεδ και να ιδικέφκνε σε καπνα. Αλις λογισ εν η δουλία σε γεσοργικον το κολχοζ γιάχοτ σε κικυ-ρικον το κολχοζ όπου έχνε και καπνον ατο πρεπ να χορίουνταν και κολ-χόζνικη αφο πέρκουνταν υπόπσιν τα σινίθια της δουλίας σε καπνα και να

γίνταν πριχρεπλένιαν σο καπνοφιτεφτικον τιν πριγάταν, για να ιδικέφκονταν. Το ρασταβ τι κολχόζνικιον πρεπ να γίνετε ζακρεπλένιαν σιν πριγάταν παντοτινα για να δυλέβνε αιυ ι κολχόζνικι όλεν τον κερου κε να δίγνε τζοαπ για τεχτέλεμαν τι χρονιακυ τι παραγογικυ τι ζατάνιας.

Ονταν δόχκετε σιν πριγάταν ελχτικον δίναμιν κε άλλο καπνυ ινβενταρ πρεπ να μαζέφκονταν ζέναν μέρος το ινβενταρ κε τα μηχανας ινος μάρκας τα άλογα ντο ιν σχετικα όμια σο πεσλέεμα κε σον χαραχτίρανατιν.

Οσαν πράβιλαν πρεπ τι πριγάτας σι υιζάστιας να χορίετε ζέναν μέρος.

β) Το τράνος τι καπνοφιτεφτικυ τι πριγάτας. Το Κραικομ τι κόματος σιν απόφασιναθε ασο 31 τι ιανουαρίυ επροζδιόρτζεν πως το παντοτινον το ρασταβ τι παραγογικυ τι πριγάτας σο κολχοζ πρεπ να εν 60 κολχόζνικι κατάλιλι για δυλιαν.

Ονταν οργανόνταν ρα τοπς καπνοφιτεφτικα πριγάτας εβγένε σιν μέσιν κάμποσα ζιτίματα. Πρότον: ντο πρεπ να εμπεν βάσιν σοργάνομαν τι καπνοφιτεφτικυ τι πριγάτας. Δέφτερον ρα πίων λογαριαζμον απαν πρεπ να προζδιορίετε το ποσοτικον το ρασταβ τι πριγάτας. Κε τρίτον: ασα πίων περίοδον να ορίεσκετε ι αρχι τι παραγογικυ τι ζατάνιας για το καπνοφιτεφτικον τιν πριγάταν: ασον κερου τι ρασάτνι νικοχιρι γιόκσαμ ασον κερου τι φιτεματι, να εμπεν απες κε το δύλεμαν κε το παράδομαν γιόκσαμ χορις το δύλεμαν κιαετς να πέρκετε ιπόπσιν πως για το ρασάτνι το νικοχιρίον κε για το δύλεμαν τι καπνυ να σχηματίονταν ιδιέτερα πριγάτας. Ατα τα ζιτίματα ιν πολα υσιόδιχα κε πρεπ να λογαριάζομε πως κεπορι να δόχκετε έναν απάντισι, να πέρκετε έναν απόφασι για όλια τα κολχόζια τι Κράι επιδι τα υσιλόβιας τι κσερεματι (αν εβρίονταν κσεραντέρια, ραράγια) ο βαθμον τι μηχανοπίσις, τα σινίθια κε ι πέρα σιν καπνοφιτιαν ιν διαφορετικα ρα διάφορα τα κολχόζια. Εμιας σιστένομε, όνταν θα ορίεσκετε το τράνος τι καπνοφιτεφτικυ τι πριγάτας, να έχνε ιπόπσιν τα ακόλυθα λογαριαζμους.

Σα ραγιόνια όπυ κσερένε τον καπ ον σον ίλεν (τρανον παραλία) πρεπ να πέρνε ιπόπσιν πόσον εργατικον δίναμιν χριάεσκετε παντοτινα σιν υπόρχαν τι καπνυ σιν έχτασιν ντο επορι ζέναν ρεζον να περαν τι καπνυ το ραράι στανταρτικυ τίπυ ρα ραγιόνια πα όπυ έχνε σινδιαζμένον τρόπον κσερεματι (ιμπσον σον ίλεν ιμπσον σι φοτίαν) πρεπ επίσις να πέρκετε ιπόπσιν πόσον εργατικον δίναμιν χριάεσκετε για τιν υπόρχαν τι καπνυ ντο επορι ζέναν ρεζον να περαν το στανταρτικον τι φοτίας το κσεραντερ αντίστιχα με τομάτια τι καπνοφιτεφτικυ ραραγι. Ας εκσιγίζοματο με παραδείγματα:

Λογεχάριν τι Σάτζας το ραγιον όλεν ο καπνον κσερέσσεκετε ζον ίλεν. Τι καπνυ τα σαράγια ζτανταρτικυ τύпу χτίυνταν με 5-10 ομάτια, με χοριτικότηταν 150-250 βαγόνια. Ταίχον το ζοράι επορι ζέναν ζεζον να κσερεν απαν αφκα καπνον ασα 10-15 εχτάρια. Πάι να ιπι αν το καπνοφιτεφτικον ι φέρμα εςζ τρία σαράγια εχηματιζ τρία καπνοφιτεφτικα πριγάτος κε ζο καθαέναν τιν πριγάταν εφτάι πριχρεπλένιαν απέναν ζαράι ζε χοματι υτζάστχαν για το φίτεμαν, με έχτασιν αντίστιχον ζον γίρον ντο επιρι να εφτάι το ζαραι διλ. 10-15 εχτάρια.

Παρακάτο το ποσοτικον ζασταβ τι πριγάτας πρεπ να προζδιορίετε αφυ πέρχετε ιπόψιν πόσι κολχόζνικι χριάσκυνταν για να εχτελιύνταν τα δυλίας ζον καπνον, ζε περίοδον ντο κρατι κιάλο ποζα, οπόταν ο κερων ντο εκζοδέφκετε εν εχεδον το ίδιον. Αίχον περίοδος εν το καλοκερνο-μοθοπορνον ι περίοδος, διλαδι ι περίοδος τι τζαχοματι, τι τιζεματι κε τι κσερεματι τι καπνυ. Σατο τιν περίοδον, αν θα πέρομε ιπόψιν τα μεζέα έκζοδα ζο εχταρ τι καπνυ, θα χριάσκυνταν ος 2 κολχόζνικι. Θα ιπι το καπνοφιτεφτικον ι πριγάτα, ντο εςζ ζιν διάθεζιναθε καπνυ ζαράι 10 οματον κι πρεπ να εν ολιγότερον ασα 30 κολχόζνικος.

Σεμπριζνα τα ραγιόνια τι Κυπανι κε τι Μαικοπι, όπου ιπερτερι τανακατομένον ο τρόπον τι κσερεματι, το νομπλεχτ τι καπνοφιτεφτικον ενκατάζτασιον εν φοτιάς κσεραντερ για ζα βαγόνια κε βοιθιτικον καπνυ ζαράι για 5-10 ομάτια με χοριτικότηταν 150-300 βαγόνια. Σο ζεζον ατα τα δύο — κσεραντερ κε ζαράι — επορυν να περάζνε προτύχζιαν καπνυ ντο πέρχετε απο έχτασιν 20-25 εχταρίον. Αμα πέρομε ιπόψιν το ίδιον το πρίντζιπ, το κράτεμαν τι περιόδου κε τεκζοδιάζμαν τι δυλίας — πρεπ το τράνος τι πριγάτας ζατο τιν περίζτασιν να μι εν ολιγότερον ασι 40 κολχόζνικος.

Αετς πα το τράνος τι πριγάτας κατα μέζον όρον επορι να εν 30 κε παραπαν κολχόζνικι. Αλόμος κι πρεπ ποζα να περιζεβ ο αριθμον τι κολχόζνικιον, επιδι τα πριγάτας ντο ιν κιάλο μικρα, δυλέβνε καλίον, επιδι ιν παραπαν ελαζτικα κε εφκολογίριζτα.

Σα νέα τα ραγιόνια το τράνος τι πριγάτας θα εν κιάλο ποζα, επιδι ατυ ο καπνον καλιεργίετε νέα κε ι κολχόζνικι έχνε ολίγον πέραν ζο φίτεμαν, ζο τζάχομαν κε ζο τίζεμαν τι καπνυ.

Ατόρα ας εκζετάζομε το ζίτιμαν: απο πότε πρεπ να δόχκετε παραγογικον ζατάνιαν ζο καπνοφιτεφτικον τιν πριγάταν; Εμις ζιζτένομε όλεν τον χρονιατκον τον κίχλον τεργαζίον, διλαδι αρχίζονταζ αζο πεζελέεμαν τι ραζάτας τι καπνυ κε ος το παράδομαν τι καπνυ να αναθέχκετε ζέναν καπνοφιτεφτικον πριγάταν χοριζ να καταφέρομε ζο να εχηματιζόμε

προσορινα πριγάτας, όπως ιδιέτερα πριγάτας για το πεσλέεμαν τι ρασάτας ιδιέτερα πριγάτας για το δύλεμαν τι καπνυ κε άλα.

Ολια ατα τα ρεζόνι τα πριγάτας κι δίγνε το μινκιν να λικθιταρίετε ι απεζλίτζκα σο ινβενταρ, σο ελχτικον τιν δίναμιν καθος κε να πραγματοπιτε ι εφθίνι για τιν πιότιταν τι δουλίας κε για το εχτέλεμαν τι χρονιαότκνυ τι παραγογικυ ζατάνιας. Κε το εναντίον. Ονταν σχηματίετε έναν παντοτινον, παραγογικον πριγάταν, πυ να γίνετε πρικρεπλένιαν σε οριζμέον υτζάστκαν επορι ταχτικα να προζδιοριζ το χρονιαότκον το παραγογικον τιν ζατάνιαν.

Σο χρονιαότκον το παραγογικον τιν ζατάνιαν πρεπ να υποδίχκετε.

1) Ι περιτόρια τυτζάστκας τι πριγάτας.

2) Πιον υτζάστκαν, πύ κε πόσον πρεπ να γριζέφκετε να καθαρίετε κε να φιτέφκετε.

3. Τα νόρμας τι επρσιματι κε ι ποσότιτα τι ρασάτας ντο χριάσσκετε για το φίτεμαν.

4. Ι ποσότιτα ταναφαγας, τι ματεριαλίον κε τι παρας, ντο χριάσκονταν για όλεν το παραγογικον τιν δουλίαν.

5 Δεπτομεριακος κατάλογος για τα αγρονομικα μέτρα, ντο πρεπ να εχτελα ι πριγάτα.

6. Ι εσοδιά κε το ολικον το τοπλάεμαν, ντο πρεπ να κατορθον ι πριγάτα σο προτσει τι παραγογικυ τι δουλίασαθε.

γ. Πρεπ να διόχκετε ι απεζλίτζκα — να ενδιαφέρκονταν ιλικα ι κολχόζνικι. Ι απεζλίτζκα εν ο χειρότερον ο τυςσμάον τι κολχόζικυ τι παραγογισ. „Εκσετίας τι απεζλίτζκας σιν χρεισιμοπίσιν τι ελχτικυ τι δίναμιν, εκσετίας το άσσκεμον το τέρεμαν, το όχι κανονικον το μίριαζμαν τι δουλίας, εκσετίας το παραφόρτομαν χωρις να δόχκετε κανονικον ανάπαπσιν — ι κατάστάσι τεργατικυ τι βίνος έτον πολα άσσκεμον. Σα πολα κολχόζια εροστέναν άλογα κε ειτιγένεν να πσοφον κέλα ετία ι απεζλίτζκα. Ατο ι κατάστáσι διμυργα φόβον για το ποσοτικον το ολιγόστεμαν ταλογίον κε για το χειροτέρεμκνυ τι πιότιτασατων κε σχετικα μετατο, επορι να εσσ τιν επίδρασιναθε σιν επιτιχίαν τεχτελεματι σα τρεχόμενα τα νικοκριακο-πολιτικα καμπάνιας“ (ασιν απόφασιν τι διίκισι τι Κραικολχοζσογυζι).

Το ίδιον ι απεζλίτζκα γίνετε ετία να φέρκονταν απρόσεχτα ι κολχόζνικι σο ινβενταρ κε σιν απαρότοθανιαν. Μόνον με τιν απεζλίτζκαν επορι να εκσιγίστεταίικον ι κατάστáσι σόλια τα καπνοφιτεφτικα τα κολχόζια.

— Κάθαν χρόνον αγοράουνταν πσαθια, παλιβάνκας, βέτρια, κε άλλον μικρον ινβενταρ — πυ ι προθεζμίατων εν το ελάχιστον 2-3 χρόνια

αλόμος κάθε φορά, άμα ζυμον ι ζακλάτκα τι παρνικι κε το φίτεμαν, το τιάκομαν τι καπνυ, πάντα ακυς «δος πεαθία, κιν παλιθάνκας, κιν περπερέζζια κτλ».

Πυ κρατι ι ρίζα τι κακυ;

Ι ρίζα τι κακυ κρατι σο αποσεκέπαγον, σο γιμον τιν απεζλίτκαν. Ι απεζλίτζκα γίνετε ετία να απογουρέφκτε τάλογον, να γράσκουνταν πριν τι διορίαν τα πεαθία, να χάνταν τα βελόνια, τα τζιβία. Ι απεζλίτζκα γίνετε ετία να λεί ες κανικ εφθίνιν για τι δουλιαν ντο καταθαρόνατον.

Χος για τα κανίαν κεν μιστικον προς το χαμελον ι εσοθία τι κολχόζικυ τι πλαντάτεις κατατάστε όχι μόνον ασο εφαρμόσκουνταν άσκεμα ταγρονομικα τρόπυς, αλα κε ασο ότι λιπ ι εφθίνι για τιν καλιέργιαν τινος γιάχοτ ταλινεθι τι υτζάστκας, για το τελιομένον το αποτέλεζμαν τι δουλις — τιν εσοθίαν.

Τα χοράφια έσαν ειν απεζλίτζκαν καθος κε τα εαράγια κε τα κσεραντέρια. Οζίμερον ας λέγομε εδύλεθεν σο φίτεμαν έναν πριγάταν, ενο το τσακέλιμαν επίνενατο άλο πριγάταν, τιν λόμκαν τρίτον πριγάταν κτλ. Κι αετς πα το παραγογικον ι υτζάστκας κε τα κσεραντέρια κε εαράγια εγίνυσαν άμον χάνια — ίντσαν έρτον ριάστια έμπενεν κέβγενεν. Πρεπ να εκόνταν ζον αγόναν εναντίον ειν απεζλίτζκαν τα πλατέα μάζας τι κολχόζνικιον όλεν το κολχόζικον ι κινονικότιτα.

Νέα ντο εγυρέφταν τα πριγάτας πρεπ αετς να ετρένε τι δουλιαναντον, όστε να μι απομένα ύτε χνάρια ασιν απεζλίτσκαν. Το 1932 πρεπ να γίνετε χρόνος, όπυ τελιοτικα κε όχι εα λόγια, όλια χορις εκερέσειν τα κολχόζια να εχτελυν έναν ασα ιστορικα υςλόθιας τι ε. Στάλιν — τιν λιχβιτάτειαν τι απεζλίτζκας. Αετς εν ατόρα θαλμένον το ζίτιμαν.

Ι απόφρασι τι κολέγιας τι Κραιζυ κε τι διίκεις τι Κραικολχοζσογιωζι ανιχτα λεί: „το παραγογικον ι πριγάτα σο οπίον ι διίκει τι κολχοζι εδόκεν οριζμένον ζατάνιαν, μέσα παραγογικε, υτζάστκαν, ινβενταρ, κε άλα, πρεπ αμέσος, αντίστicha με τιν ζατάνιαν να εφτάι πρικριπλένιαν τι κολχόζνικυς σο ελχτικον τι δίναμιν, εα μέσα τι μεταφορας, σο ινβενταρ κτλ για έναν χρόνον κε να θάλιατς ιλικον εφθίνιν για τιν περυσίαν ντο εμπετάδοκενατς.

Αλόμος αν εβρίονταν πα ζον παρον τα υςλόθιας ντο ανέρφαμε — αν εβρίστε χρονιακον ζατάνια, αν εγένταν πρικριπλένιαν τα μέσα τι παραγογικε ες ιδιέτερους κολχόζνικυς κ.τ.λ. — κεκασεφαλίστε ταμάμια το λιχβιτάριζμαν ταπεζλίτσκας κε το χριαζόμενον τανίθαζμαν τι παραγογικότιτας τι δουλις, αν κι θα πέρκυνταν ενθαριντικα μέτρα για να ενθαρίνε τι δουλιαν τι πριγάτας, αν κι θα εφτάμε τι κολχόζνικυς να ενδιαφέρκουνταν ικονομικα.

Ι απόφασι τι Κραικολχοζσογιυζι ασα 19 ιανουαρίυ 1932 ανιχτα — παστρικα καθοριζ όλια ατα τα ενθαριντικα μέτρα κε τα ποσα τι ιλικις εφθίνις τι κολχόζνικιον κε τι πριγάτας σο ζίνολοναθε. Ατο ι απόφασι ανιχτα, ιποδικ ποσ όλια τα ποσα ντο εκσικονομα ι πριγάτα όνταν εχτελα ντο εδόχτενατο το παραγογικον τι ζατάνιαν, καθος κε όλεν ι διαφορα (σο μέρος τι ανιθαζματι) τι προτύκσις, αντίκρι σιν ζατάνιαν, ντο πέρχετε εκσετίας το καλον το εφσινιδίτον τι θυλίαν τι κολχόζνικιον, περυν ταμάμια σιν διάθεσιν τι πριγάτας κε μιριάουνταν σα εργατοιμέρας απαν ανάμεσα ει κολχόζνικυς τατινεθι τι πριγάτας.

Κε το εναντίον: αν εκσετίας τι ανιχοκιροζίνιας σιν περιωσίαν κε εκσετίας το άσσκεμον κυλάνεμαν τι εσοπριγατικον μέσον κε μινκινίον εγένταν παραπαν έκσιδα ας ότι επροζδιορίσταν, καθος κε αν εκσετίας το ότι κεχτελέσταν, με τον κερον ι ζατάνια, αν εκσετίας ντο έτον άσσκεμον πιθαρχία κε άσσκεμον πιότιτα θυλίας κ.τ.λ. επάρθεν ολιγότερον προτύκσιαν ασότι επρόβλεπσεν το παραγογικον ι ζατάνια — ατότε ι διίκισι τι κολχοζι ζιζιτα ατο το ζίτιμαν, εβρικ πόσον ζεμίαν εγένταν εκσετίας το ανιχοκιριακον τι θυλίαν τατινεθι τι πριγάτας κε περαν ατο τι ζεμίαν σον λογαριαζμον εκινον πυ ιν άμει φτέχτε κε αντίστιχα ολιγοστεθ το έσοδονατυν σπαν σα εργατοιμέρας.

Τα διίκισια τι κολχοζιον πρεπ να επεκσεργάσκυνταν ατο το ζίτιμαν σα σαπράνιας τι κολχόζνικιον όλεν το διμιυργικον ι προτοβυλία τι μάζας πρεπ να επιστρατέφχετε για να επεκσεργάσκυνταν σιμπλιοματικα σινκεκριμένα κε ορθα μέτρα για να λιχβιταρίετε ι απεζλίτσκα σόλια τα χαλκάδες τι κολχόζικυ τι παραγογικις κε να εμπεν ι εφθίνι κε το ιλικον ενδιαφέρον τι κολχόζνικιον σιν παραγογινατυν.

δ) *Εξοτερικα διάτακσια (βνύτρενι ρασποριάτοκ)* απες σιν πριγάταν. Ι πριγάτα άμα κε περ ασιν διίκισιν τι κολχοζι το χρονιακον το παραγογικον τιν ζατάνιαν, τελχτικον τιν δίναμιν το ινβενταρ κ.τ.λ. αρχινα αφτεκσύσια να επεκσεργάσσετε το πλάνον τι δράσιςαθε. Αδακα σιν πριγάταν δόχχετε ταμαμ αφτεκσυσιότιταν για να οργονον καλίον τι θυλίαν κε για να χρисиμοπια όσον επορι κιάλο ταμάμια κε με παραπαν παραγογικότιταν τα μέσα τι παραγογικις. Ατο ιποχρεον ем τιν πριγάταν ем τιν διίκισιν τι κολχοζι να προσελκίζιε όλτε τι κολχόζνικυς για να επεκσεργάσκυνταν ατα τα ζιτίματα: ατο ιποχρεον τιν πριγάταν κε τιν διίκισιν τι κολχοζι να αναπτίζνε τιν αφτενέργιαν τι μάζας κε να εποφελιούνταν όλεν το διμιυργικον τιν προτοβυλίανατυν.

Πρόταπολα ι πριγάτα επεκσεργάσσικετε ι ίδια με όλια τα λεπτομε-
ρίας το πλάνον τι δουλίασατε, ι δίκικι τι κολχοζι επικιρον ατο το πλά-
νον κε υζζε ίστερα ασατο αρχικα τεχτέλεμαναθε.

Για το καθάεναν τιν περίοδον ι πριγάτα καταστρον κε ι δίκικι τι
κολχοζι επικιρον το αγρο-πλάνον — ναριατ (τέρεν τιν φόρμαν ειν σελ 55)
Σο αγροπλάνον ναριατ φανερότε: το τράνος τι ζατάνιας, τα διορίας τεχ-
τελεματι, ι ποσότικα τα μέσα τι παραγογικι κε τεργατικυ τι διναμικι ντο
χριάσκουνταν, τα νόρμας τεκσοδεματι τεργατικυμερον, κε τα υποχρεοτικα
τα πισοτικα πακαζάτελια. Σο αγρο-πλάνον — ναριατ πρεπ να πέρκουνταν
ιπόπικιν τα ιδιότικα τι τόπυ κε τα υσλόβικα όπυ θα γίνετε ι δουλίαν
λογοχάρικιν σο λάλεμαν: ι πίοτικα τι χοματι, ι γριζέα, το χόμαν το μα-
λακον το χόμαν, το πολασσεμένον κ.τ.λ, σο φίτεμαν το ρελεφ τι χο-
μαι, σο τσακέλικυμαν το πολάσσεμαν ασαγοχόρταρα κ.τ.λ).

Κατα κε το αγρο-πλάνον — ναριατ ι πριγάτα πρεπ να καθορικ
ζατάνικαν σα γρύπασ κε ει κσεχορικυς κολχόζικικυς, έστο κε για 5-10
ιμέρες απεμπροστα, κεπεκι να κρατι καθικερνα λογαριαζμον ποσ εχτελί-
ετε ατο ι ζατάνικα.

Επορόμε να σικτένομε δύο απλα φόρμας, ασα όπια το έναν χρισι-
μεθ για να φέρικετε ι ζατάνικα υς τον κολχόζικικον κε το δέφτερον εν
γραφικ τεχτέλεματι τι ζατάνικα. Εμ τέναν, εμ τάλο πολλα οφέλικα ιν
για το υτσοτ τι κολχοζι. Τοπερικζικα τα μαθέματα έδικικαν ποσ όχι μό-
νον ι δίκικι τι κολχοζι, αλα σικνα ο ίδιον ο πριγατίρον πα κέκσερεν
ποσ πάι ι δουλίαν σο τάδε μέρος πόσι κολχόζικικι εκσέθαν ει δουλίαν, κ.τ.λ
κε επιτέλικυ ι ίδιι ι κολχόζικικι πα κέκσεραν πυ θα δουλέβικε σα σωμα τα
5-10 ιμέρας (τέρεν τιν φόρμαν ει σελ . . .)

Το αγρο-πλάνον καθοσ κε ι φόρμα τι ζατάνικα ει κολχόζικικυς κε
ι φόρμα τυτζοτι πρεπ πλατέα-φαρδέα να σικιτίουνταν ασι κολχόζικικυς
σο παραγογικον τι σικσκεπικιν, όστε τα μεροπριάτικα ντο σχεδιάνουνταν
να εβγέικε ασι ίδικυς τι κολχόζικικυς, να εκσέρνατα καλά ολ ι κολχόζικι-
κι. Ατο θα εκσασφαλικζ όστε παρακάτο να εν καλίον ι πίοτικα τι δουλίαν
να εχτελίικετε με τον κερικν ι ζατάνικα κε να ανικθεν ι εσοδία.

Ολ ι πριγατικυ τι κολχοζι πρεπ να κρατικν υτζοτ ποσ εχτελίικετε
καθικερνα ι ζατάνικα.

Επι κεφαλικι τι πριγάτασ βάλικετε πριγατίρικυ, πυ διορίσσικετε αικιν
δίκικικιν τι κολχοζι. Ο πριγατίρικον, οσαν πράδικικαν, ελεφθερότε ασο φυσικον
τι δουλίαν. Ο ρόλον τι πριγατικυ εν παραπολλα ιπέφθικικον, οσαν οργανοικ
τι κολχόζικικυ τι παραγογικι σο προτσες τι νικοικικιακυ τι δουλίαν. Σάτορικζικον
τον κερικν, όπόταν ι πριγάτα σο σικνολοναθε αναδιοργανόικθεν με τεμελ

το παραγωγικόν πρίντσιπ, πρεπ ο καθοδιγιτίσθε — ο πριγατίρον — πρεπ να εν ασόλεν ο έμπιρον, ασόλεν ο πολιτικά γραματιζμένον, ο καλίον κε ο πεδεκςιαζμένον ο οργανοτις τι κολεχτιβικυ τι δουλίας, ο οργανοτις τι σαρεβνοβάνιας, τι υτάρνιτζεστβά, να εςς νικοκριακα σινίθια κε να εςς αφθεντιχότιταν ανάμεσα ει κολχόζνικυς. Τα κηριότερα τα ιποχρέοσια τι πριγατιρ εν τα ακόλυθα:

1) Αφτεκςύσια να διαθετ τεργατικον τι δίναμιν, τελχτικον τι δίναμιν, ταγροτικον τινβενταρ κε τα ματεριάλια σα σινόρια τι χρονιακυ τι παραγογικυ τι ζατάνιας κε ταγρο-πλανιον ναραιτίον.

2) Να οργανον εργατικα γρύπας (προσορινα), να τακσινομάτα σα δουλίας, να φερ τα ζατάνιας υς τα γρύπας τι κολχόζνικιον, κε να καθοδιγα τεχτέλεμαν τι ζατάνιας.

3) Να πρινιματιζ τι δουλίαν κε να εχτιμάτο κατα τιν πιότιταν κε τιν ποσότιταν.

4) Καθιμερνα να κρατι υτζοτ τι δουλίαν ντο εβγάλνε τα γρύπας κε ι κολχόζνικι κε να γραφτ τα εργατοιμέρας όχι σπανιότερα απο μίαν τα πέντε ιμέρες.

5) Εντάμαν με τι κολχόζνικυς τι πριγάτας κε μέσον τα παραγογικα τα είσκεπσια να εϊζιτα τα μέτρα ντο εκσασφαλίζνε όστε καλίον να εχτελίετε το παραγογικον ι ζατάνια.

6) Να οργανον τι δουλίαν με τεμελ το μικρο-ομαδικον κε το ατομικον τιν αποπιν, αςυ εφαρμοζ πλατέα-φαρδέα τα σοσιαλιστικα φόρμας τοργάνοσις τι δουλίας — το σοσιαλιστικον τι σαρεβνοβάνιαν κε το υτάρνιτζεστβο.

7) Να κρατι υτζοτ όλια τα ματεριάλια ντο εκσοδέφκυνταν για το ρεμοντ ταγροτικυ τινβενταρ, να κρατι υτζοτ τι πλανι — ζατάνιας κε να καταστρον όλια τά χριαζόμενα εβότκας για τι διίκισιν.

Ο πριγατίρον εςς ιλίχον κε πινικον (υγολόβνι) εφθίνιν αν κλέφκετε γιάχοτ χάτε ι περιουσία ντο εκαταθάρεσανατον γιάχοτ αν εκσοδέφκυνταν τα ματεριάλια όχι σο κατεφθίαν τον προοριζμόνατυν.

Ο πριγατίρον εν ιπόχρεος να δι λογοδοσίαν σα σινέλεφσια τι πριγάτας, εν ιπόλογος απέναντι σιν διίκισιν κατα κε τιν τάκσιν κε τα διορίας ντο επροζδιόρτσεν ι διίκισι.

Σι πριγατιρ το λογαριαζμον καταγράφκυνταν εργατοιμέρας κατα κε τιν αποκοπιν αντίστιχα με τεχτέλεμαν τι παραγογικυ τι ζατάνιας. (Σίφονα με τιν απόφασιν τι Κραιζυ κε τι διίκισις τι Κραικολχοζσογιωζι).

Για να εφκολιν ι δουλία τι πριγατιρ κε να εποφελίυνταν καλίον τα δινάμισ κε να τακσινομιούνταν ορθα απες σιν πριγάταν, οργανύνταν προ-

σορινα γρύπας για να εχτελυν κσεχοριστα τζεσετίια δυλίιας. Επικεφαλις τι γρύπας εν ο γρυποβότον, πυ χορίετε ασι καλίον τι κολχόζνικυς — κολχόζνιτσεσ υτάρνικυς. Τον γρυποβότον χορίζιατον ο πριγατίρον. Ο γρυποβότον κελεφθερύτε ασο παραγογικον τι δυλίαν κε τα ιποχρέοσιατ ιν:

1) να οργανον τι δυλίαν κε να τακσινομα τα δινάμις απεσ εν γρύπαν

2) να εφτάι υτζοτ τιν βίραποτκαν τι κολχόζνικιον πυ πέρνε μέρος εν δυλίαν.

3) να εχτιμα τιν πιότιταν τι δυλίιας τι κολχόζνικυ, να πληροφορα με τον κερον τον πριγατίρον τιναν ασι κολχόζνικυς να θραβεβ για το καλον τι δυλίαν κε τιναν να κατιβαζ για το άσσκεμον τιν πιότιταν τι δυλίιας.

4) να εφτάι λογοδοσιάν απέναντι ζον πριγατίρον για τα δυλίιας ντο εχτέλεσεν ι γρύπα κατα κε το πλάνον.

ε) Τα νόρμασ τι βίραποτκασ κε ι αποκοπι. Ονταν καθορί-
ονταν ζοστα νόρμασ βίραποτκασ ατο εσσ πολα ζπυδέον ζιμασίαν για τορ-
γάνομαν τι κολχόζνικυ τι παραγογις. Ο ζ. Γιακόβλεβ ιπόδικσεν ποσ
„όπυ κιν νόρμασ βίραποτκασ εκι κεν οργανομέον νιχοκιρίον“. Ολια τα
κολχόζνια εγρίκσαν πόσον χριαζόμενα ιν τα νόρμασ τι βίραποτκασ. Αλόμοσ
το κακον εν ποσ όλια τα κολχόζνια κι όιγνε το πρεπόμεον τιν προσοχιν
για να καθορίζκυνταν ορθα νόρμασ ζα δυλίιας. Κιατο φερ τρανον ζεμίαν
ζο πραχτικον τι δυλίαν τι κολχοζι.

Τα ολιγοστεμένα τα νόρμασ γίνταν ετία να μι εποφελίετε ταμάμια
ι δυλία τι κολχόζνικιον εν παραγογίνατυν, κε ακόμαν γίνετε ετία να
παζαρέφκυνταν τα εργάτοιμέρασ. Τα μεγαλομένα τα νόρμασ κεπιστρατέβνε
τι κολχόζνικυς για να νανιδάζνε τιν παραγογικότιταν τι δυλίιας, αλα απε-
ναντίιασ κριον τι κολχόζνικυς κε γίνετε ετία να ρυζ τεργατικον ι πιθαρ-
χία, επιδι ο κολχόζνικον απενορις εκσερ ποσ όποσ κιαν δυλεβ, όλεν το
ίδιον κι θα εχτελα τι νόρμανατ.

Γιατατο πρεπ πολα ζοβαρα να καταπιιάσζκετε κανις με τι βίρα-
ποτκαν τι νόρμασ. Κι πρεπ να περιορίζκυνταν να ζιζιτόνε τιπικα εν
διίκισιν τα νόρμασ ντεδόχταν ασο ραγιον. Το ζίτιμαν πρεπ να ζιζιτίετε
πλατέα ζα παραγογικα ζίσκεπσια κε ζα ζινέλεφσια τι κολχόζνικιον. Ονταν
επεκσεργάζκυνταν τα νόρμασ, πέρκυνταν ιπόπσιν όλια τα επιτόπια υζλό-
βιασ, κεπεκι ι νόρμα τι βίραποτκασ πα για τέναν γιάχοτ τάλο τι δυλίαν
προζδιορίγετε αφυ γίνετε εκζίσοσι εν βίραποτκαν τι καλίον κολχόζνικυ
— υτάρνικυ (κολχόζνιτσασ — υτάρνιτσασ).

Ταίκα τα νόρμας επορυν να καθορίουνταν για το σχηματίζμαν τι παραγογικον πλανίον, οσαν γενικα για το κολχοζ· ονταν σχηματύνονταν τα αγρο-πλάνα-variátia τα νόρμας τι βίραποτκας πρεπ να γίνταν κιάλο καθαρα, να γιτυρέφκυνταν με τα κσεχοριστα υελόβιας, όπου ι κολχόζνικι δουλέβνε.

Ολια ατα τα υτοτζνένιας γίνταν με τιν ζιμετοχιν (υτζάστιε) τι ίδιον τι κολχόζνικιον εα παραγογικα τα εϊσκεπεια τι πριγάτας κε φέρκυνταν² υε τον καθαίναν κολχόζνικον.

Ιστερα ασιν βίραποτκιν τι νόρμας όχι ολιγότερον επυδέον εν τορθον τεχτέλεμαν τι δουλίαις. Επειδι κεγίνυτον ορθα τεχτίμεμαν τι δουλίαις ι κολχόζνικι πεδύλεβαν ζινιόιτα κε εα πλέον δϊεκοια τα δουλίαις επέρναν εο τέλος τι χρονίαις ολιγότερα εργατοιμέρας, παρα ι αλ πυ εχτέλανεν εχετικα κιάλο έφκοιον δουλιαν.

Ατο ι κατάστασι σχηματίζ απεε ζιν πριγάταν όχι εαγλαμ φενόμενον, πυ καθρεφίεεε ζιν παραγογικόιταν τι κόπυ: ι περισι ι κολχόζνικι πολεμων να ρύζνε όχι εα δουλίαις πυ θα φέρνε οφέλιαν, αλα εα δουλίαις ντο ιν κιάλο έφκοια κε όπου επειδι τεχτίμεμαν κεν ορθον θα πέρνε παραπαν εργατοιμέρας.

Για το 1932 το Κραικοιχοζεογιυζ εκαθόρτζεε πέντε γρύπαις δουλίαις με το ακόλουθον τεχτίμεμαν ινοε ιμερου βίραποτκας:

I	γρύπα	— ελαφρα δουλίαις εχτιμίεεε	— 50 εκατοστα εργατοιμέρας
II	„	— μεεέα δουλίαις „	— 75 „
III	„	— βαρέα δουλίαις „	— 1 „ εργατοιμέραν
IV	„	— βαρέα δουλίαις ντο χριάσκυνταν πέρα	— 1,25 εργατοιμέρ.
V	„	— ιδιχεβμένα	1,5

Ονταν θα λογαριάζεεεε ι δουλία εο έναν γιάχοε εάλο τιν γρύπαν, πρεπ να καθοδιγίεεε κανιε εα ιπόδιεια τι Κραικοιχοζεογιυζι, τι ραικοιχοζεογιυζι, αλόμοε εο ίδιον τον κερων κι γίνεεε να περιορίεεεεε με τιπικα γνορίζματα. Λογοχάριν κι γίνεεε να εμπένε εα έφκοια δουλίαις, εχίνα τα οπία για πρότιν φοραν γίνταν εο κολχοζ (ιδιέτερα τον καπνον εα νέα τα ραγιόνια. Ατα όλια τα ζιμία πρεπ νιχυ-τριχυ, να ζιζιτιύνονταν εα παραγογικα τα εϊσκεπεια τι κολχόζνικιον κε ιστερια εαατο επικιρύνονταν υζζε ασιν διίικισιν τι κολχοζι κε αποχτυν ιεχιν. Καλον εν να γίνταν προβέρκαν απο κερυ εε κερων, εο προττεε τεχτελεματι τι δουλίαις, τα νόρμας κε αν θα φένεεεεεε ποε ιν χαμελα να περιεεβνάτα κε το εναντίον.

Ολια ντο ίπαμε για τα νόρμας τι βίραποτκας, για τεχτίμεμαν, για τα πριγάτας, για τιν λιχβιτάεεεεεε ταπεζλίεεεεεε, ιν απαρέυεεεεεε υελόβιας

για το ορθον τωργάνωμαν τι δουλίαι με αποκοπιν ςα κολχόζια. Τα φόρμας τωργάνωματι τι δουλίαι με αποκοπιν ιν διάφορα ςο κολχοζ: πριγατικον, ομαδικον, μικροομαδικον, ατομικον κτλ.

Σιν καπνοφιτιάν το βασικον ι φόρμα ταποκοπις πρεπ να εν το μικροομαδικον κε τατομικον.

Τωμαδικον ι αποκοπι χωρίετε ατομικον επιδι το πρότον εφαρμό- ςεκετε ςόλια ταίκα τα δουλίαι, πυ κατα κε τον χαραχτίρανατων κι γίνετε να εφαρμόςεκετε ατομικον υτζοτ τι θίραποτκας: ςο κερίεμαν τι καπνω ςα βαγόνις, ςιν φορμόφκαν, ςο κερπρελέεμαν τι γριατίον, ςιν ςακλάτκων ςέςτον παρνικίον κτλ.

Ατα τα δουλίαι κατα κε τα υςλόθιας τι παραγογις χριάςκωνταν να δουλέθνε εντάμαν κάμποςι ανθρωπ, θα ιπι αδακα κι γίνετε να θάλομε τατομικον τιν αποκοπιν αντίκρι ςο ομαδικον. Το ατομικον ι αποκοπι εφαρμόςεκετε εκι όπου δι ταμαμ θινατότιταν για τυτζοτ τι δουλίαι τι καθαινος κολχόζικου.

Σο ατομικον τιν αποκοπιν τα εργατοιμέρες γράφκωνταν ςι κολ- χόζικου το λογαριαζμον για το ατομικον τιν θίραποτκανατ, για τιν πι- ότιταν τι δουλίαι, κε για ταγλίγορον τεχτέλεμαν τι δουλίαι, λογοχάριν για το ποςον τα γριατκας ντο εφιτεπεςεν ι φιτέφτρια, για το ποςον τι καπνω ντετςακόθεν, για το καπνον ντο ετιςεφτεν κτλ. Σο ομαδικον τιν αποκοπιν τα εργατοιμέρες καταγράφκωνταν αςο ποςον τι καπνω ντεκςε- ςάθεν, αςο ποςον τι παρνικίον ντο εκερπρελέεφταν κτλ.

Οςον αφορα τάλα τα φόρμας ταποκοπις, κε ιδιέτερα το προοδεφ- τικον τιν αποκοπιν, επιδι ατα ιν πολίπλοκα κε τα πλατέα μάζας τι κολχόζικιον κεγρικύνατα (πολίπλοκον υτζοτ τι δουλίαι, διςκολία τι κοντρολι ςιν καταγραφιν τερ(ατοιμερον) κι πρεπ να κυλανέφκωνταν. Το ΚΚ τι ΠΚΚ (π) τιν απόφαιναθε αςα 4/II 1932 „για τι ςιρας τα μέτρα ςο οργανοτικον-νικοχιριακον θινάμομαν τι κολχοζίον“ προιδοπια τα κολχόζια εναντίον ςο κυλάνεμαναθει;

„Το Κεντρικον Κομιτετ προιδοπια για να μι εφαρμόςκωνταν με το παραπαν πολίπλοκα φόρμας ταποκοπις, για το έμπαζμαν τι προοδεφτι- κω ταποκοπις, με τιν υβλετζένιαν με τα ατομικα φόρμας ταποκοπις εκι, όπου τα υςλόθιας τι παραγογις κι προκαλύνατο“.

Το βασικον ι υςλόθια για να εμπειν κε να κυλανέφκετε ορθα ι αποκοπι ςο κολχόζικον τιν παραγογιν εν το ορθα βυλμένον το καθιμερινον τυ- τζοτ τι δουλίαι τι κολχόζικιον. Ατο τεκςυκλυκ, ονταν κι κανονίετε τυ- τζοτ τι δουλίαι, κατιβαζ τιν παραγογικότιταν τι δουλίαι. Χτιπιτον παρα- όγμαν επορι να εν ι ταπλίτςα ντο δίγομε κιαλαφκα. Σατο τιν ταπλί-

τραν δόχκετε παραγογικότιτα τι δουλίας ρι Σέβερσκι τα κολχόζια εκι όπου έμπεσεν ριν τιζιαν τορθον τυτζοτ τι δουλίας όπου τοχτικα εγράφκεσαν τα εργατοιμέρας ρο εργατικον βιβλιάριον τι κολχόζνικιον, εκι ι παραγογικότιτα τι δουλίας έτον αλαπαν· κε το εναντίον, όπου το υτζοτ κέμπεσεν ριν τιζιαν, ι παραγογικότιτα τι δουλίας εν χαμελον, ι αποκοπι έλιπεν.

Ι ΠΑΡΑΓΟΓΙΚΟΤΙΤΑ ΤΙ ΔΥΛΙΑΣ ΣΑ ΚΟΛΧΟΖΙΑ ΤΙ ΣΕΒΕΡΣΚΙ ΡΑΙΟΝΙ

Προθεζμίας τεγγραφικς τεργατοιμερον	Ποσότητα τι κολχοζιον	Ι παραγογικότ. τι δουλίας κατα μέσ. όρον			
		Σο λάλεμαν ρε εχτ.		Σο φίτεμαν ρε εχτ.	
		Νόρμας	Εχτέλ.	Νόρμας	Εχτέλ.
Καθιμερνα	2	0,75	1	1,5	1,75
Τα 5 7 ιμέρες μίαν	5	0,75	0,9	1,5	1,5
Το μίαν μίαν	15	0,5	0,4	1	0,9

Το υτζοτ τι δουλίας κε τι καταγραφιν τεργατοιμερον ρο εργατικον το βιβλιάριον πρεπ να εφτάγιατο ο πριγατίρον εντάμαν με τι γρυποβότυσατ*. Ι εγγραφι, τεργατοιμερον πρεπ υποχρεοτικα να γίνετε το ελάχιστον μίαν τα πέντε ιμέρες. Για να ενδιαφέρκυνταν, παραπαν ι κολχόζνικι ριν δουλίαν τι κολχοζι κε τι καπνοφιτεφτικυ τι φέρμας, πρεπ το ελάχιστον μίαν ρο τρίμιον να προζδιορίετε όστε να δόχκετε αβανς τι κολχόζνικυ ρον λογαριαζμον τεσοδιάτυν απαν ρα εργατοιμέρας. Σατο πρεπ να κατεφθίςκυνταν τα αβάνςια τι κοντρακτάτςιας ντο πέρκυνταν αςιν βιομιχανίαν ρα τρία διορίας: για το πεςλέεμαν τι ραζάτας, πριν ασο φίτεμαν κε ριν υποόρκαν.

*Αν ι πριγάτα εχτελα πολίπλοκον παραγογικον ζατάνιαν κε ο πριγατίρον εν παραφορτομένοσ με οπερατιβίον ι δουλίαν γιάχοτ αν ο πριγατίρον εν ολιγογραματιζμένοσ, ατότε δόχκετιατον ίνας υτζότζικυ-ταπελιζικυ να βοιθάτον, ο οπιόσ κατα κε το τράνοσ τι δουλίας επορι να ελεφετερύτε ασο φυσικον τιν δουλίαν γιάχοτ να εφτάι τυτζοτ οσαν ριμπλιοματικον ναγρόσκαν.

II I ΤΑΚΣΙΝΟΜΙΣΙ ΤΙ ΔΙΝΑΜΙΟΝ ΣΟ ΦΙΤΕΜΑΝ ΤΙ ΚΑΠΝΥ I ΣΑΡΕΒΝΟΒΑΝΙΑ ΚΕ ΤΟ ΝΤΑΡΝΙΤΖΕΣΤΒΟ

Οπως εφανερώσαμε απαν μερέαν, πριν ναρχίνα το φίτεμαν ο πρι-
γατίρον εντάμαν με τι κολχόζνικος καταστρον το αγροπλάνον-ναριατ για
τιν περίοδον τι φιτεματι κιαδακα πα το γενικον ι διορία τι φιτεματι
ντο εκαθιερόθεν ασα αγρονομικα πράβιλας — 1-5 καλομινα υς 15 κε-
ραζινυ — επορι να μιριάετε σε έρχιαντιαν, σε μεσέον κε σε αργος φίτεμαν
Το τράνος τι ζατάνιας για το φίτεμαν, ας λέγομε 25 εχταρίον, αντίστιχα
με το έφταζμαν τι ρασάτας μιριάετε σε περίοδου, κε σο πρότον τιν
περίοδον ασα 5-15 καλομινα πρεπ να φιτέφκετε ας λέγομε 10 εχτάρια
καπνον. Σίμφονα με ατα τα λογαριαζιμος ι πριγάτα μιριάετε σα γρύπας·
σα καθαέναν γρύπαν δόχκετε σταθερον ζατάνιαν — οριζμένον κοματ το
χοραφι, το χριαζόμενον ινθενταρ — κε ι δυλία αρχίνα αφκα σιν καθο-
δίγισιν τι πριγατιρ. Κατα κε τα νορματίβας κε τιν διορίαν τεχτελεματ-
επορι να προζδιορίετε, πόσι κολχόζνικι να δυλέβνε σο χοραφ, πόσι σι,
ρασάτικον κε σάλα τα δυλίας. Αετς πα σο παράδιγμαν ντο έφεραμε
πρεπ καθιμερνα να φιτέφκετε απέναν εχταρ κε γιατατο χριαςκετε κά-
θαν ιμέραν να δυλέβνε απο 10-20 φιτέφτρες (κατα κε τα υσλόβιας τι
φιτεματι, τα απέτισια τι σορτι κτλ.) 4 πιτίλτζικι, 4 ρασκιτάλτζικι κε 4
νεροκυβαλιτίδες. Με άλα λόγια πρεπ άμεσα σο χοραφ να δυλέβνε 32
ανθρωπ. Ατιν ι κολχόζνικι επορον να μιριάουνταν ος εκσις σε μικρα γρύπας
κε να τακσινομίονταν σο χοραφ. Σα καθαέναν γρύπαν απο 5 φιτέφτριας
δόχκετε 1 ρασκιτάλτζιτσα, ίνας πιτίλτζικος κε 1 νεροκυβαλιτις (ατο αφορα
τι σσερι το φίτεμαν με το τζιβιν).

Αν ι πριγάτα εχτελα πολίπλοχον παραγογικον ζατάνιαν, ο πριγα-
τίρον εν παραφορτομένος με οπερατιβικον δυλίαν, γιάχοτ αν ο πριγατί-
ρον εν ολιγογραματιζμένος, ατότε δόχκετιατον ίνας υτζότζικος-τάπελτζι-
κος να θοιθάτον, οπίος κατα κε το τράνος τι δυλίας επορι να ελεφτερότε
ασο φυσικον τιν δυλίαν, γιάχουτ να εφτάι υτζοτ οσαν σιμπλιοματικον
ναγρύσκαν.

Ταίχον ι γρύπα κατα κε τα μεσέα τα νόρμας πρεπ τιν ιμέραν να
φιτεβ έναν τέταρτον τεχταρι κε τέσερα αίκα γρύπας έναν εχταρ το κο-
βάλεμαν τι ρασάτας, τάχπαμαν κε διάλεγμαν τι ρασάτας κε το κοβάλεμαν
τι ρασάτας, τάχπαμαν κε διάλεγμαν τι ρασάτας κε το κοβάλεμαν τι νερυ
εχτελίονταν απο άλυς κολχόζνικος τι πριγάτας. Ονταν έχομε τέσερα
αίκα γρύπας, το εχταρ μιριάετε σε τέσερα ραίςσια (απαν αφκα ι ταχτα
(„ταςκα“) εν έναν αίχον ραιςς) κε το καθαέναν τιν γρύπαν εφτάγνατο
πρικρεπλένιαν για να δυλεβ σέναν αίχον ραιςς.

Λεγε πα ο πριγατίρον εφτάι πρικρεπλένιαν τα γρόπας σο παραγο-
γικον τιν υτζάστκιν. Παρακάτο πρεπ ο γρυκοβότον να τακσινομα τι
κολχόζνικυς-κολχόζνιτσεσ ειν δουλίαν αυεσ όστε ατιν ρατσιοναλικά να δου-
λέβνε κε να κυλανέβνε τι δουλίαν αυτον. Επορου να ιν διάφορα τακσινόμι-
σια τι δίνιμιον κατα κε τα τρόπυς τι φιτεματι.

Λδακα θα εμιόνομε κάπιον πέραν τι τακσινόμιεις τι δίνιμιον σο
φίτεμαν τι καπνυ εα κολχόζια τι ραγιονι τι Σόζικας. Σα λαφρα τα χό-
ματα εα γιαζία κε εα παγίρια (κολχοζ ονόματος τι Φρόνζε) καλον δι-
ραποτκιν δίγνε ι φιτέφτρεις ονταν βάλκουνταν εέναν ριάτκιν. Ι φιτέφτρεις
περιλαμβάνε 1, 5 — 2 μέτρα κε καθαίναςατον πάι όπος λέγνε „αυ
εσερ σο εσερ“ διλαδι ος το εσερ ταλινες τι φιτέφτρας.

Με τατο τον τρόπον κι γίνταν τα περεια τα περάζματα κε ι φιτέφτρεις
άμα κε τελιόνε το φίτεμαν σο πρότον τιν ριάτκιν περυν εα δέφτερον,
αυ εφτάγνε έναν ποδαρέαν εμπροστα εακόλυθον τιν ριάτκιν.

Σα βαρέα τα χόματα κε εα παγίρια δικολέφκετε ι κίνισι απιμά-
λια εα ριάτκας εκετίας το άσεχεμον τιν ραζτέλκιν τι χοματι, κιατότι
το καλιόν το φίτεμαν πρεπ να λογαριάσεκετε το ανακατομένον το φίτε-
μαν. Ι φιτέφτρεις ετέκνε „καβαλκεφτα“ εέναν ριάτκιν απαν εε όμιον
απόστασιν κε εον κερν τι φιτεματι προχορου εέναν διέφθινσιν ι καθαίνας
κατοπινέσα φιτέφτρια ονταν έρτε σο μέρος πυ ερχίνεσεν να φιτεβ εμπρι-
ζνέσα ι φιτέφτρια, εφτάι έναν ποδαρέαν σο γιαν περα σο ακόλυθον
τι ριάτκιν κε εκεακόλυθα το φίτεμαν εαντίθετον τιν διέφθινσιν. Κε
επιτέλυς κυλανέφκετε τρίτον τρόπος φιτεματι εε τζιπ τίκια τα παίρι
αυ κεπορι να γίνετε το φίτεμαν κατέφορα σο παιρ απαν κε αδα σο φίτεμαν ι
φιτέφτρια περ έναν ριάτκιν κε φιτεβ αποφκα κε προχορα απαν άμα
τελιον έναν ριάτκιν κλόσεκετε οπισ κε αρχινα να φιτεβ το ακόλυθον
τιν ριάτκιν. Ο πιτίλτζικον κε ι ρακιτάλεσιτσα πάντα δουλέβνε εα δύο με-
ρόθεσ, διλαδι άμα έρχουνταν υς τιν άκραν τι ριάτκας περυν σο ακόλυθον
κι αρχινυν τι δουλίαν εάλο τιν άκραν, κε δουλέβνε σο αντίθετον τι διέφθινσιν ανεκαφ-
τιτσα εσο παιρ. Ι ρακιτάλεσιτσα πρεπ πάντα να παι 2-3 ριάτκας εμπρι αυ
φιτέφτριαν. Ο πιτίλτζικον πάι 1-2 ριάτκας εμπρι αυιν ρακιτάλεσιτσα.
Σο ζεστον τον κερν κι πρεπ ναπομεν τρανον ζαπας ριάτκας, επιδι τα
ριάτκας κερένταν κε ι ρακάτα μαρένετε. Ι τακσινόμις τι δίνιμιον σο
μηχανικον τον τρόπον (τριπιτικο-αρδεφτικον μηχανι τι ε. Πρικολότιν) θα
εν απαν-αφκα αίκον όπος κε σο πρότον τιν περιέστασιν, διλαδι „αυ εσερ
σο εσερ“. Ι γρόπα τι φιτεφτρίον (ειν περιτόριαν τι ταχτας) πιάνε το
πρότον τιν ριάτκιν ντο εχηματίετε εσο τριπιτικον το τεκιρ κε φιτέφνε
υς το τέλος κεπακι εφτάγνε έναν ποδαρέαν εμπρ κε φιτέβνε το δέφτε-

ρον τι ριάτκαν. Βέβεια επορι να κυλανέφχετε κε ανακατομένον τρόπος φύτεματι. Κιατοκα πρεπ να έχομε ιπόπειν ποσ ονταν ι παραγογικότητα τι μηχανις εν 5-6 εχτ. τιν ιμέραν, έναν πριγάταν σο είνολοναθε (40 45 ανθρωπ) ακόμαν αν θα φιτέθνε κε όλιατυν, κι θα προφτάνε ει μιχανιν· γιατατο πρεπ να εκσιπιρετυν τιν μιχανιν δύο καπνυ πριγάτας, γιάχοτ το τράνος τι πριγάτας πρεπ να εν παραπαν ασο εινιθιζμένον.

Ι ρατσιοναλιζάτσια τι δουλίας σο φίτεμαν γίνετε με τιν σιμετοχιν ολονον τι κολχόζνικιον· ολ ι κολχόζνικι εζιτυν το πλάνον τι τακσινόμε- σις κε τι χρισιμοπίσις τι μινκινίον ντο εβρίονταν ζον παρον όσον αφορά το κυλάνεμαν τι απλυστεδμένον τρόπον τι φύτεματι, τι μεταφορας, τι μαρχιρόφκας αποκλιστικα εαλογυ τελχτικον τι δίναμιν. Το πλατιν ι προ- τοβυλία τι κολχόζνικιόν πρεπ να χρισιμοπίστε πλατέα ειν παραγογιν.

Ι επιτιχία τι δουλίας τι πριγάτας εμ σο φίτεμαν εμ εόλια τα τζε- εσίτια τι δουλίας εκσαρτίστε καθολοκλιρίαν ασο εκσις καταπόζον ο πριγα- τίρον θα επορι να ετιρίχετε εα μάζας τι κολχόζνικιον, να προσελκί- ζιατς ενεργιτικα να εζιτυν τα καθιμερνα τα πραχτιλα ζιτίματα τι πα- ραγογιку τι ζοις τι πριγάτας. Τα ζατάνιας τι πλάνυ, τα πισοτικα πακα- ζάτελια επορου να εχτελιούνιαν κε να παραεχτελιούνταν αν εκσαπλύτε καθεαφτυ μαζικον μόρφοτικον δουλίαν, αν χρισιμοπιούνταν πλατέα εόλεν τι δουλίαν τα σοσιαλιστικα φόρμας τι κόπυ, το υτάρνιτσεετθο κε το σο- ςιαλιστικον ι άμιλα.

Σιν περίοδον τι φύτεματι κε τον κερον πυ εχτελίστε τέναν γιάχοτ τάλό ι δουλία εα ριάτκας, σο χοραφ, πρεπ να γίνταν σιμφονιτικα σοσια- λιστικυ εαρεβνοβάνιας ανάμεσα εα κάθα έναν γρόπαν, ανάμεσα εα κάθα- ίναν κολχόζνικον κε κολχόζνιτσαν. Σιν περίοδον τι φύτεματι (το οπίον εν εσόλεν το τεμελιν κε το ιπέφθινον το ειμίον ζον καπνον) κι πρεπ να εν ότε ίνας κολχόζνικος, ότε ίνας κολχόζνιτσα πυ να μι εκίρικεσν τον εαφτόνατ υτάρνικον κε να εφτάγε εαρεβνοβάνιαν ίνας με τον άλλον. Βασικα ειμία τι εαρεβνοβάνιας πρεπ να ιν τεχτέλεμαν κε το παρεχτέ- λεμαν τι νόρμας, τι ζατάνιας τι φύτεματι, το καλίον ι πιότιτα τι δουλί- ας, το καλίον ι οργάνοσι τι δουλίας κε άλα.

Για τα καλίον τα πακαζάτελια ειν δουλίαν για τανίβαζμαν τι πιό- τιτας, για το διπλασίαζμαν τεσοδίας, για το κυλάνεμαν τι σοσιαλιστικον μεθόδον ει δουλίαν — το σοσιαλιστικον τι εαρεβνοβάνιαν κε το υτάρνι- τσεετθο — πρεπ ναγονίεσκυνταν τα κολχόζια, τα πριγάτας, τα γρόπας τι κολχόζνικιον. Απο θα δι το μινκιν να εχτελίστε ι ζατάνια τι κιθέρ- νιζεμευν κε να εκεασφαλίστε ι διομιχανία κε το έκεπορτ με καπνον.

Σο γράψιμον τατινεθι τι προσύρας ο άφτορας εποφελέθεν ασ ακόλυθα ματεριάλια:

1) τι Γιτ, κίριος τον „οδιγον για τον καπνον για τιν υπόρκαν κε το κεριεμαν τι τυρκικον τι παπιροσίον κε καπνον“ τι Τζυπκοφ.

2) τι ριλογιν τι ματεριάλιον τι Κραικομι τι ΠΚΚ (π), τι Κραιπολοκομι, τι Κραιζυ, τι Κραικολοχοζσογιυζι.

Γιά το οργανοτικο-νικοκριαχον δινάμομαν τι κολχοζίον.

I μερομινία	Ζατά- για	Εγέντον σε εχτ.	Πόσο ο/ο εχτελέ- στεν	Εδύλεβαν		Ποσα ο/ο εβγε- γαν ρι δουλιαν
				Κολχό- ζνικι	Αλογα	

ΦΟΡΜΑ № 2

Επίθετον ονομα κε πατρονιμα	Ασα 1 υς τα 16		Ασα 16 υς τα 30		Ασα . . . υς . .	
	Ντο δου- λιαν εχτελα	Το τρανος τι δουλιαν	Ντο δουλιαν εχτελα	Το τρανος τι δουλιαν	Ντο δουλιαν εχτελα	Το τρανος τι δουλιαν

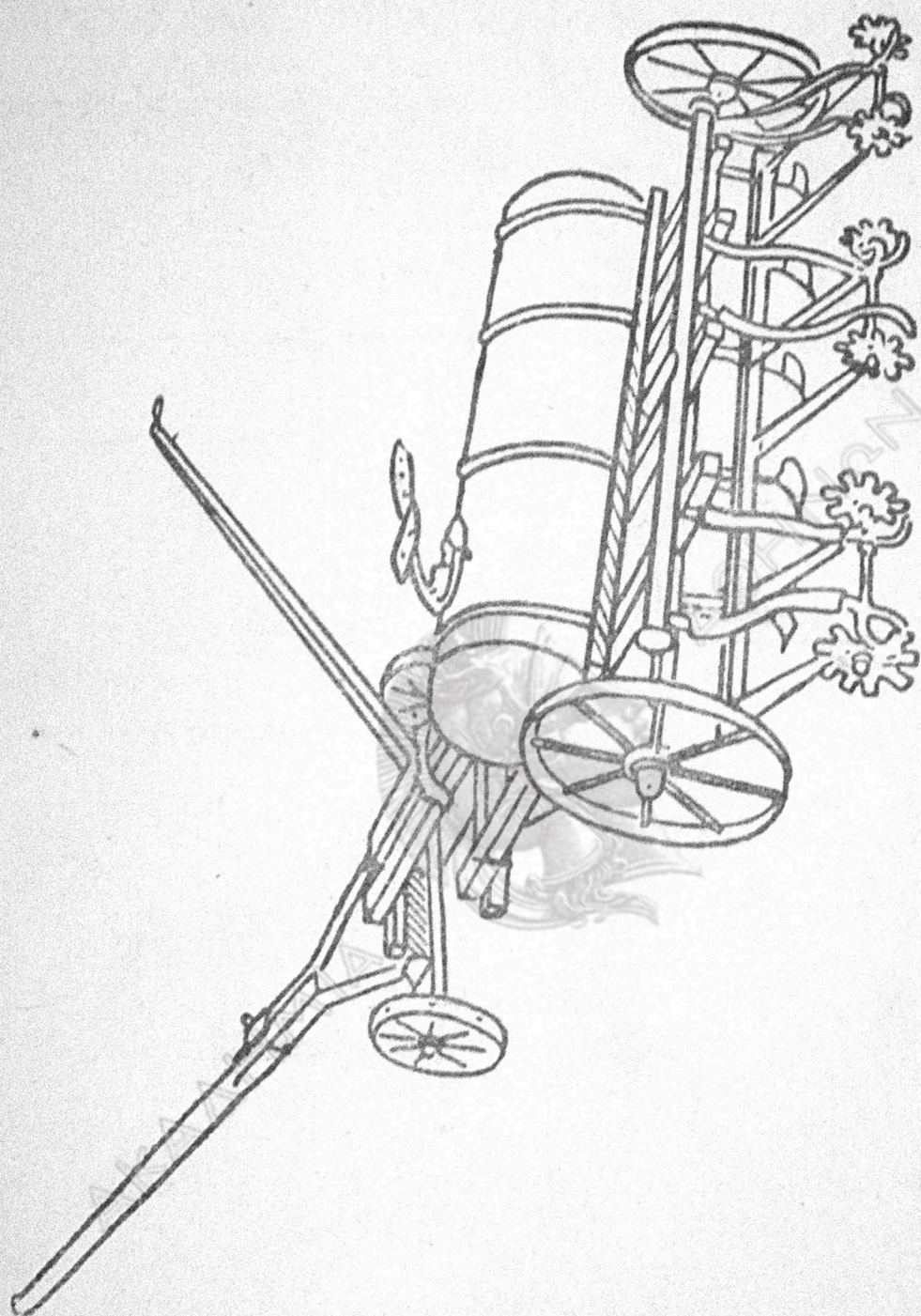
ΠΑΡΑΡΤΙΜΑΝ (ΠΡΙΛΟΖΖΕΝΙΑ)

I ΤΑΓΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΠΡΑΒΙΔΑΣ ΣΟ ΦΙΤΕΜΑΝ ΤΙ ΚΑΠΝΥ

a) Διορίας τι φιτεματι.

Κυπαν, Μαινοπ. Μικρον γιαλάκρεν κε άλα ραγιόνια — ι αρχι τι φιτεματι 5 καλομινα, το μαζικον φίτεμαν 20—25 καλομινα κε το τέλος τι φιτεματι 15 κερασινο.

Τρανον παραλία — ι αρχι τι φιτεματι 1 καλομινα, το τέλος τι φιτεματι 15 κερασινο.

1. Η Μηχανή ντο ερτάι μαρχιροφκάν κε κξσιν νερον εφέφρεσι τι ε' Πρικολότιν.

β. Πόσον πικνά προεπ να γίνετε το φίτεμαν.

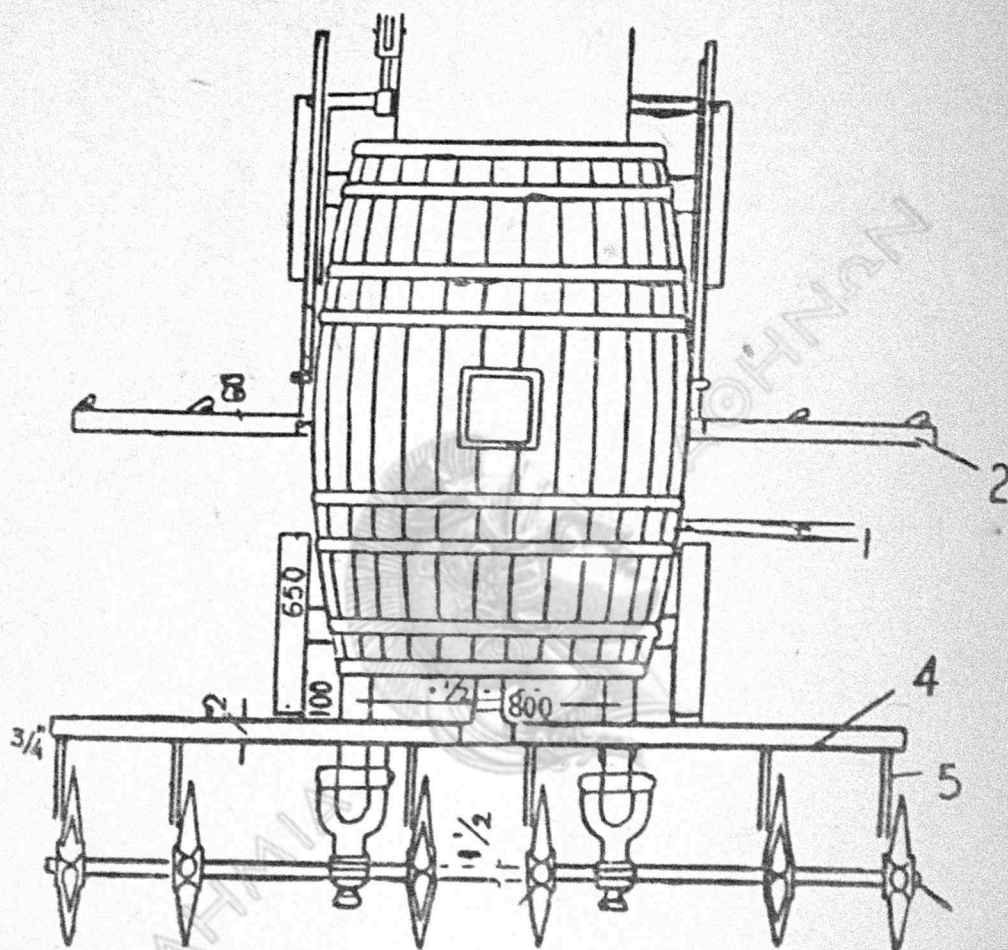
Όλια τα ραγιόνια εκσον το τρανον τιν παραλίαν (γιαλάκρεν) για τα τρανοφίλλα 65×15 σα τ.

Όλια τα ραγιόνια εκσον το Τρανον το γιαλάκρεν για τα μικροφίλλα 60×12 σαντ.

Το τρανον το γιαλάκρεν — Τραπεζοντ 70×28 σαντ.

” ” ” — Σαμσον 60×20 ”

Αν κερβίετε μηχανή εστίνε απλυστεμένον τρόπον φύτεματι (χωρίς τζιβιν) σα καλοδυλεμένα τα χόματα τα όχι εσεπεντζάτι ονταν χάτε ι ρασάτα παραπαν ασα 150/0, γίνετε συμπληρωματικόν φύτεμαν τι καπνυ, όχι αργότερα ασα 5—7 ημέρες ίστερα ασο φύτεμαν.

2. Μηχανή για το φύτεμαν τι καπνυ ντο εκυλανέφτεν οπερτζε σι καπνυ τα τα χοράφια

γ). Το δυλεμαν τι χόματι.

Όσαν πράβιλαν πρεπ να γίνετε λάλεμαν ζιαπι (ασα 15 x υς 15 III) Για να μι διαβεν κα το χόμαν ασο νερον σι ρασσι τα ραγιόνια, το λάλεμαν γίνετε απο 1 x υς 1 III. Το βάθος τι λαλεματι 15-18 σαντ. σόλια τα καπνοφιτεφτικα τα ραγιόνια.

Ερνιαντιαν τιν άνικσιν άμα κι θα παρυσιάσσετε το πρότον ι δυνατότητα πρεπ να τυμυχλάεφκετε το χόμαν· σο προφιτεφτικον το δυλεμαν γίνετε έναν εβδομάδαν πριν ασο φύτεμαν τι καπνυ· όλεν τον κερν υς το φύτεμαν, το χοραφ φιλάετε καθαρα. Τα γριζέας πρεπ να λαλύνταν αμέσος ίστερα ασιν υπόρχαν τορμανι κε όπος κι αν εν όχι αργότερα ασα

15 ταπριλ. Τα μεταλικά ενιάγματα βάλκουνταν 7—10 ημέρες πριν το φίτεμαν τι καπνυ κε γίνταν ζατέλκαν με ταντίστιχα τα εργαλία.

ΑΓΡΟΠΛΑΝΟΝ-ΝΑΡΙΑΤ

τι προγατας

τι κολχοζι

Τζεεεεε τι δολιάς	Τα ιδιόετας τι μέρος τι δολιάς	Τα ποσικα παλαζέεεκα τι δολιάς ντο πρεπ να εχτέλεν το προγατ τι δολιάς	Το τράνος τι δολιάς	Ιδιορία τεχτέλεμαν τι δολ. σς	Εχτέλεμαν τι δολιάς καθιμερνα	Το καθιμερνον ι νόρμα τι είραποστιας	Πρεπ να δουλέενα καθιμερνα				Τεχτέλεμαν τι μονάδα τι δολιάς ζεργατομέρας	Το όλον εργατομέρας για όλον τι δολίαν		
							Ονομασία	Ποσότητα	Αλογα	Αγορ			Γινεκα	Ανίλιχα
Φίτεμαν	Ρασιν	1), να φιτέφκυν εα απόετασιν 12 εκατ. ανάμερα εα φιτα	10 εχτ.	10/V- 20/VI	1 εχτ.	5 χιλ. φιτα	Τρα- νόν ετι- πιν	20	—	—	20	—	1	10
α). φιτέφτρια	Τριζέαν	2), να φιτέφκυν χωριε προπυεκ.	10 εχτ.	"	1 εχτ.	25 χιλ. κοίκα	Τρα- νόν ετι- πιν	4	—	4	—	—	1,25	12,5
β). ζα-είεεεε	"													
γ. ...														

δ). Πος να γίνετε κσαν βερκιλιν το χόμαν ζα καπνοφит. ραγιον. Για να γίνετε κσαν θερκιλιν το χόμαν, ειετένετε εο Κυπαν κε εο Μαικοπ να επέρνε πολίχρονα χορτάρια—κόκινον κλέβερ κε λιυτζέρναν. Για το Τρανόν τιν Παραλλαν (Σότζα κε Τυαπσε) επέρνετε θίκο — αβειανυ ανακάτομαν κε ι υπόρκα τζεοδιάς γίνετε πριν αεο φίτεμαν.

Σα χοράφια όπου εταυτέφτεν ι ζαραζίχα πρεπ να τοπλαέφκυνταν τι καπνυ τι κοετελι τα κυντζία κε να κέυνταν.

Εχι όπου κεταυτέφτεν ι ζαραζίχα λαλυν τα κυντζία τι κοετελι με το χόμαν εντάμαν.

Κι γίνετε να φιτέφκετε καπνοε εα χοράφια ντο έσαν επυρμένα είμυεεκαε για να μι πολαεεφκετε ο καπνον με ζαραζίχαν.

Τα μεταλικά ειάζματα εον καπνον βάλκουνταν κάτα κε τιν ιπόδίκειν ταχρονομ εε καθέναν κσεχοριετον περιεετασιν.

ΤΑ ΠΙΟΤΙΚΑ ΠΑΚΑΖΑΤΕΛΙΑ ΝΤΟ ΑΝΙΒΑΖΝΕ ΤΙΝ ΕΣΟΔΙΑΝ
ΟΝΤΑΝ ΚΙ ΤΕΡΙΥΝΤΙΑΝ ΑΤΑ ΤΑ ΠΑΚΑΖΑΤΕΛΙΑ ΣΟ ΔΥΛΕ-
ΜΑΝ ΤΙ ΧΟΜΑΤΙ ΚΕ ΣΟ ΦΙΤΕΜΑΝ, ΟΛΙΓΟΣΤΕΒΝΕ ΤΑ
ΕΡΓΑΤΟΙΜΕΡΕΣ ΣΙ ΚΟΛΧΟΖΙΚΥΣ

Ονομασία τι δουλίας	Τα εργαλία ντο κυ- λανέφκυνταν σο εχτέλεζμαν τατι- νεθι τι δουλίας	Τα ποιοτικά πακαζά- τελεια ντο πρεπ να εχτελούνταν σο προτζες τι δουλίας	Το κοεφίτζιεντ το- λιγοστεματι τερ- γατοιμερον σε 0 0 0 0 ονταν κεχτε- λούνταν τα ποισ. πακαζάτελεια	
			Σε άρσχεμον δουλίαν	Σε τριπ άρσ- χεμον δουλίαν
1	2	3	4	5
Δάλεμαν τι ζιαπι	Τραχτορικον κο- ταν „Οριγιναλ“ αλογυ 1 κε 2 λε- μερσσκον	<p><i>1. Το δύλεμαν τι χοματι</i></p> <p>1. Ι επιμασία τι κοτανι για την δουλίαν . . .</p> <p>2. Το ετόςσεμαν τι θά- θος τι λαλεματι 15- 18 σαντ. κε ομιον πλάτος</p> <p>3. Να μι ιν ογρεχια, λάλεμαν σα κεσράδες κε σάκρας</p> <p>4. Νιχου-τριχου εκσολό- θρεμαν ταγροχορ- ταριον</p> <p>5. Το λάλεμαν σα παί- ρια να γίνετε απιμά- λια τι παιρι . . .</p>	4 8 5 8 —	6 11 7 11 —
Το τωρμουχλά- εμαν τι ζιαπι	Τωρμούχα „Ζιγ- Ζαγ“ προτζίνι κε τισκοβ	1. Νιχου τριχου τωρμουχ- λάεμαν τι ζιαπι χο- ρις ογρέχια όχι ολι- γότερον ασα 2 φορας	12	15
			25	35

Προφιτεφτικον
αναφοντορι-
αγμαν

Κοταν χωρις
ατβαλ, τυρμουχ
τίσκοβι κε άλα
κυλιτάτο ρια

2. Κάθαριζμαν με τον κερον ταγροχορταριόν κε θέριζμαν ταγρο- χορταριόν ασο χοραφ	8	12
3. Τορμουχλάεμαν υπο χρεοικα απιμάλια τι πλάστας . . .	5	8
	25	35
1. Επίμαζμαν τεργαλίω για τι δουλιαν . .	4	6
2. Εκκολόθρεμαν τι κε- ρετσι κε ταγροχορ- ταριόν	10	14
3. Νιγυ-τριχυ αναφον- τορίαγμαν τι χωματι χωρις αγρέχια	7	9
4. Το βάθος τι αναφου- ντοραγματι 5-8 σαντ.	4	6
	25	35

II Φίτεμαν

1. Ι πικνάδα τι φιτε- ματι: μικροφίλκα καπνα (Κυπαν, Μαι- κοπ) 60×12-Γιαλά- κρεν — 60×20 σαντ Τρανοφίλκα καπνα (Κυπαν, Μαικοπ) — 60×15. Τρανον Για- λακρεν — 70×28 ς.	10	14
2. Ισόμετρον τσιάνιγμαν κε ζατέλκα τι μετα- λικον τενιαζματίον κι ατοκα να τερίονταν τα προζδιοριζμένα νόρμας	4	5
3. Στο φίτεμαν να μι ςκεπάεστε ι „καρδιά“ τι ρασάτας με χόμαν	7	
4. Το φίτεμαν να γίνε- τε χωρις πρόπουκ .	4	6
	25	35

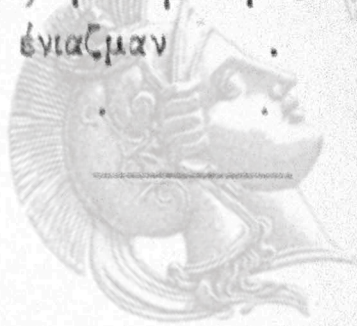
III ΠΑΡΑΔΙΓΜΑΤΙΚΑ ΝΟΡΜΑΤΙΒΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΥΛΕΜΑΝ ΤΙ ΧΟΜΑΤΙ ΚΕ ΓΙΑ ΤΟ ΦΙΤΕΜΑΝ ΤΙ ΚΑΠΝΥ.

Όνομασία κε υςγόδια τι δουλίς	Όνομασία τι μηχανίς	• Νόρμα τι βιρα- ποτκάς	Για τεχτέλεμαν τι νόρμας χριάςκ.					Γρούπα τι δουλί- ας κατα κε τον κόπον κε τιν κβαλιφι- κάτςιαν	Εχτίμα- μαν για τιν μο- νάδαν σε εργα- τοιμέρας
			Ελαχτινον δίναμιν	Κολχόςνικι	Αςατινός				
					Αγορ	Γενεχ	Ανίλικι		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<p>Δύλεμαν τι χορα- φι κε φίτεμαν σο γρουντ</p> <p>Χόριγμαν τι χοραφι „ταχτάδες“ με πλά- τος 20 μέτρα.</p> <p>α) για τα γιαζία κε προορινα ραγιόνια</p> <p>β) για τα ορινα ραγιό- νια</p> <p>Σε πλάτος 10 μέτρα</p> <p>α) για τα γιαζία κε προορινα</p> <p>β) για τα ορινα</p> <p>Αλογο μαρκιρόφκια πυ να περιλαμβάναν 2 μ. (προορινα γιαζία)</p> <p>Μαρκιρόφκια ζερεπυ να περιλαμβάναν 1,5 με- τρον (ορινα ραγιόνια)</p>	<p>Ενάν κοταν</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>Μαρχερ</p>	<p>25 εχτ.</p> <p>20 εχτ.</p> <p>12</p> <p>10</p> <p>5 εχτ.</p> <p>2 εχτ.</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>—</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>—</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>—</p> <p>2</p>	<p>—</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>—</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>—</p> <p>—</p>	<p>μεζέον</p> <p>μεζέον</p> <p>μεζέον</p> <p>μεζέον</p> <p>μεζέον</p> <p>βαριν</p>	<p>0,75</p> <p>0,75</p> <p>0,75</p> <p>1</p>

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Φίτεμαν με το τζιβιν									
α) Ανιγμαν και γιαζιν, προορινον ορινον μέρος	Τρανον τζιβιν	25 χιλ. 16 χιλ.	—	1 1	1 1	—	—	βαριν ντο χριάσσκε-τε πίραν	1,25
β) Φίτεμαν τι ρασά-τας σο χόμαν γιαζιν προορινον ορινον μέρος	Φιτεματι τζιβιν	7 χιλ. 5 χιλ.	—	1 1	—	1 1	—	βαριν ντο χριάσσκε-τε πίραν	1,25
γ) Κοβάλεμαν νερο		25 χιλ. 16 χιλ.	—	1 1	1 1	—	—	μεσέον	0,75
δ) Ταύτεμαν τι ρασά-τας		25-16	—	1	—	—	1	λαφρον	0,5
Φίτεμαν ζέναν αβλακ (ποροζτα) με πραπάτσνικον γιά-χοτ κοταν	φιτεματι τζιβιν								
1) φίτεμαν τι ρασά-τας σο χόμαν γιαζία, προορινα ορινα τόπια		8 χιλ. 6 χιλ.	—	1 1	—	1 1	—	βαριν πυ χριάσσκε-τε πίραν	1,25
2) Κοβάλεμαν νερο		20-10	—	1	1	—	—	μεσέον	0,75
3) ταύτεμαν τι ρασά-τας		20-10	—	1	—	1	—	λαφρον	0,5
Σμπλιροματικον φίτεμαν									
1) φίτεμαν		6-5	—	1	—	1	—	βαριν ντο χριάσσκε-τε πίραν	1,25
2) κοβάλεμαν νερο		20-10	—	1	1	—	—	μεσέον	0,75

ΠΟΣΟΝ ΙΝΒΕΝΤΑΡ ΧΡΙΑΣΣΚΕΤΕ ΓΙΑ ΝΑ ΦΙ-
ΤΕΦΚΕΤΕ 24 ΕΧΤ. ΚΑΠΝΟΣ

1. Αλογυ μάρκερα	2
2. Βαρέλια για κοβάλεμαν νερο	10
3. Περερέζζια	10
4. Παλιθάνκας μικρα	10
5. Βέτρα	8
6. Τρανα τζιθία	10
7. Μικρα τζιθία	30-40
8. Γιάσσεικα για το κοβάλεμαν τι ρασάτας .	10
9. Σκεπάζματα για το κοβάλεμαν τι ρασάτας	2
10. Πάκια (δοχία) για προετιμασίαν παγουρι	1
11. Βαρέλια για ένιαζμαν	2
12. Αραπάδες	2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τεχνικός Редактор ΓΡΙΓΟΡΙΑΔΙ Φ.	Редактор ΚΑΧΑΛΟΒ
------------------------------------	---------------------

Сдане в набор 25-III 1932г, Подп. и печать 4-IV 1932г.
Типография Греческого Издательства „Коммунистис“
Ростов на Дону

Крайлит 579 Заказ 249 Об'ем 3п. л. X 40.000—120.000 зн.
Тираж 3000 Ст.-ф. № 148X210

ΑΥΓΑΣΤΙΝΑ

© 1917

ТІМІ 36 КАП.

ЦЕНА 36 КОП.

